

Spomini in pričakovanja

Lansko leto je bilo v mednarodnem pogledu v marsičem prelomno, čeprav v tem obdobju ni padel berlinski zid. Mogoče je bilo v pravkar končanem letu vsaj na pogled več miru kot v prejšnjih letih, o čemer nas prepričuje sporazum o nekakšnem koncu bitk v Bosni. O miru v letu 1995 bi lahko kaj povedali tudi v zvezi s Slovenijo. Gre predvsem za socialni mir v naši državi. Ljudje so presenetljivo malo stakali in demonstrirali, čeprav se je tudi letos nadaljeval v preteklosti začetki val stečajev, ki je odnesel nekaj nekoč uglednih in močnih podjetij v naši najbližji sosesčini. Prenekateri v Sloveniji, predvsem pa tisti, ki jih nastajajoče razmere silijo med reveže, bi za leto 1995 najbrž ponovili že znano ugotovitev: "Vse premembe so le kviri, malo k'teri obvelja." Ljudje, ki ne prisegajo na stare čase, se bodo verjetno lažje pretokli skozi vsakdan leta 1996. Na pravkar začeto leto mnogi Evropejci gledajo s strahom, kot kaže neka nedavna anketa med skoraj 400.000 ljudmi v 16 državah stare celine. Ustrezno manjšemu številu ljudi je tudi Dolenjski list zastavil anketno vprašanje, ki naj bi razkrilo vaše spomine na leto 1995 in vaša pričakovanja od leta, v katero smo pravkar vstopili.

JOŽICA OBRADOVIČ, poslovodja breziške poslovalnice Borovo Trade, Celje: "Iz leta 1995 mi ostaja v spominu, da 13. decembra cesta Bizeljsko-Brežice ni bila spluzena in da sem zato imela nesrečo. V Sloveniji je bilo v tem letu veliko brezposelnosti in nezadovoljstva, v letu 1996 bo tega še več. Želim, da bi ljudje imeli normalne plače, saj je to tudi za trgovino bolje."

DARINKA HRIBŠEK, frizerka v salonu Kreutz v Krškem: "Leto 1995 bi najraje kar pozabila. Državni šefi so malo naredili za ljudi. V letu 1996 naj bo mir, sreča, ljubezen pa čim več možnosti, da bi mlade družine gradile hiše. Pričakujem, da mi bodo županove službe v moji občini le dovolile graditi in da bo župan vsaj odgovoril. Vsem, ki me poznajo, želim srečno in zdravo leto 1996."

PETER SIMONIČ, kmet s Podrebra pri Semiču: "Lansko leto je minilo zelo hitro, a ni bilo takšno, kot sem pričakoval pred letom dni. Po ustanavljanju strank nismo več tako enotni kot nekdanj. Za letošnje leto pa si želim, da bi bili kljub težkim razmeram vsi v državi prijatelji. Tako bi lahko marsikaj naredili in bili pri delu bolj uspešni, kot pa če si mečemo polena pod noge."

BOŽIDAR KOBE, podjetnik iz Podzemlja: "Kot občinski svetnik menim, da smo naredili lani nekoliko manj, ker smo veliko časa porabili za usklajevanje občinskih aktov. Kot podjetnik - ukvarjam se z gradbeništvom, prevozi in gradbeno mehanizacijo - pa sem vesel, da je na tem področju več dela, čeprav smo plačili precej za to. Želim, da bi bilo urejeno. Za leto 1996 pa želim vsem čim več uspehov pri delu."

RAFAEL KUŽNIK, poslanec državnega zbora, doma iz Dolenjskih Toplic: "Čaka nas naporno leto, v katerem bo zaradi volitev veliko dela na terenu, časa za osebne stvari in konjičke pa bolj malo. Za največji uspeh v lanskem letu štejem to, da nam je Dolenjcem uspelo prepričati vse v parlamentu, da se bo končno v letošnjem letu pričel graditi tudi dolenjski del slovenske avtoceste."

MIRA HROVATIN, računovodkinja v ribniškem vrtcu: "V zasebnem in poklicnem življenju mi preteklo leto ni prineslo nobenih sprememb glede na leto poprej. Na domačem političnem prizorišču me je najbolj motilo, ker so politiki izgubili stik z ljudmi, na mednarodnem pa sem bila razočarana nad nadaljevanjem vojne v Bosni, še posebno pa na Francijo zaradi jedrskih poskusov."

ANTON JORDAN, upokojenec iz Kočevja: "Če bi bil v preteklem letu še vedno na oblasti komunizem, potem ne bi bilo na cesti toliko brezposelnih, kot jih je bilo! Gospodje politiki naj bi se nad tem dobro zamislili, ne pa da skrbijo le za to, da bodo imeli čim večje plače! Zaradi brezposelnosti preteklo leto marsikomu ni prineslo nič dobrega. Tudi meni ni pomenilo nič posebnega."

MAJA SLEMENŠEK, študentka z Blance: "Če bo to leto vsaj tako, kot je bilo preteklo, bom lahko kar zadovoljna. Letos želim vsem ljudem zdravja in miru, da bi se malo spametovali in ne bi delali jedrskih poskusov, se pobijali (tudi v prometnih nesrečah) ter se uničevali s pretiranim uživanjem alkohola in z mamili. Naj mine leto 1996 v sreči in razumevanju med ljudmi!"

TEREZIJA ŽALEC, finančni knjigovodja v Komunali Trebnje: "Ko ne bi bilo smrtnega primera v mojem najožjem sorodstvu, bi lahko rekla, da si podobnega leta, kot je bilo preteklo, želim. Danes delam zadnji dan in uro pred upokojitvijo, zato si želim le še zdravja, da bi lahko užila še nekaj prijetnih let v pokoju. Podobno želim mojim dosedanjim sodelavcem in drugim ljudem."

Uspešna zbornica

Srečanje in volitve

RIBNICA - V soboto, 23. decembra, je obrtna zbornica priredila delovno in hkrati družabno srečanje, na katero so povabili tudi upokojene obrtnike. Kar kakih 300 članov se je zbralo in prisluhnilo poročiloma predsednika zbornice Toma Šulentiča in sekretarja Pavleta Hočevarja. Na začetku so izvedli volitve v skupščino zbornice. Na srečanju je sodeloval tudi ribniški župan Jože Tanko, ki je zbranim povedal, da je preteklo leto le prineslo nekaj uspehov, veliko pa je še nedokončanega. Poudaril je pomen obrtništvu in malega podjetništva, ki mu je bilo ribniško okolje vedno naklonjeno.

Sekretar zbornice je govoril o novostih, ki jih bo prineslo leto 1996. Omenil je uvajanje dvojnega knjigovodstva; obrtniki, ki bodo to novost morali uvesti, pa bodo obveščeni od RUIP-a. Veliko težav je z vodenjem knjig pri občasnih obrtnikih, ki se pečajo z domačo in umetno obrtjo.

Dosedanji zakon jo obravnava kot pravo obrt, z njo pa se ubadajo predvsem upokojeni obrtniki. Zlasti pri tej kategoriji bi morale biti olajšave, sicer preti tej dejavnosti izumrtje.

Veliko časa je bilo namenjena izobraževanju. Zbornica bo v letu 1996 namenila znatna sredstva za pridobivanje učnih prostorov. V njih bi strokovnjaki predstavljali nove programe, učili kako se vodi knjige, seznanjali z zakonodajo in raznimi tehnološkimi postopki itd.

A. KOŠMERL

IZŠLI ODMEVI

LOŠKI POTOK - Izšla je prva številka glasila občine Loški potok, ki jo ureja dopisnik Dolenjskega lista Albin Košmerl. Njen poglobitveni namen je obveščanje občanov, zato je temu prilagojena tudi uredniška zasnova. Že v prvi številki je nekaj tehničnih prispevkov o lokalni samoupravi, o življenju občine Loški potok, potoškem šolstvu in drugih dejavnostih, predvsem kulturi, prva številka pa ima tudi celostransko pregledno življenjsko. Odmelji imajo obliko (spete) revije malega formata in stane 80 tolarjev. K sodelovanju vabijo le mlade dopisnike in literate, temveč vse, ki imajo kaj povedati občanom novonastale občine pa tudi drugim bralcem.

SNEŽNE NEVŠEČNOSTI

DOBRPOLJE, VELIKE LAŠČE - Sneg, ki je zapadel po božiču, je povzročil nekaj nevšečnosti tudi na območju občin Dobropolje in Velike Lašče. Dobropolje so bile 27. decembra ves dan brez telefonske zveze s svetom. V obeh občinah so bile pogoste prekinitve elektrike. Pluženje je bilo v obeh občinah kar zadovoljivo opravljeno.

ŠTEFANJE SO ZAKLJUČILI S KONJSKIM LIKOFOM - V Semiču so 26. decembra, na štefanje, četrti zapored pripravili blagoslov konj, ki ga je pred famo cervkijo sv. Štefana opravil semiški župnik Janko Štampar. Za razliko od preteklih let je tokratno štefanje v Semiču preraslo že kar v prireditve. Blagoslovu je namreč sledil mimohod sportnih in delovnih konj ter vpreg v različne vozove mimo tribune pred hotelom Smuk. Na tribuni, kjer je bil tudi kulturni program, so bili zbrani nekdanji furmani, kovači, kolariji in mešetarji iz vse Bele krajine. Potem se je vesela družba preselila v gostilno pri Peclu, kjer je semiški župan "kupil" kobilo, sledil pa je konjski likof, ki se je zavlekel dolgo v noč. V Semiču so zadovoljni, ker zanimanje za štefanje vse bolj narašča, saj je bilo tokrat na njem že okrog 40 konj iz vse Bele krajine, obiskovalci prireditve pa so do zadnjega kotička napolnili trg v središču kraja. Še boljše razpoloženje je preprečil le dež, ki se je util sredi prireditve. (Foto: M. B.-J.)

Nekateri sploh ne iščejo dela

Neskladje med ponudbo in povpraševanjem po delavcih - V dolenjski regiji že 6250 brezposelnih - Prevladuje zaposlovanje za določen čas - Eni iskalci dela, drugi samo brezposelni

NOVO MESTO - V dolenjski regiji se je število brezposelnih konec novembra povzpelo na 6.289, kar je skoraj za četrtno več kot v enakem mesecu lani. Naraščanje je posledica priliva novih generacij mladih ljudi, ki po končanem šolanju ne najdejo zaposlitve, izteka šestmesečne dobe statusa trajnih presežkov in predvsem že znanih stečajev ter kadrovskega "čiščenja" v nekaterih podjetjih.

In kakšno je stanje med brezposelnimi v dolenjski regiji? Po podatkih novomeške območne enote Zavoda za zaposlovanje je med brezposelnimi kar dobra petina (1.361) iskala prvo zaposlitev, poleg tega je skoraj tretjina vseh brezposelnih stara manj kot 26 let. Petina vseh prijavljenih se je na seznamu borze dela znašla zaradi stečajev v podjetjih, le nekaj so jih podjetja opredelila za trajne presežke. Drugi pol seznama na delo čakajočih je star nad 40 let (kar tretjina vseh) ali pa je zanj značilna dolgotrajna brezposelnost, takih je kar polovica prijavljenih. Značilno je še, da ima dobra polovica brezposelnih komaj 1. ali 2. stopnjo izobrazbe.

Posebej kričeča značilnost slovenske in tako tudi dolenjske brezposelnosti je veliko neskladje med ponudbo in povpraševanjem. V oktobru so tako podjetja in obrtniki po Dolenjskem in Beli krajini iskali 602 delavca, kar je sicer za 23 odstotkov manj kot v enakem mesecu lani, vendar je zaposlitev v oktobru dobilo le 230 na zavodu prijavljenih oseb. Več kot očitno je, da delodajal-

V SLOVO IN SPOMIN - Po žalni seji, na kateri so obudili spomin na semiškega rojaka Lojzeta Krakarja ali Colnarjevega Slavka, kakor so ga Semičani imenovali po domače, so v semiškem kulturnem domu odprli še žalno knjigo. Vanjo so se podpisali številni Belokranjci, ki spoštujejo velikega belokranjskega pesnika in njegovo delo. (Foto: M. B.-J.)

Slovo od pesnika Lojzeta Krakarja

Na semiškem pokopališču so se še zadnjič poslovili od rojaka, pesnika, esejista in prevajalca dr. Lojzeta Krakarja - V svoje pesmi vpletal domačo zemljo in ljudi

SEMIČ - Številni, ki so ga poznali in ki spoštujejo njega in njegovo delo, so se minuli četrtek na semiškem pokopališču pri sv. Duhu poslovili od svojega rojaka Lojzeta Krakarja. Dan pred tem so v tukajšnjem kulturnem domu pripravili žalno sejo, na kateri se mu je v imenu občinskega sveta, župana in občinske uprave zahvalil za plodno delo, predvsem pa za pesniški opis belokranjske krajine in ljudi, predsednik občinskega sveta Semič Anton Malenšek. življensko pot in literarno delo pesnika, prevajalca, esejista in literarnega zgodovinarja je orisala prof. Ana Snoj.

Dr. Lojze Krakar je umrl 24. decembra, le slaba dva meseca pred 70. rojstnim dnevom, ki bi ga praznoval 21. februarja letos. Že kot gimnazijec je bil zaprt v italijanskih zaporih v Kopru in Perugii ter nato v nemških taboriščih Dachau in Buchenwald. Leta 1954 je diplomiral iz slavistike na filozofski fakulteti v Ljubljani, študiral v Varšavi poljski jezik in književnost ter leta 1970 doktoriral na univerzi v Frankfurtu s temo Goethe pri Slovencih. Od leta 1976 je bil profesor za slovenski jezik in književnost na Filozofski fakulteti v Zadru, zadnja leta pa je preživljal v Ljubljani in Semiču.

Svoja dela je začel objavljati leta 1946 v Mladinski reviji. V prvi zbirki V vzponu mladosti prevladujeta taboriščna in graditeljska tematika. Knjiga Cvet pelina pomeni prehod v osebno tematično. Najbolj vedra in duhovita je pesniška zbirka za otroke Sonce v knjigi, za katero je prejel Levstikovo nagrado. Kako globoke sledi je pustilo življenje v taboriščih v njegovi duši, izpričuje tudi zbirka dokumentov Od tod so bežale se ptice. Med desetletnim službovanjem v Frankfurtu je njegovo pesniško ustvarjanje doseglo vrhunec. Zbirke pesmi so se kar vrstile: Noč, daljša od upanja, Krik, Vdava nagrada. Kako globoke sledi je pustilo življenje v taboriščih v njegovi duši, izpričuje tudi zbirka dokumentov Od tod so bežale se ptice. Med desetletnim službovanjem v Frankfurtu je njegovo pesniško ustvarjanje doseglo vrhunec. Zbirke pesmi so se kar vrstile: Noč, daljša od upanja, Krik, Vdava

Mariborsko pismo

Maribor dočakal novo leto in stare probleme

Najbolj popularna Katja Koren, med desetimi ni nobenega politika

MARIBOR - Tako kot je že tradicija, je tudi letos nekaj tisoč Mariborčanov "skočilo" v novo leto na silvestrovanju pod vedrim nebom na Trgu svobode, čeprav jim je ponagajalo močno sneženje. Na silvestrovanju so obiskovalcem zaigrali Neuvirtovi Štajerci in Dori Mentoni band iz Ljubljane, program pa je povezoval poslanec ZLSD v državnem zboru, radijski in televizijski novinar Jože Jagodnik. Opolnoči je prišel Mariborčanom na Trg svobode srečno novo leto čestitat tudi mariborski župan dr. Alojz Krizman, ki je zbranim tudi nazdravil z rujno štajersko kapljico - fokrat v kozarcu. Lani je namreč župan dr. Krizman Mariborčanom ob novem letu nazdravil kar z lično "šalčko" s srčki, češda bo odslej pil le iz nje", ker so mu menda nekateri politični nasprotniki začeli šteti "kozarčete". Letos pa je bilo na Trgu svobode ter v številnih hotelih in restavracijah v štajerski metropoli tako veselo, da mnogi niso šteljkozarčkov ne drugim in ne sebi. Sicer pa je postalo štetje kozarčkov, ki ga nekateri v mariborski politiki prakticirajo zadnja leta, zlasti v predvolilnih obdobjih, povsem neproduktivno in nesmiselno. Mariborčani se za politiko in politike namreč čedalje manj zanimajo, pa naj bodo v takšnem ali drugačnem stanju ali pa takšne ali drugačne barve. To dokazujejo tudi rezultati najnovejših raziskav javnega mnenja v štajerski metropoli. Po javnomnenjski raziskavi, ki jo je pripravilo podjetje Spem, med 10 najbolj popularnimi Mariborčani v 1995. letu namreč niti enega politika. Med Mariborčani je daleč najbolj popularna smučarka Katja Koren, sledita pevec Alfi Nipič in pevka Darja Švajger, na četrtem mestu pa je direktor slovenskih smučarskih reprezentanc Tone Vogrinec. Na petem mestu je doajen med olimpijci, sicer tudi Novomeščan, Leon Stoček, sledita pa mu televizijski mediator Stojan Auer in radijska novinarka Breda Čepe. Na osmem mestu je pristal poslanec Tone Partljič - verjetno zato, ker vedno znova poudarja, da je predvsem pisatelj in humorist, politik pa samo za nameček. Na lestvici desetih najbolj popularnih sta še pevec Zoran Predin in bivša tenisačica Mima Jaušovec. Izmed politikov sta se na lestvici 25 najbolj popularnih Mariborčanov znašla samo dva politika; sedanji župan dr. Alojz Krizman in bivša županja Magdalena Tovornik.

Veseli novoletni čas pa je v štajerski metropoli (pre)hitro minil, saj se na začetku 1996. leta srečujejo Mariborčani s številnimi problemi, ki jim jih ni uspelo rešiti v lanskem letu.

TOMAŽ KŠELA

POKANJE - Petardne vojne za zadnje praznike hvala bogu ni bilo. Kaže, da so zalegla opozorila, priporočila, prepovedi pa tudi grozljive izkušnje iz prejšnjih let. Pa vendar povsem brez pokanja le ni šlo. Dovolj je, če se najde skupina objestnih mulcev, pa je že hrup. Kot ponavadi je bilo na silvestrovo in zgodaj v novem letu največ pokanja v blokovskih naseljih. V Plavi laguni so metali petarde celo po stopniških blokih, na Ragovski pa se je še najbolj izkazal neki Slovenec brez državljanstva, ki je na veliko veselje svojih otrok - "Tata, daj još!" - opolnoči z balkona izpraznil svoj jugopokališki spomin.

SUBVENCIJE - Pokati pa bi moralo kje drugje. Novolesovci bi lahko kakšne petarde vrgli pod noge vladi, da bi se zganila, in podjetju, ki je velik izvoznik, zplačala obljubljene državne subvencije. Za lani so bili upravičeni do 224 milijonov tolarjev izvoznih subvencij, dobili pa so jih borih 18 milijonov. Toliko pa so izgubili samo na tečajnih razlikah.

TASČICA - Enemu od novomeških novinarjev, ljubitelju ptic, je sosedov maček požrl taščico, ki je krmila v krmilnici na vrtu. Človeku mehkega srca je bilo strašno hudo. "Ko bi bil vsaj maček tiger in taščica tašča," se ni mogel utolažiti.

TANGO - Luksuzno prenovljena restavracija Tango je edini pravi plesni lokal daleč naokoli. Zato ni čudno, da je zlasti ob koncu tedna vedno polna vnetih plesnih parov vseh stanov. Na ponovnoletni zabavi, ki je bila bolj vesela, kot samo silvestrovanje, je v Tango zal manjkali znani novomeški plesni mojster Boris Vovk. Tam bi lahko videl, kako njegovi plesni učenci v največji gneči znajo na polko ali valček plesati tango, rumbo pa celo sambo.

LEP KONEC LETA - Konec lanskega leta je bil kot vsako leto ob tem času v znamenju predprazničnih nakupov. Ker je lani silvestrovo prišlo na nedeljo, je bil zadnji nakupovalni dan sobota. Zadnji dnevi lanskega leta so bili radodarni tudi s snegom, in tako so prišli na svoj račun tudi prijatelji pravega zimskega razpoloženja. (Foto: Marko Klinc)

JUBILANTI DOLENJSKE BANKE - V petek zvečer so se na novoletnem srečanju v Šmarjeških Toplicah uslužbencem Dolenjske banke, ki so letos obhajali 10, 20 ali 30 let delovne dobe, zahvalili za njihov delovni in človeški prispevek. Na sliki: 30-letniki, katerim je to zadnji delovni jubilej. (Foto: A. B.)

MOKRO POLJE Z VEČJO PONUDBO - V petek, 28. decembra, so krajanji Dolenjskega Mokrega Polja z županom Francem Hudoklinom, dedkom Mrzom in z degustacijo izdelkov Mercatorja KZ Krke pozdravili odprtje novega prizidka k trgovini Polona. Šest let je namreč minilo od takrat, ko je Cvetka Šinkovec odprla trgovino, ki je za ta del šentjernejske občine velikega pomena, saj sta najbližji trgovini v Šentjernej in Orehovič. Z dodatnim prostorom je postala trgovina dvakrat večja, s tem pa bogatejša tudi ponudba. (Foto: T. G.)

Ena gospa je rekla, da sta se komaj spravljena ideološka nasprotnika dedek Mrz in Božiček tik pred novim letom na smrt pregala ob vprašanju, ali sodi v rouk v šolo ali ne. Dedek Mrz Božičku demonstrativno vrnil črno kapo z belim cofom, Božiček pa je Mrza in njegove brezverske palčke podil nazaj v Sibirijo.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 7. do 17. decembra so v novomeški porodnišnici rodile: Marica Tratar iz Mokronoga - Vetoniko, Milena Novak s Strita - Zana, Martina Kapušin s Krasinca - Marka, Renata Jakofčič s Cerkvišč - Katjo, Mojca Kumelj s Cviblja - Kristjana, Janja Kavšček iz Straže - Tajdo, Marina Hočevar iz Smalčje vasi - Ano, Katja Panjan iz Malega Nerajca - Ivo, Zeljka Vidmar iz Krškega - Uršo, Andreja Metelko iz Čudnega sela - Florjana, Mirjana Marinčič iz Leskovca - Manco, Ljiljana Kaučič iz Črnomlja - Tino, Stanislava Brajkovec iz Gornjega Suhorja - Polono, Irma Meglič iz Dol. Nemške vasi - Roka, Urška Skufca z Velikega Riglja - Matejo, Irena Petrič iz Brezic - Leo, Mojca Klemenčič iz Hrušice - Gregorja, Rozalija Kržiže iz Mikote - Jeleno, Zlatka Kovačič iz Dol. Leskovca - Ksenijo, Marija Marinčič iz Trebnjega - Matjaža, Marija Gorenc z Vel. Vodenic - Gregorja, Zdenka Hočevar-Prijatelj iz Apnenika pri Boštanju - Marušo, Antonija Zakelj iz Hrastka - Matica, Samira Abram iz Rožnega - Matejo, Anica Kozjan z Božakovca - Blaža, Irena Jenič iz Gabrja - Urbana, Marija Žugelj z Dol. Dobravice - Roka, Jožica Vogel iz Kočarij - Tanjo, Vida Perše iz Družinske vasi - Simono, Vida Gros s Strita - Gasperja, Sabina Cimrmančič iz Stopič - Anžeta, Vida Hrstar iz Jezera - dečka, Andreja Jerele iz Dol. Stare vasi - deklico, Mojca Gorjanec iz Trebnjega - deklico, Zdenka Sinur z Drečjega Vrha - dečka.

Iz Novega mesta: Cvetka Jožef Šmarješke ceste 40 - Natašo, Sašo Lavrič z Seidlove ceste - Zivo. **Čestitamo!**

Pred nami je ena sama prihodnost - bivati po slovensko. (Peter...)

Pohišstvo treh cenovnih razredov

Novoles dobro dela, veliko izvažajo, a še vedno mi rešen strahu pred stečajem - Lani 60 milijonov mark realizacije in 70 odst. izvoza - Dolgove v lastninske deleže

STRAŽA - Hude težave, v katerih se je znašel Novoles in ki so grozile, da bodo ta nekdanji industrijski gigant pokopale, danes še zdaleč niso odpravljene, je pa stanje v straškem kombinatu gotovo precej boljše, kot je bilo. V zadnjih dveh letih in pol, kar je smelo prevzel vodstvo Novolesa v težavah mladi in ambiciozni direktor Zvone Novina, niso najeli nobenega kredita, poleg tega pa so odplačali veliko starih dolgov.

Teh je bilo takrat za 40 milijonov nemških mark; ko bo lastninjenje podjetja izpeljano in ko bodo večji upniki svoje terjatve spremenili v lastninske deleže, pa jih bo, računajo, ostalo še za kakšnih 8 milijonov. "Vendar vse to nikakor ne pomeni, da smo se rešili težav," opozarja direktor Novina, "kljub temu da sedaj dobro delamo, da nimamo likvidnostnih težav in da okoli 70 odst. naših izdelkov izvozimo, še vedno nad nami visi Da-

tako je bodo večino, okoli 70 odst., dosegli z izvozom. "Delamo dobro, naročil imamo dovolj, surovin prav tako in naša proizvodnja v zadnjem času niti za uro ni zastala zaradi pomanjkanja naročil ali motene oskrbe s hlodovino." Dobro poslovanje zagotavlja tudi redne plače; te sicer res niso najvišje, so pa redne in stalne; v zadnjem mesecu je povprečna neto plača v Novolesu znašala 52.000 tolarjev. Pa še nekaj: v zadnjih dveh letih v Novolesu niso opu-

Poleg investicij na Račjem selu in v Straži nameravajo v Straži urediti salon, kjer bo poleg stalne razstave Novolesovih proizvodov tudi maloprodaja. Ugotovili so namreč, da doslej Novoles kot velik izvoznik doma sploh ni bil poznan po svojih izdelkih in to nameravajo spremeniti, saj je konec koncev ta straški lesni kombinat tako rekoč edini v Sloveniji, ki lahko ponudi pohišstvo za jedilnico, dnevno sobo in spalnico.

stili nobenega delavca, za določen čas pa je zaposlenih še nekaj manj kot 100 ljudi, to je slaba desetina vseh.

Strategijo Novolesa je sedanje vodstvo zastavilo tako, da v Straži teče proizvodnja pohišva iz masivnega lesa, ki je tudi v najvišjem cenovnem razredu, temu pa se programsko priključuje še podjetje Ergo z Dvora; pohišstvo srednjega cenovnega razreda oziroma finalne proizvode iz oplemenitenih iverke delajo v njihovem podjetju na Račjem selu, kamor nameravajo letos investirati še 2 do 3 milijone mark v posodobitev te proizvodnje; v Soteski izdelujejo kosovno pohišstvo tretjega cenovnega razreda, krški Bor pa ostaja največja specializirana slovenska tovarna za izdelavo raznih zahtevnih miz.

A. BARTEJL

Zvone Novina

KOLEDOVANJE V ŠENTJERNEJU

ŠENTJERNEJ - Koledniški običaj, ki je bil nekoč v Šentjernej zelo bogat in razvovrsten, spet oživlja. Občinski odbor SKD Šentjernej bo namreč organiziral prireditev "Koledovanje treh kraljev", in sicer v petek, 5. januarja, ob 18. uri na dvorišču pri občinski stavbi v Šentjernej. Nastopile bodo koledniške skupine iz šentjernejske doline in na izviren način prikazale star običaj koledovanja treh kraljev.

Društvo za cerebralno paralizo

Združuje starše otrok s to hudo boleznijo iz Dolenjske in Bele krajine - Vrsta dejavnosti

NOVO MESTO - Dolenjsko društvo za cerebralno paralizo deluje od leta 1983, združuje pa starše otrok in mladostnikov s to hudo boleznijo iz Dolenjske in Bele krajine. Članov je 64, sedanjim predsednikom pa je Izток Suhadolnik iz Novega mesta.

"Naše društvo vsako leto pripravi novoletno srečanje in obdaritev otrok s cerebralno paralizo. Že novembra smo začeli zbiralno akcijo za prispevke, s katerimi smo kupili darila. Otroci z manjšimi motnjami so tokrat dobili sani in smuči, tisti s hujšimi motnjami pa didaktične igrače, kupili smo tudi

SREČNO, OTROCI - Za vse otroke, za bolne pa še posebej, je obisk dedka Mrza eno najlepših in teško pričakovanih doživetij. (Foto: A. B.)

oblačila. Celotno novoletno prireditev s pogostitvijo - vseh nas je bilo več kot 130 - je podprla Zavarovalnica Tilja in nam dala na voljo tudi svojo veliko dvorano," je povedal Suhadolnik.

Za delo in dejavnost društvo dobi denar od občine kot dotacija, nekaj od Zveze društev za cerebralno paralizo, pomemben vir pa so prostovoljni prispevki občanov, podjetij in podjetnikov. "Lani smo tako lahko pripravili zdravstveno terapevtsko kolonijo in družinske počitnice, delavnice za starše in strokovnjake, dva seminarja, piknike." Njihova društvena pisarna ima prostor v novomeškem domu starejših občanov, odprta pa je vsak tretji tork v mesecu od petih do sedmih popoldne.

A. B.

Po začetnih težavah uspešno leto

Velik nedorečen problem so melioracijski kanali - Veliko načrtov za to leto veliko - Ustanovili bodo sklad za obrtnike, šolo bodo obogatili z računalniško učilnico

ŠENTJERNEJ - Čeprav je bilo minulo leto za novonastalo občino Šentjernej v marsičem novo in zato postavljeno pred številne ovire, je bilo po mnenju župana Franca Hudoklina uspešno in, kljub temu da sta bila statut in proračun sprejeta v sredini oziroma v drugi polovici leta, je bilo veliko narejenega, delo v letu, ki je pred nami, pa bo zaradi prebrodenih organizacijskih težav lažje.

Tako je tudi plan za to leto zelo obsežen, med drugim naj bi sejmische preselili na novo prostor, ki je 200 metrov vzhodno od sedanjega, hkrati pa poteka ureditev prostora v obrtni coni. Predvidena je

Glede na veliko brezposelnost v Šentjernej je razveseljiva vest, da tečejo pogovori s "Krko" iz Novega mesta, da bi imela del obrata za 150 zaposlenih v Šentjernej.

gradnja mostu v Dolenji Stari vasi in regulacija struge Lačnega potoka, nadaljevali bodo s projektom ureditvenega načrta Kobile v Šentjernej. Velikega pomena za najvišje ležečo dolensko vas Javorovico bo rekonstrukcija 2,8 km ceste, obnovili pa naj bi tudi vodovod skozi vas. Novo ureditev bo dobilo kar nekaj cestnih odsekov, med drugim tudi na Dolenjem Mokrem Polju, križišče v Šentjernej, most v Gorenjem Gradišču, med Šentjernejem in Šmarjem bodo uredili javno razsvetljavo... V sodelovanju in s finančno podporo JP Komunale Novo mesto bodo potekale nadaljnje aktivnosti za izgradnjo čistilne naprave,

ga pomena obrti in podjetništva in bodo že v prvih mesecih leta organizirali sklad za obrtnike. Nameravajo izpopolniti reвно opremo šole in vrta, razmišljajo pa tudi o širitvi šole in vrta, saj je še vedno 80 do 90 otrok brez varstva, nekaj staršev pa otroke vozi v Novo mesto. Letos bodo obnovili tudi cerkev v Dolenji Stari vasi in gotosko cerkev ter lesene hiške v Pletarjih, pri obnovi pa bo s 70-odstotnim deležem sodelovala država.

T. GAZVODA

DELO IN NAČRTE PREDSTAVILI NOVINARIEM - Peter Pucelj, Franc Hudoklin in Milan Jakše, zaposleni v občinski upravi, so na novinarski konferenci spregovorili o aktualnostih v občini, med drugim tudi o plačevanju obveznic za cesto Maharovec - Draga, saj bi bila občina s plačilom 27 milijonov tolarjev letnih obveznosti v naslednjih treh letih prikrajšana za večji del investicij. Župan je sicer predlagal, naj bi obveznosti delili po ključu dohodnine, nejasnosti pa so tudi še pri delitvi bilanci bivše novomeške občine, ki očitno ne bo narejena v tem mandatu, če se bodo zadeve odvijale s takšno hitrostjo. (Foto: T. G.)

Šentjernejski gasilci odgovarjajo na zlonamerne izjave

Zahvala občanom

ŠENTJERNEJ - Pisanja v zadnjih dveh številkah Dolenjskega lista o pobiranju prostovoljnih prispevkov za gasilsko društvo Šentjernej in o nagradah (ali bolje povrnitvi stroškov), ki sta ju zaslužili prostovoljki, so dodobra razburila šentjernejsko dolino pa tudi gasilce, ki so se zato 28. decembra sestali na izredni seji upravnega in nadzornega odbora. Ta je namreč že v novembru sklenil, da društvo ponovno stopi v akcijo "Voščila našim krajanom z gasilskimi kolektori in pobiranjem prostovoljnih prispevkov." Takrat je odbor enoglasno sklenil, da dve gasilki, ki sta bili pripravljene sprejeti to ne-hvalno nalogo, primerno nagradi, saj sta morali obiskati 350 družin, za kar sta potrebovali tri tedne po več ur dnevno, seveda z lastnim prevozom po snegu, dežju. Tako je bila nagrada namenjena kritju osnovnih stroškov, ne pa bogatenju prostovoljk, kot bi morda kdo mislil, gasilci pa poskušajo s prostovoljnimi prispevki izboljšati požarno varnost občanov.

Gasilci vabijo anonimne kritike, naj se pridružijo društvu in svoje mnenje javno povejo na občnem zboru, kjer bodo lahko izvedeli vse o delu in delovanju društva, hkrati pa bi bila dobrodošla tudi pomoč pri pobiranju prostovoljnih prispevkov. Gasilsko društvo Šentjernej se vsem, ki so društvu izkazali podporo, zahvaljuje in jim želi obilo uspehov v novem letu.

T. G.

Znanje in izkušnje z roko v roki

Na Krasincu o blagovni znamki Bele krajine - Imeti dobre izdelke, ki jih bodo znali dobro prodati, kajti šele takrat jim bo znak blagovne znamke nekaj pomenil

KRASINEC - Predstavniki podjetja Scepter iz Vuzenice so nedavno na Krasincu predstavili raziskavo o uvajanju blagovne znamke Bele krajine. Poudarili so, da je bistvo in poslanstvo blagovne znamke v tem, da pomeni znak razlikovanja, ki mora kupcu nekaj predstavljati. Vendar je problem, ker belokranjske kmetijske pridelke in izdelke razen mesa, ki ga je moč dobiti tudi v Ljubljani, in metliške črnine, ki jo prodajajo po vsej Sloveniji, skoraj v celoti prodajo na belokranjskem trgu. Zato jih, kot so ugotovili raziskovalci, potencialni kupci izven Bele krajine sploh ne poznajo.

V podjetju Scepter so ugotovili, da so v Beli krajini prepričani, da imajo dobre izdelke, vendar jim trg prizna le povprečno ceno.

OBČINSKA UPRAVA BO V NOVIH PROSTORIH

SEMIČ - Na zadnji seji v preteklem letu so semiški svetniki dokončno odločili, kje bo domovala njihova občinska uprava. Na predzadnji seji so namreč menili, da morajo na občini zbrati dodatne informacije tako o nadaljnjem namenu prostorov, v katerih je uprava že sedaj, kot o odkupu novih prostorov od Begrada. Ko pa so pretehtali še dodatne informacije, so se soglasno odločili, da bodo odkupili Begradove prostore v Semiču št. 14. Zanje bodo odšteli 13 milijonov tolarjev, župan pa je še povedal, da je dobil na republički zagotovilo, da bo za nakup novih prostorov prispevala okrog 4 milijone tolarjev.

PRIZNANJE ZA NK PLETISA-KOLPA

PODZEMELJ - Nogometni klub Pletisa-Kolpa iz Podzemlja je ob 75-letnici medobčinske nogometne zveze Ljubljana in 75-letnici nogometne zveze Slovenije dobil konec preteklega leta priznanje kot najboljši klub v medobčinski nogometni zvezi. V lanskem letu je klub zmagal v prvi medobčinski nogometni zvezi Ljubljana in se preko kvalifikacij uvrstil v tretjo slovensko nogometno ligo - zahod, kjer deli 4. do 5. mesto. V preteklem letu so člani kluba zgradili v Podzemlju tudi večnamenski dom. Vsem, ki so kakor koli pripomogli k njegovim uspehom, se nogometni klub Pletisa-Kolpa najlepše zahvaljuje.

• So ljudje, ki si tako dolgo postavljajo cilj, da je za start že prepozno.

• Vsaka resnica ima dve plati. Zato jo nekateri tako radi obračajo.

KRVODAJALSKA AKCIJA V METLIKI

METLIKA - Območna organizacija Rdečega križa Metlika vabi krajanje na krvodajalsko akcijo, ki bo v petek, 5. januarja, od 7. do 13. ure v metliškem zdravstvenem domu. Veselilo jih bo, če bodo med rednimi in zvestimi krvodajalci uzrli tudi nove obraze. OO RK Metlika želi vsem sedanjim in bodočim krvodajalcem srečno novo leto.

DEDEK MRAZ V DIJAŠKEM DOMU - V črnomaljskem dijaškem domu so letos tretjič pripravili prednovoletno praznovanje za gojence doma, torej za srednješolce, učence šole s prilagojenim programom in varovanje varstveno-delovnega centra. Čeprav jih je več kot 50, so vsi pripravili zabavni program, dedek Mraz pa je prav vse tudi obdaril. Na prireditve so povabili še starše motenih otrok, za katere je bil to hkrati spoznavni večer. Ob tej priložnosti se v dijaškem domu zahvaljuje vsem, ki so pomagali pri obdarovanju otrok ob novem letu, ter tudi tistim, ki so jim pomagali skozi vse leto. (Foto: M. B.-J.)

stem trženja ter združiti znanje in izkušnje, ki jim jih sicer ne manjka. Vse to pa morajo združiti tam, kjer bodo izdelki lahko prenesli razvoj blagovne znamke. Proizvodni z blagovno znamko morajo imeti namreč boljše kakovost, zagotovljena mora biti njihova stalnost, z marketinško akcijo pa jih morajo spraviti v javnost.

Belokranjecem so predlagali, naj najprej dobro vpeljejo proizvodnjo ter neposredno prodajo na domu, šele potem naj začno vpeljevati blagovne znamke. Eden od predlogov je bila tudi organizacija zbirnega centra za organiziranje ponudbe sadja in vrtnin. Slišati je bilo tudi predlog, naj bi v Beli krajini ustanovili gospodarsko interesno združenje, ki je v Sloveniji nova pojavna oblika.

M. BEZEK-JAKŠE

ZAKLJUČEK DIRENDAJA - S priljubljenima Mojco in Kaličopkom (na fotografiji) so v Črnornlju tik pred iztekom lanskega leta zaključili Novoletni direndaj, celomesечно prireditev, ki je s svojo pestro ponudbo privabila okrog 7.000 obiskovalcev. Na Zavodu za izobraževanje in kulturo so nad obiskom prijetno presenečeni, toliko bolj, ker so tudi pretekla leta pripravili zanimiv program, a odziv ni bil tako velik. (Foto: M. B.-J.)

Prireditve za novoletno darilo

Črnomaljski Novoletni direndaj, ki je trajal ves december, je zelo dobro uspel - Okrog sedem tisoč obiskovalcev - Bogata in pestra kulturna ponudba tudi v januarju

ČRNOMELJ - Predpraznično in praznično vzdušje je bilo konec minulega leta v Črnornlju povsem drugačno, kot so ga bili prebivalci vajeni v minulih letih. Mesto je bilo namreč razsvetljeno z nešteti lučkami. Seveda pa so k dobremu razpoloženju pripomogle tudi številne prireditve v črnomaljskem kulturnem domu in tukajšnji knjižnici.

Zavod za izobraževanje in kulturo (Zik) je v sodelovanju z občinsko Zvezo prijateljev mladine, Zvezo kulturnih organizacij Črnornelj in Glasbeno šolo Črnornelj pripravil že šesti Novoletni direndaj zapovrstjo. Prireditve je trajala ves december, po besedah Jasne Šeruga-Muren, v.d. direktorice Zika ter hkrati vodje kulturnega programa pri Ziku, pa je izredno dobro uspela. Hkrati pa prizna, da se je dobro obrestovalo sistematično delo v zadnjih letih. Dokaz za to so bile vedno polne dvorane, pa naj je šlo za prireditve ali za kino predstave za otroke ali odrasle. "Priznati moram, da smo bili nad tolikšnim odzivom prijetno presenečeni. Očitno je namreč, da ljudje potrebujejo kulturne in zabavne prireditve, in veseli smo, da smo jim jih lahko omogočili. Seveda smo jim želeli ponuditi čim bolj raznolike prireditve, bodisi da

Ko v vasi ni prometnih znakov

Krajanje Krvavčjega Vrha zahtevajo ureditev signalizacije in ceste

KRVAVČJI VRH - Prebivalci Krvavčjega Vrha so na semiškega župana in občinski svet naslovili prošnjo za ureditev prometne signalizacije in cestišča v kraju. Opozarjajo, da sta v vsej vasi le dva znaka z imenom kraja. V vasi pa je prišlo že do številnih prometnih nesreč, tudi s težimi telesnimi poškodbami in precejšnjo materialno škodo, medtem ko manjše sploh niso evidentirane. Najnevarnejši je ostri nepregledni ovinek pri kapelici, ki ni označen z ustrezno signalizacijo, poleg tega pa je prav na tem delu tudi cestišče ozko. Vozniki se znajdejo tako, da od Semiča proti Metliki vozijo po bankini, zato je že precej nižja od ceste, krušiti pa se je začel tudi asfalt.

Krajanje zahtevajo, naj ta del ceste čim prej uredijo in ustrezno označijo. Začasna rešitev bi bilo nasutje bankine s peskom, pozneje pa bi morali po njihovem mnenju približno 10 metrov dolg odsek ceste razširiti in asfaltirati. Predlagajo tudi, da bi, dokler ne bi ceste uredili, omejili promet tovornih vozil zgolj za lokalne potrebe. Promet s tovornimi vozili se je močno povečal med zaporo mostu na Primostku, zato vaščani zahtevajo, naj ne dovolijo obvoza po njihovi cesti, dokler omenjeni most ne bo popravljen, sicer bo cesta, ki je bila zgrajena z denarjem bivše krajevnne skupnosti Semič in s pomočjo krajanov, še bolj uničena.

O PODŽUPANU NASLEDNJIČ

METLIKA - Metliški svetniki so na zadnji seji v minulem letu dobili na klopi županov predlog o imenovanju dipl. inž. agronomije Stanislava Bajuka za podžupana. Svetniki so menili, da se morajo o predlogu posvetovati z bazo ter da je to tako pomembna zadeva, da je ni moč uvrstiti pod točko razno, ampak bodo o njej odločali na naslednji seji pod samostojno točko. S tem se je strinjal tudi župan.

O ZASVOJENOSTI

METLIKA - V Metliki so že pred časom imeli občinski otroški parlament, svetnica Anica Kopinič pa je na prošnjo otrok na zadnji seji občinskega sveta z njihovo razpravo seznanila tudi svetnike. Otroci so govorili o drogi, ki je med nami, češar pa se odrasli premalo zavedamo. Predlagali so zaprtje tobačne tovarne, želijo si srečanja z zdravljenimi alkoholiki in narkomani. Izhod iz različnih zasvojenosti vidijo v športnih, kulturnih in drugih za telo in dušo zdravih dejavnostih. Kopiničeva je menila, da ne bi smeli biti gluhi za pobude mladih, eden od svetnikov pa je predlagal analizo o tem, kakšna je zasvojenost v metliški občini.

RDEČI KRIŽ OBDARIL STAREJŠE

ČRNOMELJ - Območna organizacija Rdečega križa Črnornelj je ob koncu preteklega leta že drugič obdarila vseh 205 oskrbovancev v domu starejših občanov v Črnornlju, ne glede na to, iz katere občine so. Učenci osnovne šole Loka pa so jim pripravili kulturni program. Pri obdaritvi so sodelovali tudi aktivisti RK. Sicer pa so aktivisti krajevnih organizacij RK obiskali tudi starejše in bolne sokrajane ter invalide in jih obdarili, nekaterim pa izročili pakete s hrano. Območna organizacija se zahvaljuje za pomoč pri obdarovanju podpornikom Dolenjski banki Črnornelj, trgovinoma Hutar in Krajcar, podjetju Breza in podjetnici Dragici Vrščaj.

TELEFONSKA CENTRALA KONEC LETA

GRADAC - Kako prečeta je ureditev telefonije v Gradcu v Beli krajini in v okoliških krajih, ki so povezani z gradaško telefonsko centralo, vedo vsi, ki od tam ali tja telefonirajo. Predstavniki Telekomu so oktobra lani v Gradcu našli prostor za novo telefonsko centralo. Objubljajo pa, da bo nova centrala začela delovati konec letošnjega leta.

Zares čudne avanture podjetnikov

Nekateri obrtniki in podjetniki še vedno ne razumejo, da morajo plačevati davke - Zamudno potrjevanje zdravstvenih izkaznic - V občini je le 172 zidanic in vikendov?

SEMIČ - Na zadnji seji tukajšnjega občinskega sveta v minulem letu je vodja črnomaljske izpostave Republiške uprave za javne prihodke Drago Ladešič obsežno poročal o delu izpostave v lanskem in predlanskem letu. Izpostava sicer pokriva črnomaljsko in semiško občino, vendar pa bo šele v letošnjem letu, ko bodo znani vsi podatki, lahko prikazala delo v posamezni občini povsem ločeno.

Ladešič je opozoril predvsem na nekatere mlade obrtnike ali podjetnike, ki bodisi ne razumejo ali nočejo razumeti, da morajo plačevati davke, in se spuščajo v čudne avanture. Zato se je davčna uprava vknjižila na njihovo lastnino. Ladešič je dejal, da jo bodo začeli tudi prodajati, če zavezanci ne bodo poravnali dolgov. Semičane je sicer potolažil, da v njihovi občini takih primerov ni, jih je pa zato nekaj v črnomaljski.

Eden od semiških podjetnikov je opozoril na težave, ki jih imajo zasebni obrtniki in podjetniki pri potrjevanju zdravstvenih izkaznic. Razumejo sicer, da je sklad za zdravstveno zavarovanje v finančnih težavah in da morajo nekako prisiliti zavezanca, da plačajo prispevke za zavarovanje, če ne dru-

majski sistem že tako dobro razviti, zdravstvene ustanove lahko imele o tistih, ki redno plačujejo prispevke za zdravstveno zavarovanje, podatke v računalniku.

M. BEZEK-JAKŠE

NOVOLETNI KONCERT

ČRNOMELJ - Črnomaljski pevci in glasbeniki so voščili srečno novo leto z novoletnim koncertom, ki je bil v torek, 26. decembra, v tukajšnjem kulturnem domu. Nastopili so moški pevski zbor Črnornelj in lovski pevski zbor ZLD Bele krajine pod vodstvom Franca Mileka, moški pevski zbor Belt z zborovodkinjo Majdo Veselič in mešani pevski zbor Črnornelj, ki ga vodi Ani Jankovič-Šober. Predstavili so tudi: črnomaljska godba na pihala pod taktirko Antona Kralja ter violinist Bojan Ristič in sopranistka Jelena Dereani, ki ju je spremljal pianist Andrej Kunič.

Sprehod po Metliki

TELEVIZIJSKO GLEDALSTVO si je lahko ogledalo pred kratkim Bonboniero avtorja Zora-bona Hočevarja. Verjetno malo Belokranjcev ve, da je Zoran Metličan, ki je pred leti odšel v belo Ljubljano. Hočevar je v prvi vrsti slikar, ki se ponaša z vrsto samostojnih in skupinskih razstav, tuja pa mu ni tudi pisana beseda. Svoječas se je skrivaj za psevdonom Nace Obrški, zdaj pa je že toliko zrel in dober, da mu ni treba bežati v ilegalo. V Bonbonier razstarka ukradeta skatlo s sladkarnijami za svojega bolnega prijatelja, zato eden od njiju konča v zapornu. Ob obisku se do grla najdejo čokoladnih bonbonov.

DOBRI OPAZOVALCI CESTNI RAZMER so ugotovili, da je bila cesta na belokranjski strani Gorjancev bolj pluzena od tiste na Dolenjskem. "Jasno se je videlo, kje je sončna, kje pa senčena stran Gorjancev," so se napimahalvali pred šanki. Takoj zatem spadomenili manjšo prometno nesrečanco, v kateri sta trčila dva Metličana blizu Zajčeve gostilne pod Gorjanci. Prvi je zavrl, ker je slišalsireno rešilnega avtomobila, zanjim vozeči pa zaradi snega na cestni ni mogel več ustaviti svojekatree. Sirena ni tulila na cesti, ampak v radijskem sprejemnjiku.

SESTDESET SREČNEŽEV JE BIL izžrebanih v prednovoletnem žrebanju, ki ga je pripravila Izбира Laško na platoju v novemmetliškem trgovsko-poslovnem središču. Največ nagrad so dobili stanujoči v Kidričevem naselju hladilnik, prva nagrada, pa je odšel v sosednjo hrvaško državo. "Kako simbolično!" je vzkliknil Janez iz Dragomlje vasi. V mislih je seveda imel hladne slovensko hrvaške odnose.

Črnomaljski drobir

NAPIS - Eden od črnomaljskih svetnikov je spomnil, da bi moral pristojne službe poskrbeti za odstranitev napisu JLA na železniškem postajališču na Otovcu. Dobil je odgovor, da bo, takoj ko bodo dopuščale vremenske razmere, izbrani izvajalec omenjenozadevo obnovil. Toda od oktobra 1991, ko je nekdanja jugo vojskuzapustila Slovenijo, je minilo vsihsa nekaj pomladi, poletij in jeseni. mnogimi toplimi in sončnimi dnevi, zato je nerazumljivo, da Črnornlju čakajo na lepo vreme sredi mrzle in zasnežene zime.

ENOTNOST - Ko so končaminulega leta na Krasincu govorniki o projektih CRPOV in blagovnih znamki Bele krajine, je eden od predstavnikov ministrstva dejal, da je Bela krajina kmetijska, obkmejna in enotna regija. Očitno, dobro pozna razmere v Beli krajini, saj je omenil, da pri slednjem ne namerava začeti politične polemike. Niso pa je začeli niti predstavniki vseh treh belokranjskih občin, saj se ne bi spodobilo, da ki in gostom iz Ljubljane in Stajersk dokazovali, kako so v resnici enotni. Toliko manj, ker so jim prav gostje neprestano dopovedovali, kako enotni morajo biti, če želimo uspeti že v Sloveniji, kaj šele drugje. Kaj so Belokranjci odnoli od teh nauk, pa bo najbrž kmalu vidno.

Semiške tropine

MINISTER - Semičani so preprej upali, da bo na njihovo smeljanje prišel sam minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc. Potem zvedeli, da ministra sicer ne bo, nja pa bo zagotovo prišel kdo drugeministrstva. A na koncu ni bil nikogar iz bele Ljubljane. Semičani niso bili pretirano razčarani, saj je na prireditve na njuno prijahal sam MINISTER (ki ko se pri hiši pravi po domače Radovičev pri Metliki).

FURMANI IN VEVERICE Ko so furmani nekdanji furali obalico gozdu in vlačili hlode, so jim dvalile družbo veverice, ki so skakozveje na vejo in jih opazovale od delu. Pravih furmanov ni več, niti tudi veverice niso več, kar so blon nekdanj. Ko so na semiškem sfanem nekdanji furmani sedeli k s odru in spremljali povorko ko so jih prav tako opazovale veverice, toda to so hotelske "veverice, ki tamkaj domujejo že nekaj mletasecev.

CASOPIS - V semiški občini pred novim letom izdali tretjo številko časopisa Semičan, ki siob izhaja v nekakšni ilegali, saj biselec v njem zamenja isče podatke, kdo ga izdaja, kdo je za izročiljo odgovoren, v kolikšni naklizehaja ipd. A to za tiste, ki ga izojajo in tiste, ki naj bi ga braočitno-ni največji problem. Ve, Ntežav imajo s pripravo receptekako bi naredili časopis zanimvejši, da bi ga ljudje bolj brali. Zaredni vanj dopisovali. Pa se je edom semiških svetnikov le domislus "Nekdo naj napiše v Semiča kakšno sranje, pa bodo vsi odprevarjali na prispevek. In tako bo ubili dve muhi na en mah: časopis bo poln prispevkov, pa še brali bo!"

Ugodna bera občine Loški Potok

Uspešno prvo leto delovanja - Nenaklonjeni ideji o kočevskem regijskem parku

LOŠKI POTOK - Na zadnji, letošnji deseti seji občinskega sveta, je prevladala zelo ugodna ocena o doseganju delu občine. Celotni proračun je narasel za dobrih 30 odstotkov. Tako skupni prihodi ki znašajo 108 milijonov tolarjev, odhodki pa 116 milijonov, razlika pa bo še do konca leta pokrita. Pretežni del denarja je bil porabljen za rekonstrukcijo ceste do meje z občino Loška dolina, večje investicije pa so bile še v obeh šolah in v ZP Draga. Še pred dva meseca je bilo zaradi nepredvidenih stroškov pri rekonstrukciji ceste, a to ni bilo potrebno.

Sicer pa je svet občine obično več časa posvetil razpravi o proračunu za prihodnje leto, ki predvideva 7-odstotno povečanje, snovali pa pravijo, da so upoštevali želje vseh porabnikov. Pomembna postavka je gradnja tele-

pospeševanje obrtništva in malega podjetništva in imenoval upravni in nadzorni odbor sklada, ki bo samostojna pravna oseba. V nadaljevanju je svet sprejel soglasje k poslovniku požarnega sklada in razpolaganju s sredstvi za celotno občino, obravnaval in sprejel oceno o škodi, ki je nastala ob letošnjih poplavih. Popis je opravila posebna komisija, cenitev pa je opravila posebna vladna komisija, ki je ugotovila kar za 42 milijonov tolarjev škode. Sprejeli so tudi sklep, da občina pristopi v članstvo Konference lokalnih skupnosti Slovenije - združenje občin in mest. Občina Loški Potok je predlagana v predsedstvo tega združenja, ki je ustanovljeno kot protitež odločitvam države, ki v posameznih okoljih ne vzdrže in so posamezna območja z različnimi kriteriji glede potreb nerazumljivo ocenjena, kar se dogaja v posameznih segmentih tudi v občini Loški Potok.

A. KOŠMERL

Kam bo šel denar od sejma?

Odgovor je zajet v poročilu, ki ga je za ribniški občinski svet pripravil predsednik TD Ribnica

RIBNICA - Ob kritikah o neaktivnosti Turističnega društva Ribnica se številni v Ribnici sprašujejo, kam gre denar, ki ga Turistično društvo Ribnica iztrži z organizacijo sejma. To vprašanje so si zastavili tudi občinski svetniki, nanj pa jim je v obsežnem poročilu o poteku 20. ribniškega sejma suhe robe in lončarstva odgovoril predsednik TD Ribnica Andrej Klemenc.

Andrej Klemenc

V poročilu Andrej Klemenc navaja, da je bil jubilejni 20. tradicionalni sejem za Turistično društvo Ribnica finančno dokaj uspešen. Čeprav so bile cene najemnih prostorov enake kot na predhodnem sejmu in v primerjavi s Trži-

čem, ki ima svoj sejem na isti dan kot je ribniški, tudi precej nižje, so z 200 stojnimi mesti, plačili zdomarjev, gostinskimi uslugami in ostalimi dohodki skupen dohodek 3.550.000 tolarjev. Izdatkov, med katerimi so na prvem mestu plačila dnevnih in potnih ter drugih stroškov izdelovalcem suhe robe in lončarskih izdelkov, ki so razstavljali v Šeškovi ulici, znašala čisti izkupiček s sejma okoli 1,2 milijona tolarjev.

Po besedah Andreja Klemence zagotavlja denar s sejma Turističnemu društvu Ribnica obstoj, porabljajo pa ga zgolj za turistične dejavnosti. Del izkupička s sejma nameravajo porabiti za nadaljevanje obnove spominkov v Parku kulturnikov, in sicer za ureditev napisov na vseh spominskih obeležjih. Nekaj denarja so že porabili za izdelavo pokrajinskih in etnografskih razglednic Ribnice, kupiti pa nameravajo tudi nekaj novih stojnic za sejem. Pretežni del izkupička pa so namenili izdelavi in postavitvi turistično-informativne table ribniške doline. Gre za slikovno pregledno tlorisno obdelano legendo v velikosti 3 x 2 metra, ki bo obiskovalce Ribnice usmerjala k posameznim znamenitostim Ribniške doline, vsebovala pa bo tudi poseben prikaz znamenitosti same Ribnice.

M. L.-S.

V Ribnici sprejet osnutek odloka o proračunu

Proračun za letos bo lahko sprejet že februarja

RIBNICA - Na zadnji lanskoletni seji ribniškega občinskega sveta 21. decembra so svetniki sprejeli osnutek odloka o proračunu za leto 1996. Med pomembnejšimi zadevami so sprejeli še smernice za pripravo srednjeročnega plana razvoja občine za obdobje 1996 - 2000.

S pripravo osnutka odloka o občinskem proračunu so v ribniški občini pohiteli, ker želijo, da bi bil proračun, ki občini in dejavnostim, ki se financirajo iz občinskega proračuna, omogoča normalno delo, čimprej sprejet. Po sprejetem osnutku bodo prihodki ribniške občine v letošnjem letu znašali 628 milijonov in 706 tisoč tolarjev, odhodkov pa bo za nekaj čez 691 milijonov tolarjev. Svetniki so določili 31. januarja za leto, do katerega morajo biti oddane pripombe na osnutek. Tako se prav lahko zgodi, da bo imela Ribnica sprejet proračun že februarja.

31. januarja pa je tudi rok, do katerega morajo biti pisмено podane pripombe na sicer sprejete smernice za pripravo srednjeročnega plana razvoja občine za obdobje 1996 - 2000. Temu bosta sledila dva meseca pogovorov, v katerih bodo tudi časovno in vrednotno opredelili konkretne projekte. Svetniki so bili namreč mnenja, da so smernice preveč splošne, da pravzaprav ničesar ne povedo in da je zato do konca marca potrebno konkretno določiti, kateri projekti se bodo izvajali in kdaj ter koliko bodo stali.

M. L.-S.

BOŽIČNI POHOD IN ŠTEFANOV BLAGOSLOV KONJ

DOBREPOLJE - Pred meseci ustanovljeno Turistično društvo Dobrepolje je sklenilo obuditi nekatere že skoraj povsem pozabljene stare običaje. V dneh pred novim letom je obnovilo dva. Vaščani Podgore so na pobudo Turističnega društva izvedli na sam božični dan že v mraku pohod z baklami na bližnji Kamni vrh. Čeprav je bilo vreme slabo, se ga je udeležilo kar precej ljudi. Na Štefanovo, 26. decembra, pa so po mnogih letih po maši spet opravili blagoslovitev konj. Živali je blagoslovil domači župnik France Škulj.

M. S.

V VSAKO VAS LUČ

OSILNICA - V občini Osilnica uspešno uresničujejo načrt, da mora dobiti vsaka vas vsaj po eno luč javne razsvetljave. Tako so že dobile luč skoraj vse vasi v občini. Izjemi sta le vasi Podvrh in Križmani, ki bosta dobili javno razsvetljavo kmalu, se pravi takoj, ko bodo primerne vremenske razmere.

DOBREPOLJE ALI DOBRO POLJE?

DOBREPOLJE - Na strokovnem povetu o Dobrepoljah je nekdo vprašal med drugim, če je pri besedi Dobrepolje prav, če je naglas na prvem e ali pa na o. Dr. Jakob Mueller je odgovoril, da se bo treba končno odločiti, kaj je prav. Nekateri namreč zagovarjajo naglas na prvem e, spet drugi pa naglašujejo besedi Dobrepoljci ali dobrepoljski na o. Vsekakor bo najbolje predpisati knjižno obliko. Nekateri namreč govorijo tudi Dobropoljci z naglasom na prvem o. Kaže pa, da so to zadevo že zdavnaj bolj ali manj strokovno razrešili naši cestarji, o čemer priča tudi kačipot med Smuko in Lopato (ob cesti Kočevje-Dvor), na katerem na odcepu za Dobrepolje piše "Dobro Polje 10 km".

OBČAN SPRAŠUJE, MEDVED ODGOVARJA

Kaj je to: bistrourni nemetisel?
- Če je zaradi divjadi dovoljeno kmetijske površine ograditi le z ograjo, ki ne bo omejevala gibanja divjadi.

Ribniški zobotrebci

PROJEKTI - V ribniški občini bodo v letošnjem letu lotili kar nekaj projektov. Največji je projekt prenove Miklove hiše za ribniški gradom, ki ga bodo uresničevali postopno v naslednjih petih letih. Koliko bo stala prenova, še ni znano, približni zračuni pa kažejo, da bo šlo za zelo visoko številko. Denar za prvo fazo prenove sta prispevala poleg občine tudi Ministrstvo za kulturo in Javni zavod Miklova vasiša. Tako naj bi bilo tudi v prihodnje. Občina namreč računa na izdatno pomoč države, nekaj denarja pa naj bi prispevali tudi donatorji. Na donatorje pa ob pomoči žave in ribniške občine računa tudi ribniški župnik pri uresničitvi drugega velikega projekta, ki v letošnjem letu čaka Ribnico. Gre za obnovo zvonikov ribniške cerkve, ki bo predvidoma stala okoli 20 milijonov tolarjev. Polovico od tega denarja naj bi prispevala država, preostalo polovico pa upravitelj objekta in občina.

MRAZ - Ribniški rekreativci, ki imajo rekreacijo ob večernih urah v dvorani športnega centra v Ribnici, so v zadnjem času precej pritožujejo nad neogrevanostjo dvorane v času rekreacije. Mraz je menda tako strupen, da jih pri teku za ogrevanje "reže do samih pljuč". Ker za najem dvorane plačujejo, pričakujejo da jim bodo omogočene normalne razmere za rekreiranje. Zaradi mraza so vse bolj otopeli do pojasnjevanj in opravičevanj delavcev ribniške športne zveze, da jim šola plačuje za ogrevanje dvorane v dopoldanskem času, to je v času šole, ter da sami velikih stroškov ogrevanja v popoldanskem času ne morejo kriti.

Osilniški nadev

NOVOLETNO VESELJE - Pred novim letom so člani občinskega sveta Osilnica obiskali 51 občanov, starih nad 75 let, in imeli ob njih ter jih obdarili. Že pred božičem pa je bilo obdarjenih vseh 42 otrok, kolikor jih je v občini starih nad eno leto, z darili v vrednosti po 1800 tolarjev.

ZADNJA SEJA - Zadnja lanska seja občinskega sveta je bila minuli četrtek. Na njej so člani sveta opravili obračun enoletnega dela sveta in občine, ki so ga ocenili kot uspešno.

SNEG LOMIL DRÉVJE - Sneg pred tednom dni v občini ni bil posebna prometna ovira, ker je ceste prazno pužili. Je pa lomil drevice, ki je padalo na električne žice, zaradi česar je bilo nekaj vasi tudi po več ur brez elektrike. Telefonske zveze so delovale. Narasle vode pa so povzročile manjše nevarnosti, saj so pred njim odnašale pesek s cest in poti. Zaradi snega pa je z okoli dvurno edamudo pripeljal v Osilnico avtomobilus iz Ljubljane oz. Kočevja.

CESTI NAPREDUJETA - Ograjanje cest od Borovca proti Osilnici in na odseku Bezgovica-Bezgarji kar dobro napredujejo. Je dela zavrli zadnji sneg.

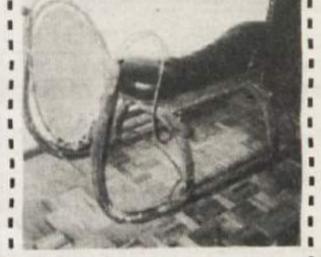
Sani dedka Mraza

Ima jih Janez Novak z Vidma - Prišle iz Rusije?

DOBREPOLJE - V gostilni Brdavs na Vidmu smo se oni dan pogovarjali o tem in onem. Pa je Janez Novak z Vidma povedal, da ima doma posebne sani in da podobnih ni nikdar nikjer videl. Verjetno da so iz Rusije.

Sani so res nekaj posebnega. So premajhne, da bi vanje vpregel konja, in prevelike za pasjo vprego. Verjetno gre za sani, ki so jih vlekle srne ali jelen. Na sprednjem delu imajo platno, da ni na vozniaka in potnika metalo izpod nog vprege snega ali blata. Sani so še najbolj podobne tistim, ki so upodobljene, da jih je vozil Božiček ali dedek Mraz.

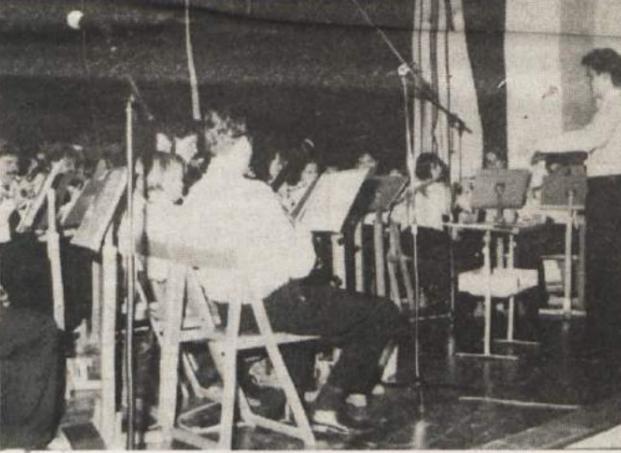
Sedež je ozek, prirejen le za dva, ki sta morala sedeti drug za drugim. Prevlečen je bil nekaj z usnjem, ki je že preperelo in ga je Janez nadomestil s skajem. Ves sedež se da dvigniti, pod njim pa je skrita manjša skrinjica, kjer bi bilo dovolj prostora le za dragocenosti. To bi dalo slutiti, da je med revolucijo v Rusiji z njimi pobegnil na Zahod neki premožnejši Rus. Očitno se je ustavil v Ljubljani, ker je Janez sani dobil v

SANI RUSKEGA BEGUNCA? - Na fotografiji so sani, o katerih lastnik Janez Novak domneva, da so iz Rusije in da so jih nekaj vlekle srne ali jeleni.

stari konjušnici v Ljubljani pred skoraj 30 leti. Sicer pa ima Janez v hiši še druge zanimivosti, izmed katerih naj omenim le kipe letnih časov in fotografiji Frana Levstika in Simona Gregorčiča. Pa še marsikaj mu je ostalo, čeprav je veliko starih in zanimivosti prodal, ko je potreboval denar za gradnjo hiše.

J. PRIMC

KONCERT DELAVSKE GODBE - Med številnimi prireditvami, ki so se izvršile v Kočevju od sredine do konca decembra v počastitev božičnih in novoletnih praznikov, je naletel na velik in topel odziv javnosti predvsem koncert Delavske godbe Kočevje, ki je bil 22. decembra zvečer v Šeškovem domu. Koncert je bil ob enem tudi prvi javni nastop kočevske godbe pod vodstvom novega, mladega dirigenta Matevža Novaka. Poslušalci so bili navdušeni nad vsemi izvedenimi koračnicami in jazzovskimi skladbami, z vznosenim in skoraj nepozabnim plaskanjem pa so godbenike še posebno nagradili za izvedbo Radetzkijevega marša. (Foto: M. L.-S.)

Za pomoči potrebne ni denarja

Pomembna dejavnost v dotrajanih stavbah - Na Ponikvah le še okoli sto varovancev

DOBREPOLJE - Okoli leta 1930 je dobrepoljski župnik Anton Mrkun ustanovil na Ponikvah Zavod sv. Terezike in Zdravstveni zavod. Še danes na Ponikvah deluje Delovno-varstveni zavod, katerega dejavnost se je skozi leta nekoliko spreminjala. Prav ob našem obisku so dobili potrjen ustanovni akt, v katerem piše, da je to dom za mlajše odrasle osebe z motnjo v telesnem ali duševnem razvoju.

"Danes je v Zavodu, ki se preusmerja na invalidsko varstvo, okoli 100 varovancev. Zavod je bil doslej tako rekoč dom starejših občanov in invalidski dom, prej pa smo imeli tam še kot eno glavnih dejavnosti invalidske delavnice. Zdaj nam je ostala predvsem socialna dejavnost, invalidske delavnice pa počasi zamirajo. V Zavodu so varovanci iz vse Slovenije, največ pa jih je iz bivših občin Grosuplje, Ljubljana Vič-Rudnik, Kočevje in Ribnica. Med vsemi je okoli 10 invalidov in 40 ostarelih. Ostare-

nje oken, so bila opravljena leta 1976. Zavod ima štiri stavbe. V prvi je bila še v prejšnjem stoletju uprava fužin, obnovljena pa je bila leta 1932. Druga je bila kot zdravstveni zavod zgrajena leta 1936. Tudi kapela za potrebe nun, ki so

• Zaradi nefunkcionalnosti so veliki stroški, saj naprimer ogrevanje na okrbovanca velja kar 10.000 tolarjev na mesec. Izolacija je slaba. Okna so velika. Delavnice so v preurejenih hlevih itd.

vodile Zavod in je bila tam, kjer je danes uprava, je bila zgrajena pred drugo svetovno vojno. Leta 1976 pa je bil urejen še dom za invalide in stanovanja, ki so jih že odkupili stanovalci.

J. PRIMC

Predsednik Pavlin posekal župana Pungartnika?

Ob nagrajevanju funkcionarjev "tolarska koalicija"

TREBNJE - Po zadnji seji trebanjskega občinskega sveta v starem letu naj bi šli vsi trebanjski svetniki v Grmado družno zapit staro in nazdravit novemu letu. Kot poročajo, je bilo tokrat - za razliko od še dokaj pogoste podobe na sejah občinskega sveta, kjer se nekateri držijo kisle in černo, kot da so jezni na ves svet - videti premerne oblike občinskih politikov. Nekateri zatrjujejo, da je bilo tokrat razpoloženje svetnikov prijetno, ne oziraje se na strankarske barve, zato, ker jim je srce zaigralo že ob pomisli na modrost, ki jo premorejo oni, njihov predsednik in župan.

Na omenjeni zadnji seji sveta so se šli namreč tudi nekakšno vezano trgovino ali daj - dam : županu Cirilu Metodu Pungartniku je komisija za mandatna vprašanja za mesec november predlagala 30-, za december pa 40-odstotno nagrado za delovno uspešnost, občinska strokovna služba pa je te komisiji pomagala do salomonске rešitve za izplačilo nagrade predsedniku in svetnikom občinskega sveta. Predsedniku dr. Marjanu Petru Pavlinu je komisija določila 480.000 tolarjev nagrade za letošnje delo, svetnikom pa po 20.000 tolarjev. Prosto po Janši bi torej tudi v tem primeru lahko šlo "tolarsko koalicijo". Glasovanje v občinskem svetu namreč največkrat poteka po poprejšnjih dogovorih koalicijskih partnerjev, nekateri svetniki zato ob nepredvidenih, na novo nastalih razmerah ob določenih temah pogledujejo proti svojim voditeljem, kako se bodo oni opredelili, šele nato plašno dvignejo roko. Razveseljivo vsekakor je, da naj bi prva moza občine, predsednik Pavlin in župan Pungartnik, skupaj lumpala do poznih ur. Tokrat naj bi Pavlin po vzdržljivosti posekal Pungartnika v okolju, kjer se župan počuti kot riba v vodi, saj je naposled tudi njegova predvolilna kampanja v dobršni meri potekala po krčmah. P. PERC

NESPLUŽENE IVANŠKE CESTE

IVANČNA GORICA - Svetnik Anton Hrovat (SDSS) iz Ambrusa je protestiral zaradi slabega dela zimske službe. Povedal je, da ceste Ambrusa - Zagradec ne plujejo, čeprav je na njej do 25 cm snega. Dejal je, da odsek od korinjske ceste do Zagradca ni bil ne splužen niti popeskan, zato je bil skoraj neprehoden. Občinski referent za komunalno infrastrukturo inž. Tone Jereb je pojasnil, da bi po kategorizaciji lahko šli to cesto pluziti šele, ko bi bilo na njen 30 cm snega. Svetnik Jože Mihelčič iz Višnje Gore je menil, da je nevzdržno, če bi čakali na njej 30 cm snega, saj bi potem lahko ostali vsi doma. Zato je župan Jernej Lampret predlagal svetnikom, naj bi spremenili odlok o kategorizaciji lokalnih in krajevnih cest.

O SEVNIŠKEM ŽUPANU

Sedanji sevniški župan g. Jože Peternel je imel predvolilni zbor na Studencu. Po končanem zboru je k njemu pristopil občan z besedami: "Vas bom pa volil!" "Zakaj pa?" je zanimalo Peternela. "Zato, ker vas ne bo treba rediti, ste dovolj debeli!" (T. K.)

SODOBNA VULKANIZERSKA DELAVNICA IN AVTOPRALNICA METELKOVH - Zanj je bogatejša družina Metelko s Pečja, a tudi sevniški lastniki jeklenih konjčkov. Staro zgradbo v sosesčini gostilne "Na križišču" je po projekti arhitekta Mirjane Fink iz Krškega v pičlih treh mesecih temeljito obnovilo in dozidalo podjetje Ajdina bau pod vodstvom Srečka Hribiška. Kot je povedal slavnostni govornik ob otvoritvi lokala zadnje soboto v preteklem letu, predsednik sevniške obrtne zbornice Slavko Vilčnik, je za uspeh potrebno trdo delo, a tudi prava izbira poslovnih partnerjev. Brane Metelko in njegova žena Jožica sta vajena delati, tudi na kmetiji, v takem duhu, da ni nič podarjenega, pa vzgajata tudi svoja sinova, ki sta z mamico prerezala trak. Zgradbo je blagoslovil sevniški dekan Anton Hribernik, Branetu Metelku (prvi z leve) pa je čestital tudi sevniški župan Jože Peternel. Ob njem se zadovoljno smeje tudi predsednik OZ Sevnica Slavko Vilčnik. (Foto: P. Perc)

Največ za ceste in izobraževanje

Trebanjski svetniki so pretežni del spremenjenega oz. povečanega 971 milijonov tolarjev "težkega" občinskega proračuna namenili za naložbe - Nov prizidek glasbene šole

TREBNJE - Na zadnji seji tukajšnjega občinskega sveta v starem letu so svetniki sprejeli spremembe odloka o proračunu občine za leto 1995, ki jih je predlagal župan Ciril Pungartnik na podlagi novega izračuna obsega zagotovljene javne porabe občin za leto 1995, kakršnega je sprejela slovenska vlada kot podlago za pripravo rebalansov v občinah. Za občino Trebnje zagotovljena javna poraba po novem izračunu znaša 684.599.000 tolarjev, to je blizu 149 milijonov več od prvotnega izračuna in predstavlja 98,7 odstotka povprečne javne porabe na prebivalca v Sloveniji. Skupni proračun pa se povečuje na 971 milijonov tolarjev.

Največ dodatnih sredstev so Trebanjci namenili cestnemu gospodarstvu (32,6 milijona tolarjev), predvsem za potrebe zimske službe, prometno signalizacijo ter za modernizacijo lokalnih cest. Svetniki so bili tokrat radodarni tudi do kulture, predvsem za naložbe, saj naj bi od dodatnih 23,5 milijona tolarjev kar 19 milijonov porabili za prepotrebno prekritje strehe Centra za izobraževanje in kulturo in za prizidek glasbene šole. Podobna zgodba se ponavlja pri izobraževanju, ki bo od dodatnih 29 milijonov tolarjev le 8 milijonov porabilo za tekoče odhodke, ostalo pa za naložbe. Otroškemu varstvu bi po državnih merilih pripadalo še 18 milijonov tolarjev, toda trebanjski občinarji so družno v Vzgojno-varstveno organizacijo Trebnje ugotovili, da jim bo zadoščalo že dodatnih 19 milijonov tolarjev.

jona. Kmetijstvu so zagotovili dodatnih 5 milijonov tolarjev, prav toliko zdravstvu. Zdravstveni dom Trebnje bo v okviru tega zneska z dodatnima 2 milijonoma tolarjev

• Dober dodatni milijonček v rebalansu proračuna 1995 za požarno varstvo je komaj slaba desetina vsote denarja, ki ga bodo potrebovali Trebanjci letos za nov alarmni sistem v občini. Najbolj korenito, za okrog 10 milijonov tolarjev so svetniki znižali postavko za dejavnosti občinskih organov in občinske uprave, ker niso v celoti popolnili z delavci delovnih mest, tako kot so to predvideli s sprejeto sistemizacijo.

nekoliko lažje zaključil finančno konstrukcijo za nakup reševalnega vozila z opremo, vrednega 125.000 mark. P. P.

Proračun kot izkaz občine

Županstvo občine Ivančna Gorica: "Dosegli smo globalne cilje!" Svetniki: "Manjka razvojne vizije!"

IVANČNA GORICA - "Z realizacijo proračuna za leto 1995 smo lahko zadovoljni, kljub temu da mnogo drobnih stvari nismo realizirali, izpolnili pa smo globalne in vitalne za našo občino," je poudaril na zadnji seji občinskega sveta v letu 1995 pretekli petek ivanški župan Jernej Lampret ob razpravi o realizaciji občinskega proračuna v 11 mesecih leta 1995 in o rebalansu proračuna za prav to leto.

Župan Lampret je pojasnil, da je v okroglih 460 milijonov tolarjev vrednotenem proračunu 50 milijonov tolarjev rezerviranih za osnovo šolo v Višnji Gori in bodo zato ta znesek prenesli v leto 1996. Iz naslova demografsko ogroženih območij so dobili 16 milijonov tolarjev, pretežno jih bodo uporabili za lokalne ceste, sredstva pa bodo s pridom uporabili tam, kjer so projekti že začetni. Za vodovod Debeli hrib je razpis za izbiro izvajalca že zunaj. Župan Lampret je komentiral, da "so zelo lepo prišli skozi pri družbenih dejavnostih", kjer je lažje planiranje kot denimo v kmetijstvu. Predsednik občinskega sveta

mag. Jurij Gorišek (SKD), ki je sicer finančni izvedenec, je že uvodoma ocenil, da se je skozi množstvo števil prvega in drugega rebalansa 1995 težko prebiti ter da je realizacija v 11 mesecih precej v zaostanku, zato je proračun razmeroma nizek. Svetnika Pavel Groznik (SKD) in Nikolaj Erjavč sta v proračunu pogrešala razvojno vizijo, upata pa, da tega ne bodo prezrli pri sestavi proračuna za leto 1996, s katerim naj bi vsekakor bolj pohiteli. Svetnik Franc Godeša (LDS) je poudaril, da gre za oceno delovanja občine v enem letu, za njen izkaz. Menil je, da kakšnega napredka občina v tem času ni storila. Zmotilo ga je zlasti to, da je zmanjkalo denarja za nekatere projekte, po drugi strani pa je ugotovil, da je pri najmanj 25 proračunskih postavkah, zlasti pri kmetijstvu, realizacija za več kot 50 odstotkov pod načrtovano. Zato je predlagal preračun sredstev, a njegovi amandmaji niso dobili dovolj podpore. Svetnica Milena Vrhovc (SLS) in še več njenih kolegov je ostro polemiziralo z Godešo, češ da je realizacija v kmetijstvu že na dan seje (29. december) zvečine 100-odstotna, da pa ne zanikajo pomoči višnjegorskih svetnikov pri sprejemu za kmetijstvo bolj ugodnega proračuna. P. PERC

HUDO POŠKODOVAL PEŠČA

TREBNJE - V četrtek, 28. decembra, ob 20.55 je 23-letni J. B. iz Trebnjega vozil osebni avto iz Štefana proti Staremu trgu. Pri gostilni Pavlin je izven prehoda za pešce prečkal vozišče 59-letni D. K. iz Trebnjega. Ker je J. B. vozil z neprimerno hitrostjo, kljub zaviranju avta ni mogel pravočasno ustaviti in je zbil pešca. Ta je padel na avto, nato pa na vozišče, kjer je obelzjal hudo poškodovan. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

DELAVCI STILLESA SO SE OBRISALI POD NOSOM

SEVNICA - Delavci Stillese se spet bojijo za usodo tega priznanega podjetja stilnega pohištva in notranje opreme. Odkar jih je bivši direktor Lojze Rataj pripeljal k skladi za razvoj, se je zamenjalo že cel kup raznih direktorjev. Podjetju in delavcem pa je šlo vse slabše. Ob odhodu zadnjega kriznega menedžmenta naj bi delavcem, kot zatrjujejo, direktor Vojko Rovere obljubil 22.000 tolarjev ob novem letu. Novi direktor Stillese, ki so ga na skladi najvili kot moža s trdo roko, je na vprašanje delavcev, kaj je z njihovim letošnjim dodatkom, lakonično odvrnil: "Ti isti, ki vam je obljubil, naj vam tudi da!"

VODA PREDRAGA

TREBNJE - Ekonomska cena kubika vode iz vodovoda z Otriškega vrha in Debelega hriba, ki ga gradijo lastniki vikendov, če bi je prodali vsaj 1000 kubikov letno bi bila 360 tolarjev. To je več kot štirikrat toliko kot stane voda iz trebanjskega vodovoda. Ker so cene komunalnih storitev in torej tudi vode zamrznjene, je ta naložba še toliko bolj vprašljiva, vsekakor pa v tako sodelovanje s porabniki iz sosednje ivanške občine ne more trebanjske Komunalne nihče prisiliti.

Jože Kunšek

Pogosto nemi telefoni v Zabukovju

Zastarela in že skoraj odslužena centrala - Največja naložba v tem in prihodnjem letu bo posodobitev krajevne ceste Zabukovje - Metni Vrh - Gramoz iz kamnoloma Stržišče

ZABUKOVJE NAD SEVNICO - Zabukovljani bi bili z doseženim v njihovi krajevni skupnosti v letu 1995 lahko kar zadovoljni, kajti v teh kozjanskih krajih so vajeni skromnosti, samoopovedovanja in trdega dela. Zato pa so toliko bolj veseli slehernega napredka, bodisi da gre za nekaj sto metrov posodobljene ceste ali denimo za nekaj deset telefonskih priključkov.

Teh bi, resnici na ljubo, še potrebovali, toda sedanji naročniki pravijo, da bi Telekom moral poprej poskrbeti za sodobnejšo avtomatsko telefonsko centralo, namesto že odslužene 300-številčne, ki je priromala v Zabukovje z Blance. Tehnično osebje Mobitelela sicer skuša po svojih močeh popravljati zastarelo ATC, a zavoljo pogostih okvar, slabih zvez in nemih telefonov, morajo prav oni nemalokrat po krivici prestrčiti kakšne ogrožene kritike in očitke. Predsednik sveta KS Zabukovje Jože Kunšek pravi, da je dosedanje vodstvo krajevne skupnosti računalo z zamenjavo, toda navkljub temu da so zaradi nejasnosti zakonodaje še ostali "strelod" za vse, kar je bilo dobrega in morebiti za koga tudi slabo narejenega, niso zastali z delom. Zaradi izpada predvidenih finančnih virov so zastavljene cilje mogli zvečine uresničiti šele jeseni.

Zabukovljani upajo, da bodo vsaj v letu 1996 uspeli na natečaju za demografsko ogrožene, da bi dokončali posodobitev 4,8 km ceste Zabukovje - Metni Vrh (od tega je 700 m ceste v KS Sevnica)

in da bo tudi v teh krajih pospešil razvojni utrip projekt celostnega razvoja podeželja in obnove vasi - CRPOV. "Slaba 2 km krajevne ceste Zabukovje - Metni Vrh so do tampona izvedli krajanji, pri pripravljalnih delih pa se je izkazalo tudi boštanjsko podjetje Gradnje. Predvidevamo, da bodo novomeški cestarji spomladi na ta odsek že položili asfalt. V letu 1996 bo za asfalt prispevala KS, računamo pa še na posojilo. Lani je bil v makadamski izvedbi končan več kot dober kilometer krajevne ceste

Trnovec - Sv. Jurij. Letos bodo krajanji zbrali še za asfalt. Za razvoj kmečkega turizma je pomembno, da smo uspeli asfaltirati še zadnji del vinske ceste Podvrh - Trnovec. Naj še omenim, da so Zabukovljani obnovili okrog kilometer vodovoda. Za nas teh velikih naložb v ceste ne bi zmogli, če ne bi imeli svojega kamnoloma v Stržišču. V njem smo v preteklem letu nakopali okrog 4650 m³ zelo kakovostnega materiala. Največ ga je šlo za cesto Zabukovje - Metni Vrh, okrog po 1000 kubikov pa za cesto k Sv. Juriju ter za Pokojni Vrh, Podgorje in po Zabukovju. Za gramoz plačajo krajanji le prevozne stroške" pripoveduje Kunšek. P. P.

POMLAČ PRI ZAPISNIKU - Nova mlada sekretarka občinskega sveta Vesna Orehek (na posnetku stoji ob svetniku Francu Godeši), sicer po poklicu diplomirana pravnica, očitno ne bo imela lahkega dela pri zapisnikih sveta. V zapisniku predzadnje seje sveta je Godeša odkril kopicjo pomanjkljivosti in površnosti; morda se je po predlogih oz. amandmanjih gotovo daleč najbolj produktivni svetnik ivanškega sveta v preteklem letu še bolj potrudil, ker sekretarka ni sprejela ponujene pomoči pri sestavi zapisnika. Pisarje teh je po mnenju nekaterih svetnikov zelo odgovorno in zahtevno, saj terja tudi določene izkušnje (Foto: P. P.)

Trebanjske iveri

DOBROTNIKI - Trebanjski občinski svetniki so se na zadnji seji preteklem letu izkazali kot pravi dobrotniki ne le do sebe, saj so ek presno rešili tudi 65 različnih vlog pomoči. To pomeni verjetno, da svetniki v sruče čutili radodarnost Miklavža ter že živeli za vsaj tak dobrušna možaka, za Božička i dedka Mraza. Pri Rdečem križu niso še povsem sprjaznili z ign rantskim odnosom predsednik občinskega sveta dr. Marjan Pavlin ki so mu poslali odprto pismo, da ga seznanili z vlogo in poslanstvom Rdečega križa v občini. Sekretar občinske organizacije RK Majda Miklič in predsednik Dušan Mečnaršič skušata strankarskim veljikom dopovedati, da so iz trte zvi govorice, češ da je Rdeči križ do čarska organizacija. Celo z organizacijo izpitov prve pomoči za volnik motornih vozil, za kar jih pooblastila država, nimajo nikakr nega dobička, zatrjujeja Mečnaršič in Mikličeva. SNEG IN ZELENICA - Pri trebanjski Agenciji za plačilni promet imajo od letnih časov najraje zimsko debelo snežno odejo. Menda, dno zato, ker izdatno prekrjeje zancemajeno okolico oz. t.i. zelenico v bližnj agencije. Zadeva je še toliko bolj nerodna, ker imajo usmiljene sestv v bližini "zelenc hiše" okolico n ravnost vzorno urejeno.

Sevniški paberki

MATEJ SE ZAHVALJUJE DELAVCEM JUTRANJKE - 4 letna Stanka Božič iz Podgorje Ob Sevnici 12, ima že 31 let delovne dobe in v Jutranjki začela, ko je bilo v tem zdaj v kot 1000-članskem podjetju le zaposlenih. Seveda delavci Jutranjke to marljivo in priljubljen sodelavko dobro poznajo in cerjo, zato je toliko bolj spontanostekla akcija zbiranja pomoči in nakup invalidskega vozička za 1 letnega Stankinega sina Mateja, si je hudo poškodoval hrbenic julija lani, ko je v Simonovem zalivu skočil v morje. Voziček brez dodatkov stane 270.000 tolarjev kolikor so zbrali delavci Jutranjki v Brezicah, Hrastniku in Sevnici. Voziček z dodatki tehta le 11 kg, zato ga zdravnik Mateju zanjija je priporočal, da se bo lahko prvi sam pogajal; tako opremljen voziček pa stane kar 660.000 tolarjev. Zato so se Božičevi obrnili na pomoč še na Center za socialno delo v Sevnici. Morda pa se bo prvi Matejevo življenjsko usodo poznal Matej v Soči lepo napreduje, človek že 3 oz. 2 prsta na rokah... ŠPORTNIK LETA - V športni dvorani sevniške osnovne šole Sava Kladnika bo v soboto, 6. januarja, ob 19. uri zaključna plesna reditev ob izboru športnika leta 1995 po okusu oz. glasovanju poslušalcev sevniškega radia. Na prelo koliko ne navadno je, da so organizatorji sicer hvalevredne aktivnosti natančno določili imena ekip v vse posameznikov, za katere spleto smejo glasovati poslušalci sevniškega vala.

SNEG QVIRAL PROMET

POSAVJE - Snežne razmere 27. decembra so povzročile kar nekaj ovir v Posavju, ki pa so jih delavci cestnih podjetij, Telekom in Elektra odstranili in napake odpravili. Tako je bilo brez električne energije in telefonov več naselij, polomljeno drevje telefonski in električni drogovi pa so delno ali popolnoma zaprli več cest. Najhuje je bilo na cesti Boštanj - Tržišče, saj je podrlo drevo padlo na kombi in osebni avto, pri tem pa sta se dve osebi poškodovali.

DOBER PLES - Decembrskega svetovnega prvenstva v stepu za formacije in posameznike v članski konkurenci se je udeležila tudi krška plesna skupina Lukec. Plesalke, ki so na tako zahtevnem tekmovanju nastopile prvič, so v zelo močni konkurenci dosegle odlične rezultate. Na prvenstvo sta prišli tudi dve formaciji iz Amerike, kjer je ta vrsta plesa doma. Zaradi take udeležbe je obisk zelo majhen, bosta obe ambulanti odprti na isti dan: v Gabrovki 2 uri, na Dolah pa 3 ure, in sicer vse do 15. januarja 1996. Po tem datumu bo občinski svet sprejel vseh željenih podatkov iz zdravstvenega doma Litija razpravljaj o nadaljnji obliki nudenja zdravstvenih storitev v Gabrovki in na Dolah.

AMBULANTI V GABROVKI IN NA DOLAH

LITJA - Zdravstveni ambulanti, ki sta bili na željo občanov in politični poti odprti 22. septembra letos, nista dali željenih rezultatov glede na število pacientov. Ker je obisk zelo majhen, bosta obe ambulanti odprti na isti dan: v Gabrovki 2 uri, na Dolah pa 3 ure, in sicer vse do 15. januarja 1996. Po tem datumu bo občinski svet sprejel vseh željenih podatkov iz zdravstvenega doma Litija razpravljaj o nadaljnji obliki nudenja zdravstvenih storitev v Gabrovki in na Dolah.

REZERVNA FUNKCIJA - Na Danila Siterja opozicija v krškem občinskem svetu redno naslovlja precej pripomb. Siterja in njegove može obdeluje neposredno in med vrsticami. Župan se nima česa bati. Če bi bili pritiski nanj le prehud, bi zlahka našel mirnejše delo. Za zdaj se je preizkusil v vlogi Božička in mu je poslanstvo kar uspelo, saj v Krškem v občinskem merilu ne obratuje kakšen drug Božiček in tudi ne dedek Mrz, kar bi lahko bilo celo nepohvalno, saj so to decembrsko "dobrodelno" službo nekatera mesta v sosesčini uredile prav zgledno.

DOM UPKOJENCEV - V Krškem delajo revizijo v zvezi z gradnjo doma upokojencev. Pravi, da je bil človek, ki je sedaj glavni revizor, ob začetku gradnje krškega doma upokojencev še dojenček.

STREHA - Istrabenz je ob otvoritvi črpalke na Senovem delil izbrancem dežnike. Pokazalo se je, da so ta darila zelo uporabna stvari in da bi dežnik lahko dali vsakemu obiskovalcu črpalke. Streha nad prehodom med črpalko in blagajno je namreč tako ozka, da si pod njo tako moker, kot bi šel po dežju.

DAN ODPRTIH VRAT

KOSTANJEVICA - V nedeljo, 7. januarja, bo med 8. in 10. uro v sejni sobi ribiške družine Kostanjevica dan odprtih vrat, kjer se boste lahko pogovorili s svetnikom Jožetom Zagorcem o vprašanih, ki zadevajo delovanje občine in krajevnih skupnosti Kostanjevica in Podbočje.

Novo v Brežicah

JAVNO IN TAJNO - Eden od članov brežiškega občinskega sveta je zaskrbljen opozoril na seji sveta, da so seje sveta krajevne skupnosti Bizeljsko še vedno tajne. Če je ta skrivnostna zadeva načrt o bodočih odnosih vodstva socialdemokratskega tajništva razumljiva. Javen pogovor o tej temi bi lahko dvignil na Bizeljskem vihar.

MEJA - Hrvatje spuščajo ljudi čez most pri Kalinu, po katerem poteka hrvaško-slovenska meja. Medtem ko Hrvaški obmejni strazari spuščajo ljudi po mostu v drugo državo, slovenski tega ne počno. Vsaj pred kratkim je bila slovenska meja še zmeraj blokirana. Ljudje so sami naredili napako, če doslej še niso prišli do prepustnice za vsakdanje prehode med obmejnimi vasi v Posavju. Za prepustnice prosijo državno vlado in strankarske veljake, vendar je edini, ki v tej državi še velikodušno dela za ljudstvo, dedek Mrz. Temu bi morali napisati pismo. Ta prinese, čeprav se ne hvali. Politiki na predvolilnih zborovanjih pa obljublajo, ne dajo pa prepustnic.

MIR IN PESEM - Na novega leta dan je bil med redkimi sprehajalci in sprehajalkami na brežiški Cesti prvih borcev tudi eden, ki je na vso moč pel: Ljubica moja. Ob tej glasni pesmi so se hkrati ozrle vse dame v bližini.

NAJLEPŠE SLOMŠKOVE PESMI - Pevski tercet ansambla Slove- nija je pred kratkim pri založbi Zlato zvoki izdal novo kaseto in laser- sko ploščo z naslovom Najlepše Slomskove pesmi. Gre za 12 pesmi, ki jih je v prejšnjem stoletju napisal prvi mariborski škof Anton Martin Slomšek. Citarka Cita Galič jih je zbrala in jih priredila za citre in eno- človno in tri-glasno petje. Izbrani program je letos julija v studiu Zlati zvoki posnel producent in tonski mojster Igor Podpečan. Kot gosta na kaseti pojeta tudi mlada Katarina in Marko Galič. Poleg kasete in CD plošče je izšla še brezplačna brošura predstavitev izvajalcev, besedil glasbenih, spremno besedo sedanjega mariborskega škofa in predstavitev vseh sodelujočih pri projektu. Prvo koncertno po Slovenijo bo ter- cet začel 8. decembra v Sevnici.

Obrtna zbornica ima vse več dela

Nova pooblastila pa tudi naloge, ki jih narekujejo interesi obrtnikov - Med prednostnimi nalogami tudi pospeševalna mreža, izobraževanje, svetovanje in promocija

BREŽICE - Obrtne zbornice so v lanskem letu po obrtnem zakonu dobile nekatera popolnoma nova pooblastila, tem pa se bodo v tem letu pridružila še nekatera nova (izdaja licenc za prevoze v cestnem prometu), tako da se jim bo obseg dela povečal.

Območna obrtna zbornica Brežice se namerava letos zavzemati za ponovno ustanovitev občinskega sklada za razvoj malega gospodarstva ter za izdelavo občinske strategije razvoja gospodarstva, v kateri bi svoje mesto dobilo tudi malo gospodarstvo. Pri zbornici tudi menijo, da bi veljalo razmisliti o možnostih za ustanovitev obrtne zadruge ali o možnosti, da bi marketinško vlogo prevzela pospeševalna mreža.

Obrtnikom se namreč zdi nujno že v začetku leta vzpostaviti občinsko mrežo za pospeševanje drob-

nega gospodarstva, aktivno pa so se že vključili v pripravo na podobno regijsko mrežo. S svojim delovanjem bodo poskušali tudi doseči, da brežiška občina pri oddaji del daje prednost domačim obrtnikom, če so seveda konkurenčni in strokovno usposobljeni. Prav tako bodo poskušali utrditi sodelovanje z bankami in zavarovalnicami. Nadaljevali bodo boj proti neelojalni konkurenci, delu na črno in šušmarstvu.

Skupno z občino bodo brežiški obrtniki tudi tkali poslovne vezi s

sosešno Hrvaško, saj mnogi od njih računajo na hrvaško tržišče. Zbornica bo še naprej zbirala podatke o sejmih, o cenah in možnostih nastopanja svojih članov na njih. Tistim, ki se odločijo za tako promocijo doma ali v tujini, zbornica pomaga pri organizaciji. Prav tako podpira tradicionalne sejemske dneve v občini, ki bi lahko pre-

• Območna zbornica nudi svojim članom informacije o ponudbi in povpraševanju v Sloveniji, zdaj pa naj bi se obrtnikom z vključitvijo v omrežje Internet odprla tudi pot do informacij iz sveta. Zbornica obvešča svoje člane preko interne- ga glasila, z nedeljskimi obvestili na brežiškem radiu, s pisnimi obvestili, objavami na oglasni deski v Domu obrtnikov in občasno v reviji Obrtnik. Zelo razvejeno je tudi njeno delovanje na področju izobraževanja, v novem letu pa si obetajo korak naprej pri svetovanju svojih članov.

rasli v večji sejem, če bi se dogovorili o nosilu, saj zbornica sama, ki je s sejni začela, tako velikega dela ne zmore. Ob podpori občine pa je pripravljena organizirati razstavo brežiške obrti in podjetništva.

B. D. G.

BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT - Pihalni orkester iz Kostanjevice se je v torek, 26. decembra, v kulturnem domu v Kostanjevici pod vodstvom dirigenta Tonija Homana iz Sentjerneja predstavil na 2. božično-novoletnem koncertu. V dobri uri programa so od lanskega koncerta pokazali velik napredek, saj orkester deluje šele dobro leto, za napredek pa imajo velike zasluge učitelj Anton Žarn iz Krškega, Ernest Jazbec iz Novoga mesta in Toni Homan. Pihalni orkester se bo 20. januarja udeležil tudi revije pihalnih orkestror Posavja v Globokem. (Foto: T. Gazvoda)

Vsem, ki nas vsak četrtek jemljete v roke, še posebej pa poslovnim partnerjem, strankam in agencijam **želimo srečno, uspehov polno leto 1996!**

Oglasna služba Dolenjskega lista

600 PETARD MANJ POČILO

KRŠKO - Občani z območja UNZ Krško so med 17. in 26. decembrom v okviru preventivne akcije "Petarde, lepše je brez njih" na policijske postaje prinesli 626 petard.

POGOVOR Z JANEZOM JANŠO

BREŽICE - Brežiški občinski odbor Socialdemokratske stranke Slovenije bo organiziral v četrtek, 11. januarja, ob 19. uri v restavraciji pri Blagovnici v Brežicah pogovor s predsednikom Socialdemokratov Slovenije Janezom Janšo. V pogovoru bodo skupaj s svetniki SDSS v občinskem svetu obravnavali tudi pereče probleme v občini Brežice.

DOBRODELNA AKCIJA - Sredi decembra lani so na Čatežu s prodajo slik na dražbi zbirali denar za brežiško bolnišnico. V tej dobrodelni akciji, udeležencih in njenem zaključku so spregovorili tudi zadnje dni decembra, ko so se na Čatežu zbrali darovalci slik, podjetniki ter predstavniki občine in brežiške bolnišnice. Omenjeni znesek, zbran na dražbi, bo bolnica uporabila za posodobitev ultrazvočne aparature. Kot so tudi povedali, je brežiška bolnica doslej že prejela nekaj nakazil dobrodelne narave. (Foto: L. M.)

Revnim bodo pogledali skozi prste

V vrtcu v Brežicah je najnižja cena storitev 4.400 tolarjev - Doslej velik delež neplačnikov - Desetini še zastoj - Neplačevanje tudi potuha za špekulante

BREŽICE - Medtem ko v otroškem vrtcu v Brežicah do nedavnega niso imeli določene najnižje cene, ki jo za storitev vzgojno-varstvene ustanove plačujejo starši, je zdaj znan in znaša 4.400 tolarjev.

Uprava vrtca se je za uvedbo najnižje cene storitve odločala z mislijo, da ima skoraj polovica otrok (45 odst.) vrtce brezplačen. Tolikšen delež je bil videti "nenormalno velik". Omenjena najnižja cena, ki so jo pred nedavnim odobrili tudi na občini, zadeva v socialnem pogledu sicer zaostrije, vendar ni kamen za vrat najrevnejšim brežiškim družinam s predšolski- mi otroki. Skupaj s sklepom o najnižji obvezni ceni vrtčev storitve so namreč sprejeli tudi določilo, da imajo najbolj ogrožene brežiške družine tudi v prihodnje vrtce zastoj. O oprostitvi plačila bo odločal v občini odbor za družbene dejavnosti, znano pa je tudi, da bo staršev, katerih otroci bodo bivali v vrtcu brezplačno, 10 do 15 odstotkov.

Najvišji zneski, ki jih po zdaj veljavni ceni plačujejo vrtcu starši, znašajo 16.070 tolarjev za otroke od enega do dveh let in 13.744 za tiste od 3 do 7 let. Zasebno varstvo v Brežicah zaračunavajo okrog 20 tisočakov. Najnižja cena storitve vrtca je sicer doslej sprožila v Brežicah že več razprav; o njej je razpravljaj več kot enkrat tudi brežiški občinski svet. V začetnih debatah o njej so svetniki razgrnili takšno vrsto zadreg, vprašanj in zahtev, da so si za odločanje o najnižji ceni vrtca pustili za premislek čas do naslednje seje sveta. V omenjenih začetnih debatah o najnižji ceni, takrat še predlaganem znesku so se zelo začudili nad tem, da toliko ljudi ne plačuje vrtca. Ali smo res tako revna občina, ali je pomanjkanje

samo navidezno, so se spraševali. In so si tudi odgovorili, seveda samo z domnevo, ker natančnih podatkov ne premorejo niti oni niti kdo drug v državi: mnogi starši delajo na črno, dobijo denar na roko, po uradnih statistikah pa nimajo nikakršnega denarja. Najljubši čistega vina o brežiški revščini! Če smo seveda to sposobni narediti, bi lahko povzeli tedanja in še poznejše razprave v občinskem svetu.

Najnižji znesek se je znašel, sicer bolj za ponazoritev družbenih razmer, tudi na oktobrski okrogli mizi Združene liste na Čatežu. Tam navzoči so slišali, da bi v Brežicah sprejeli odločitev, naj prav vsi, tudi revni, plačujejo vrtce. S tem ukrepom naj bi prisilili k plačevanju špekulante, vendar bi s tem udarili tudi po revnih starših, ki imajo res bore malo denarja, je menil eden od razpravljalcev. M. LUZAR

Sraka gnezdo, oblast človeka

Zima in čas pred snegom na Malem Vrh - Veronika in Bara: od zemlje ni dobička

MALI VRH - Te dni je kajpak tudi na Malem Vrh pri Brežicah sneg pokrival vrtno grede, kjer čez leto rastejo rože, in njive, na katerih in ob katerih minevajo delavniki kmetom in ljudem, ki so nekoč hodili na delo na tuje kmetije. Ljudje so zdaj ob pe- čeh. Ko je na Malem Vrh kopno, čeprav se pod večer svet že precej ohladi - takrat včasih posedita in pokramljata pred hišo domačinki Veronika Kržan in Bara Černelič. Na primer ti dve.

Na enem takih klepetov pred časom - takrat še ni bilo snega, je pa po njem mogoče že malo dišalo širom brežiške ravnine - sta povedali med drugim, da krajejo. Mislila sta na tatinske srake. Ne samo ena, več jih pri- leti v bližino hiše. Obsedijo, se razgledajo, kje nesejo kure, pa hop na gnezdo in na sveže jajce. Če se kaj drugače kot srake obnaša oblast v Sloveniji, naj človeka kap. "Za kmeta država premalo skrbi. Kmeta bi morali bolj opoštovati. Vendar od grunta ni dobička." Tako sta opozorili na to, da oblast jemlje ljudem, tistega dne Veronika in

Bara z Malega Vrha. Bara je sicer doma z one strane. Rojena je bila pri Zagrebu, pa se je potem s Hrvaškega poročila sem na Mali Vrh. Pol stoletja bo tega. Veronika je domačinka že prav od začetka. Njena družina je bila izgnana. Veronika, med vojno še majhna, še dobro ve, da je svoj težki križec pot izgnanstva pretpela tudi njena babica. Človek bi rekel, ko posluša Veronikino zgodbo o njeni stari mami, da so, kot sraka iz gnezda jajca kra- dli Nemci izgnancem življenja iz teles. "Moja stara mama je v Nemčiji umrla od lakote. Hodili smo jest v jedilnico tja dol. Ona ni mogla več hoditi tako daleč. Dali so jo v bližnjo barako, taboriščno bolnišnico," še prav dobro pomni Veronika, ki ve, da je babica v tem novem bivališču stradala in potem zaradi te izčrpanosti kmalu umrla. "Trpeli smo izgnanci, prave odškodnine za to pa ni, opo- zarja Veronika na to, kako se je delal in se dela po njenem pre- pričanju greh nad ljudmi. M. LUZAR

POČITEK - Bara (na sliki levo) in Veronika sta na pragu zime takole posedeli pred Veronikino hišo. "Ker od dela na kmetiji ni prave koristi, grejo ta mladi v službo. Delajo v službah, potem delajo še doma. Značali se bodo. Potem bodo pa sedeli pred hišo, tako kot mi zdaj." Tako sta rekli, a vsem neveselim spoznanjem navkljub v njunih besedah ni manjkalo iskristov in vedrine, ki človeku pomaga skozi desetlet- ja. (Foto: L. M.)

BOŽIČNI KONCERT V TREBNJEM

TREBNJE - Slovenski kršćanski demokrati občine Trebnje bodo pripravili v soboto, 6. januarja, ob 19. uri v župnijski cerkvi peti tradicionalni božični koncert. Letos so v goste povabili pri nas in v tujini dobro znani komorni zbor Ave, ki je bil med drugim leta 1994 dobitnik nagrade Prešernovega sklada.

BOŽIČNI KONCERT OKTETA LIPA - Trebanjski oktet Lipa je na dan samostojnosti, v torek, 26. decembra 1995, zvečer v franciškanski cerkvi v Novem mestu pripravil zanimiv koncert starih ljudskih pesmi in kolednic. Veliko teh pesmi je že skoraj pozabljenih, prihajajo pa iz vseh koncev Slovenije: iz Primorske, Dolenjske, Gorenjske, Koroske, Prekmurja. V njih se odraža narečna posebnost posameznih pokrajin, vse pa so polne duhovnega veselja in toplote. Oktet Lipa, ki ga že vseh 5 let delovanja vodi Tone Strmole, je imel že veliko samostojnih koncertov ter veliko nastopov na raznih prireditvah ne samo v trebanjski občini, pač pa širom po Dolenjski, gostoval pa je tudi med slovenskimi rojaki v Berlinu. V torek so pevci okteta kot nekdanj koledniki s svojim glasbenim sporočilom vsem zaželeli veliko veselja in mira v letu 1996. Program je povezovala Darinka Strmole. (Foto: L. Murn)

2. revija simfoničnih orkestrorv SGŠ

Živahno in navdušujoče - Ocena in vtisi s koncerta v Novem mestu, ko sta nastopila simfonični orkester Glasbene šole iz Krškega in Novomeški simfonični orkester

Na 2. reviji simfoničnih orkestrorv Slovenskih glasbenih šol so letos v Krškem nastopili komorni orkester z Vrhnike, simfonični orkester Srednje glasbene in baletne šole iz Ljubljane in simfonični orkester SGBŠ iz Maribora. Na drugem koncertu v Novem mestu žal nismo slišali orkestra iz Velenja, kar bi reviji dalo programsko ravnovesje treh nastopov. Ocena in vtisi so s koncerta v Novem mestu iz KC Janeza Trdine, kjer pa še ni dvorane, ki bi ustrezala takšnim nastopom.

Ta pomankljivost je kar precej zmanjšala zvočno ugodje ob poslušanju obeh simfoničnih orkestrorv, ne pa obetavnega začetka simfoničnih orkestrorv slovenskih glasbenih šol, ki imajo v reviji tudi nove in sveže možnosti v zasnovah in izvedbenih primerjavah simfoničnih dosežkov in seveda javnem predstavljanju svojega dela. Revija je novo zrno, ki je že vzkliklo in kaže tudi dobre sadove. V Novem mestu sta nastopila simfonični orkester Glasbene šole iz Krškega, ki ga vodi dirigent prof. Drago Gradišek, in novomeški simfonični orkester, ki ga vodi dirigent

Zdravko Hribar. Oba orkestra s kar veliko zasedbo sta prijetno presenetila tako z izvedbami kot tudi sporedom, ki je pri obeh segal od simfonične klasične do priredb za simfonični orkester.

Krški simfoniki so zaigrali tri odlomke iz baletov Hrestač in Trnuljčica P. I. Čajkovskega, Madžarski ples št. 5 J. Brahmsa in dve prireditvi B. Lowdena, T. Jonesa in suitno nanizanko iz muskala C. M. Sch'nberga. Mladi simfoniki so s simpatičnim in natančnim dirigentom Gradiškom slikovito zaigrali baletne odlomke Čajkovskega, temperamentnega Brahmsa (nekoliko prepočasen tempo), obe prireditvi pa že kar z vsemi barvami simfoničnih sekcij. Zvočne in intonacijske osnove simfoničnega orkestra Glasbene šole iz Krškega so dobre in obetajoče, saj orkester deluje od leta 1992. Dobra osnova za vzpon orkestralne igre mladih in navdušenih glasbenikov pa je tudi njihova prva zgoščenka, ki jo že pripravljajo.

Novomeški simfonični orkester je svoj razvoj pokazal predvsem z izvedbo prvega stavka iz Schubertove simfonije v h molu, ki je bila simfonično kar "dokončana" in ne "Nedokončana", kot jo poznamo iz kataloga. Za učinkovito predstavitev orkestra pa je bila dvoletna priredba tem R. Straussa. Tako je govoril Zaratustra še ne-

koliko prevelik izvedbeni zalogaj. Simfonične vode za tematski venček dela Broadway Tonight (Bruce Chase) so bile prijaznejše za sproščeno igranje novomeškega simfoničnega orkestra Glasbene šole Marjana Kozine.

Toplo gnezdo nove revije simfoničnih orkestrorv slovenskih glasbenih šol, katerega zamisel so spletli v Krškem, je že pričakalo svoje mlade znalice. Že na drugi reviji se je razširila tudi osnova, saj bi si nastopa delila Krško in Novo mesto. Revija je nedvomno pomembna novost naše glasbene kulture, ki ob lepo razviti komorni glasbi že močno širi svoj poustvarjalni obseg. Več kot dobre želje naj jim bo voščilo na tej poti.

BOGDAN UČAKAR

VAŠKA SITULA - Domačin kmet Janez Grilc iz Kelnika je 17. januarja 1882 izkopal najpomembnejšo izkopano na Vačah in nasploh v Sloveniji - vaško situlo. Danes je nedaleč stran od njegove hiše, ki jo krasi spominska plošča v njegov spomin, postavljena povečana ulita kopija (23,8 cm visoke in iz bronaste pločevine izdelane situle, ki jo hranijo v Narodnem muzeju v Ljubljani), delo akademskega slikarja Vekoslava Gombača. Na ogled je vsem obiskovalcem Vač nad Litijo, ki gredo na sprehod po 5 km dolgi krožni Geoss sprehajalni poti. (Foto: Marjan Šušteršič)

Galerija v oknu

Drobne, a zanimive sevniske mini razstave

SEVNICA - Z decembrsko razstavo grafične mape treh barvnih sitotiskov na temo Kruh, katere avtor je Rudi Stopar, založile pa so jo Dolenjske pekarnice, se je zaključila lanska uspešna sezona galerije v Oknu. Gre za malo galerijo, ki domuje v izloženem oknu Elektrotehne, kjer ob stalni razstavi izdelkov kiparja in grafika Rudija Stoparja, ki galerijo vodi, občasno gostujejo tudi drugi ustvarjalci. Seveda gre zaradi prostorske omejitve za zelo skraćene predstavitve, vendar zaslužijo pozornost. Izložba je pač prostor, mimo katerega gre in se ob njem vsaj za hip ustavi zelo veliko ljudi, tako si razstavljena dela ogleda verjetno neprimerno več ljudi, kot bi si jih v pravi galeriji.

Lani so v Stoparjevi mali galeriji v Oknu s svojimi deli gostovali slovenski slikarji Anton Plemelj, Jože Marinč in Ludvik Kos ter mlada zagrebška slikarka Andreja Maltar.

MiM

Lani naše ceste dokaj varne

Nesreč manj kljub povečanemu prometu, kar je rezultat strategije prometne varnosti - Največ nesreč zaradi neprimerne hitrosti in nepravilne smeri vožnje in nepredvidnega prehitavanja

NOVO MESTO - V lanskem letu se je na območju Uprave za notranje zadeve Novo mesto sicer pripetilo nekaj več prometnih nesreč kot leto prej, a število smrtnih žrtev se je kljub povečanemu prometu zmanjšalo od 26 na 20, kar je tudi posledica strategije prometne varnosti, s katero policisti ukrepajo pri prekrških, ki so najpogostejši vzroki ali posledice nesreč (alkohol, hitrost, neuporaba varnostnega pasu).

Na magistralni cesti se je promet v zadnjem času povečal za naj-

manj 30 odst., verjetno pa lahko že v drugi polovici tega leta pričakujemo še večjega, zato bo tako ugodne rezultate prometne varnosti kot so bili v preteklem letu,

ca, je delo že usmerjeno k zmanjšanju zastojev, zagotavljanju varnosti, kontroli hitrosti in nepravilnemu prehitavanju, kontrolo pa so povečali tudi na cesti Novo mesto - Metlika, kjer se je predvsem med vikendi v zadnjih nekaj mesecih promet povečal najmanj za tretjino. Policistov je uspelo na te-

po dolenjski deželi

• 20-letni Č. D. se je 29. decembra pripeljal na policijsko postajo Sevnica, in ker so se okoli njega širili alkoholni hlapi, so mu policisti ponudili pojočo travico. "Pihati pa ne!" je bil odločen dvajsetletnik, policisti pa so tudi pokazali odločnost in fantu prepovedali nadaljnjo vožnjo. A šofer se ni dal kar tako, čez 20 minut je prišel do avta, ki je bil parkiran pred policijo, in se z njim odpeljal proti Glavnemu trgu. Da je bolje poslušati policiste, je mogoče spoznal tudi Č. D., saj se je kasneje moral mučiti s postavljanjem avta na kolesa, ki ga je bil "uspešno" parkiral - pod cesto. Za nameček si je Č. D. zaslužil še nočitev (verjetno brez zajtrka) v apartmajih policije.

• Sobo iste kategorije si je 25. decembra prislužil še en 20-letnik - V. B. iz Krškega, ker je v gostinskem lokalu Šinkovec spreminjal v prah kozarec, šipo vhodnih vrat, skodelico in zagnal stol po tleh. S tem početjem ni prenehal nitit takrat, ko so vmes skočili policisti. Dokumentov jim ni hotel pokazati, pa tudi prijaznega vabila na policijsko postajo ni sprejel, zato se je brž znašel tam, kjer mu je bil tistega dopoldneva prostor.

V lanskem letu so policisti na območju UNZ Novo mesto ustavili več kot 30 tisoč vozil, sodniku za prekrške so predlagali 10 odstotkov voznikov, več kot 10 tisoč pa jih je plačalo mandatno kazen, kar kaže na povečanje števila ukrepov in ustavljanje, ko je za to razlog. Tako ugodne rezultate, kar se tiče posledic nesreč, kot so bili v lanskem letu, bo verjetno zaradi povečanega prometa kljub večjemu nadzoru policije težko doseči, k večji varnosti pa lahko največ prispeva vsak udeleženec v prometu sam.

težko ponoviti. Pred vojno je ta cesto dnevno prevozilo 14 tisoč vozil, sedaj pa 8.500. Napovedi pa kažejo, da lahko pričakujemo celo več prometa kot pred vojno. Leto 1990 je bilo na cesti od Biča do Bregane 36 mrtvih. Takrat prometne postaje v Krškem še ni bilo in so nesreče na M1 obravnavali v Novem mestu. Lani pa je na magistralni, ki jo sedaj pokriva UNZ Novo mesto, umrlo 9 ljudi, leto prej je 3. lanko visoko številko pa zvišuje prometna nesreča pri Biču s štirimi mrtvimi. Na magistralni je največ nesreč zaradi neustrezne varnostne razdalje in nepravilnega prehitavanja.

Kot je povedal komandir postaje prometne policije Andrej Šeni-

Andrej Šenić, komandir postaje prometne policije Novo mesto

cesti kljub večjemu prometu zmanjšati število nesreč in posledice vsaj za petino pa so zmanjšali tudi povprečno hitrost.

Kot ugotavljajo na postaji prometne policije, je zaradi povečanega prometa več privezanih 20 do 30 odst. voznikov in sopotnikov več na magistralni cesti skoraj dve tretjine, na regionalnih cestah pa skoraj polovica. To želijo še izboljšati. V letošnjem letu bodo policisti nadaljevali s kontrolo prometa na najbolj nevarnih odsekih.

T. GAZVODA

dežurni poročajo

OB RADLIJSKO POSTAJO - Med 22. in 27. decembra je neznanec prišel do osebnega avta podjetja Kostak iz Krškega in skozi odprto trikotno okence odprl vrata. Odnesel je radijsko postajo Maxon.

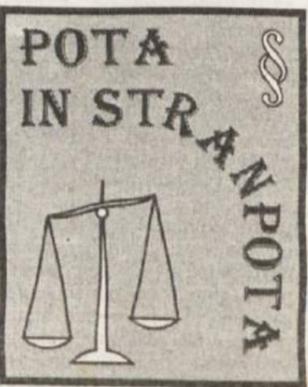
SSAMOKRESOM ČEZ MEJO - 25. decembra se je na mejni prehod Obrežje pripeljal P. A. iz Zagreba. Med mejno kontrolo je policist pod voznikovim sedežem našel samokres kal. 9 in nabojnik z 9 naboji.

MERCECES OSTAL BREZ NEKAJ DELOV - V noči na 26. december je neznanec v Črnomlju na parkirnem prostoru pred avtosalonom iz osebnega avta Mercedes 190 D odmoniral sprednji žaromet s smernim kazalcem, okrasne pokrove koles, obe stranski ogledali, pokrovček hladilnega motorja in pokrovček posodice zavornega olja. Lastnika J. P. iz Drašičev je oškodoval za okoli 95 tisočakov.

ZA NOVO LETO JE NAJBREŽ JEDEL ŠUNKO - Med 23. in 26. decembrom je neznanec v semiški Stari gori vlomil v zidnico in ukradel 2 šunki in 5 salam. Lastnika F. R. iz Lašče je oškodoval za okoli 30 tisoč tolarjev.

ZAKLAL PRAŠIČA - V noči na 29. december je neznanec v gospodarskem poslopu Č. Ž. v Mirni Peči zaklal okoli 60-kilogramskega prašiča in ga odnesel ter tako na tujem zemljiško poskrbel za novoletno večerjo.

ROMA STA SE SPRLA - 30. decembra okoli 22.40 sta se v romskem naselju pri Otočcu pri ilegalni menjavi orožja sprla Roma K. B. in H. D., oba iz omenjenega naselja, zato so prebivalci prosili za pomoč policiste, ki so razgretežema zasegli orožje in ju odpeljali v novomeške zapore.

PREHITEVAL V ŠKARJE - ŠTIRJE AVTOMOBILI POPOLNOMA RAZBITI - Kaj se lahko zgodi ob nepredvidnem prehitavanju, so v nedeljo 24. decembra, popoldne spoznali kar štirje nič krivi vozniki osebnih avtomobilov, ko so se peljali po magistralni cesti M1. Na Ponikvah pri Trebnjem je namreč voznik audija quattro z avstrijskimi registrskimi tablicami prehitel v škarje 34-letnega Brežičana Š. S. Ta se je umaknil, da bi preprečil trčenje, pri tem pa ga je zagrabil bankina, vrglo ga je nazaj na cesto v drugo vozila, ki so peljala nasproti. Sreča v nesreči bi lahko rekli, saj so v štirih popolnoma razbitih avtomobilih udeleženci odnesli le z lažjim poškodbami.

Streljal v dekle in vase

"Na klančku" je Zdravko zadnjič videl Natalijo

ŠENTVID PRI STIČNI - V gostilni Na klančku v Šentvidu pri Stični sta se zadnjič v nedeljo, 24. decembra, ob 6. uri zjutraj nič kaj milo pogledala pripadnik posebne enote vojaške enote Moris, 23-letni Zdravko Valentin Novak, in tamkajšnja natakariča, domačinka Natalija. Ko je Zdravko svojemu nekdanjemu dekletu, 19-letni Nataliji, ki je v tej gostilni natakariča, naročil sok, mu ga je Natalija prinesla na okensko polico ob šanku, kjer je sedel Zdravko. Tedaj je ta potegnil pištolo, ustrelil in Natalijo zadel v ličnico. Po tem dejanju je odšel iz gostilne in se odpeljal s svojim jugom. Hudo ranjeni natakariči so v ljubljanskem Kliničnem centru z operacijo rešili življenje, policisti pa so čez dve uri blizu Petrušnje vasi v tamkajšnjem kamnolomu odkrili Novakov avto, poleg njega pa mrtvega Zdravka, ki si je sodil sam, potem ko se je odločil za tragi-

čen konec ljubezenskega razmerja z Natalijo.

O dogodku domačini sicer neradi govorijo, zvedeli pa smo, naj bi bil Novak nasilen že tudi do svojega prejšnjega dekleta, da je gozil Natalijo in njenim delodajalcem. V ivanski občini pa naj bi po pripovedovanju ljudi živel in strahoval ljudi vsaj še en morisovec, zato bi moralo ministrstvo za obrambo temeljito preveriti, kakšne pripadnike ima specialna vojaška enota Moris, da bi se ljudje počutili varne, namesto da trepetajo pred objestnimi in nasilnimi posamezniki.

P. P.

Vsi drugačni, vsi enakopravni?

Tudi nadarjen in talentiran otrok ima pravico do boljšega razvoja, čeprav nova zakonodaja tega ne omenja

NOVO MESTO - Vsi vemo ali pa samo kar naprej govorimo, kako na mladih svet stoji in kako je treba skrbeti za njihov čim boljši razvoj. Če pa pogledamo, kaj država (in še kdo) res naredi za to, da bo otrok šel lahko tako daleč in hitro, kot zmore, v zgornje stave močno podvomimo. Predlog nove šolske zakonodaje zagotavlja možnosti za delo z otroki z motnjami v razvoju, ne omenja pa otrok, ki so predvidoma nadarjeni (izjemno uspešni na vseh področjih) ali talentirani (izjemno uspešni na enem področju). Ta novica ni preveč obetavna za našo prihodnost tudi glede na raziskave, ki povedo, da je v vsaki populaciji 3 odstotke nadarjenih in kar 36 odstotkov talentiranih. Kaže pa še na to, da skrb za naše otroke, ki so vsi drugačni, le ni enakopravna.

lavki v oddelku le pri triletnih otrocih. Predlog pa predvideva tudi manj otrok v oddelku: pri dojenčkih bo šlo število od 16 na 12, za vse ostale oddelke pa se bo normativ premaknil od 30 na največ 22 otrok. To prav gotovo napoveduje boljše vrtnice, saj delo z otroki, tudi z bistrejšimi, zahteva individualen pristop. Po drugi strani pa bo verjetno prišlo do drugih težav: ponekod kadrovskih, saj bo večja potreba po bolj izobraženih delavcih (česar v Novem mestu ne pričakujejo, ker je občina dobro skrbela za ta kadrovski narastek) in pa do večjega povpraševanja po prostorih. V vrtcih bo kar naenkrat premalo prostora za vse, zato bo vse več otrok deležno le male šole in bo prikrajšano za pester dodatne programe, ki jih poleg rednih ponujajo naši vrtci. In kje je potem skrb za nadarjene in talentirane?

Če že poudarjamo "drugačnost in enakopravnost", potem moramo kaj storiti tudi za izjemno uspešne otroke, pa ne samo z dobrimi vrtnicami in kasnejšo šolo. Tu so še starši, njihova podpora in pomoč, ki veliko pomenita.

LIDIJA MURN

Zakaj kmetova lakota po zemlji

Nekaj premalo znanih zgodovinskih dejstev, ki so vplivala na to, da je slovenski človek, posebno pa kmet, izjemno občutljiv za usodo slovenske zemlje (in gozdov)

Po dolgotrajnih, predvsem pa zlatih parlamentarnih razpravah je Državni zbor RS ob koncu minulega leta sprejel triletni moratorij tistege dela denacionalizacijskega zakona, ki se nanaša na veleposest nekdanjih (tujih) grofov in Cerkve. V javnih razpravah se je tudi pokazalo, kako malo poznamo svojo zgodovino, zato bo koristen in zanimiv izveček iz daljšega članka, ki ga je za Kmečki glas pripravil starosta slovenskih novinarjev, 84-letni Drago Košmrlj iz Bele Vode v Loškem potoku, ki je televizijskim gledalcem ostal v živem spominu po svojih odličnih zunanje-političnih komentarjih, povedanih iz glave, brez zdaj običajnega in obveznega "bobna".

Zgodovina slovenskega naroda hrani obilo dokazov o tem, da je mnogokrat stopalo v ospredje vprašanje, komu slovenski gozdovi. Že po prvi svetovni vojni je bila živa zahteva po agrarni reformi, ki naj odvzame zemljo, v prvi vrsti pa gozdove, tujim in domačim veleposestnikom in jo izroči običajnega in obveznega "bobna".

tistim, ki slovensko zemljo obdelujejo, to je slovenskim kmetom. Res je že zakon o agrarni reformi iz leta 1919 vse to obljubljal, po njem pa naj bi ostalo veleposestnikom še vedno po 75 ha obdelovalnih površin in 200 ha gozda.

Dobršen del slovenske zemlje je bil takrat v rokah 200 veleposestnikov, zvečine tujcev, pa Cerkve, raznih kapitalističnih družb in nekaterih bogatih kmetov. Poglavitni tuji fevdalci so imeli tedaj v lasti več kot 51.000 ha gozdov. Med njimi so bili najbolj znani: knez Auersperg, ki je imel v lasti nad 23.000 ha kočevskih gozdov, grof Vincenc Thurn, ki je imel 6.700 ha gozdov, Douglas Thurn, ki je imel malo manj kot 5.000 ha gozdov, grofje Attems s 6.529 ha gozdov ter grof Windischgrätz, ki je posedoval 9.443 ha gozdov. Skupaj je bilo v rokah veleposestnikov po prvi svetovni vojni nad 201.000 hektarjev slovenske zemlje, se pravi kar ena osmina. Od tega je bilo 71 odstotkov gozdov. Med 222 veleposestniki je bilo 109 tujih državljanov.

Potek agrarne reforme iz leta 1919 je hitro izpričal, da je bila oblast na strani nekdanjih lastnikov, ki so se spretno ogibali vrnitvi zahtevanih površin. Cerkve pa se je agrarna reforma - po zaslugi njenih privrženecv na oblasti - povsem ognila. Reforma je zajela

samo 22.000 kmečkih družin, ki so dobile skupaj vsega 14.420 ha zemlje. Na posamezno družino je prišlo reci in piši le 0,66 ha zemlje, v rokah veleposestnikov pa je po izpeljani agrarni reformi ostalo kar 62 odstotkov obdelovalnih površin. Gozdov je reforma zajela prav malo in še od njih je prišla pretežna večina v državno, ne v kmečko last.

Kako upravičena in samoumevna je bila lakota kmečkega človeka

• Teh nekaj števil zgovorno kaže, kako krivično je bila za slovenskega kmeta razdeljena naravna dobrina - gozdovi. Dr. Janže Novak, ki je v letih agrarne reforme skupaj z Albinom Prepeluhom ustanovil Zvezo agrarnih interesentov, ki je štela nad 120.000 članov, je takrat zapisal: "Borba za razdelitev veleposesti pomeni za Slovence že od nekdaj borbo za osvoboditev, gospodarsko osamosvojitve in kulturni napredek slovenskega naroda. Ta borba se vleče od srednjega veka naprej, ko so se kmetje pod Matijem Gubcem uprli razširjenju veleposestniških pravic na škodo kmetov. Šele z osvoboditvijo našega, slovenskega, od graščinskega podložništva smo Slovenci doživeli možnost gospodarskega in kulturnega napredka."

ka po zemlji, priča podatek, da je bilo pred drugo svetovno vojno na Slovenskem skupno 88.000 kmečkih gospodarstev, v lasti pa so imeli le 35.700 ha gozdov, to se pravi komaj 6,7 odst. gozdnih površin. Samo 1.700 velikih posestnikov je kljub agrarni reformi imelo trikrat več gozdov. Cerkve sama pa je obdržala kljub reformi še naprej vse, to je 28.907 ha gozdov.

PРАВNA SVETOVALNICA

Svetuje odvetnica Marta Jelačin

Kako naj zavarujem posojen denar?

VPRAŠANJE: Nameravam posoditi večjo vsoto denarja. Kako se naj zavarujem, da ne bom imel bojazen glede vrnitve danega posojila?

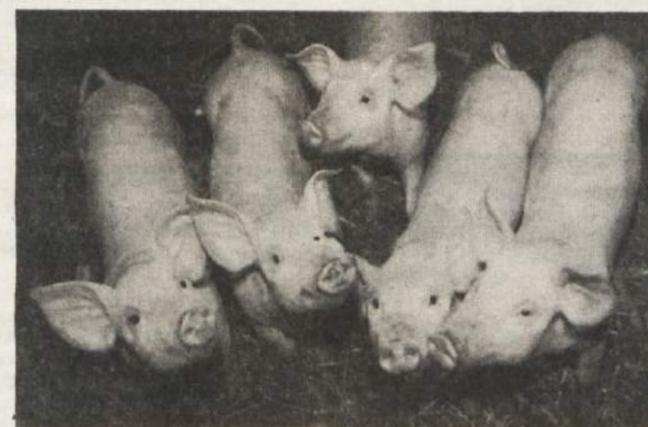
ODGovor: Zadnja novela zakona o izvršilnem postopku (Uradni list SFRJ št. 27/90) ureja možnost zavarovanja denarnih terjatev z zastavno pravico na podlagi sporazuma strank.

Postopek se začne na sporazumni predlog upnika in dolžnika. Za odločanje o predlogu za zavarovanje in za samo zavarovanje z zastavno pravico na nepremičnini je pristojno sodišče, ki vodi javno knjigo, v kateri je treba opraviti vpis, za odločanje o ustanovitvi zastavne pravice na premičnih stvareh pa sodišče, na območju katerega je stvar. Sodišče določi narok, na katerem ugotovi in vnese v zapisnik sporazum strank o obstoju terjatve in času njene

dospelosti ter njuno soglasje o ustanovitvi zastavne pravice na nepremičnini ali na premičnih stvareh. Podpisani zapisnik o sporazumu strank ima učinek sodne poravnave. Gre za neke vrste preventivno poravnavo. Na podlagi te poravnave sodišče po uradni dolžnosti s sklepom, ki ima učinek sklepa o zavarovanju, odredi vknjižbo zastavne pravice v zemljiško knjigo oz. odredi in opravi popis premičnih stvari.

V primeru, če dolжник ne plača z zastavno pravico zavarovane upnikove terjatve, ni potreben še poseben pravdni postopek, ampak je takoj mogoča izvršba.

Gre za pomembno spremembo, ki naj bi prispevala k učinkovitejši izterjavi denarnih terjatev in je v interesu upnika kot dolžnika. Upnik naj bi s tem dobil trdnjše varstvo za svojo terjatev, dolžniku pa naj bi se s tem povečala kreditna sposobnost in s tem možnost dobiti posojilo.

GREMO TUDI MI V EVROPO? - Te dni se je na Slovenskem razmahnila trgovina s pujski. Predvsem večjim se obeta skorajšnji konec v klobasah, pečenkah in zrezkih. Slovenija za svoje potrebe ne pridela dovolj svinskega mesa, zato je tudi v strategiji razvoja kmetijstva opredelila večji razvoj prašičereje. Rejci prašičev, tisti na velikih farmah in tudi na družinskih kmetijah, opozarjajo na nevarnost vnosa kužnih bolezni. Zaradi tega naj bi Slovenija prepovedala uvoz živih prašičev za klanje, saj tudi sama iz preventivnih razlogov ne sme izvažati živih prašičev v države Evropske zveze. Kot predlagajo rejci, naj bi posledje uvažali le svinsko meso in pod stroгим nadzorom tudi plemenske prašiče. Na sliki eden od prašičjih podmladkov na Krošljevi kmetiji v Slogonskem pri Kapelah. (Foto: B. D. G.)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Zakaj je treba cepiti trto in izbor podlag

Nadaljevanje iz 51. št.

Vinogradniki se vse premalo zavedajo, da je evropsko trto potrebno cepiti, sicer bi rasla na njenih koreninah, trtna uš, največja škodljivka vinske trte. Zato pogosto grebeničijo evropsko trto, spremljajo samo njeno rodnost, pri čemer dobijo občutek, da je to delo primerno zlasti v starejših vinogradih. Vendar ni tako, kajti korenine evropske trte predstavljajo možnost za pospešeno razmnoževanje trtne uši. Da je uš močno razširjena v naših tleh, se lahko vsako leto prepričamo ob napadih uši na listju v matičnjakih. Pravzaprav bi bilo najbolje, če bi za nekaj let v Evropi izkrcili sleherno trto, saj bi zaradi pomanjkanja hrane škodljiva uš propadla in bi potem lahko evropsko trto ponovno gojili na njenih lastnih koreninah.

Pokazalo se je namreč, da tudi ameriške vrste niso vse zadosti odporne do trtne uši. Odpornost ocenjujemo z lestvico od 0 - 20. Zadovoljiva spodnja meja odpornosti je 13 - 14. Sicer pa je odpornost posameznih vrst naslednja:

- 19 Vitis rotundifolia
- 18 Riparia portalis in križanci Riparia x Rupestris
- 17 Vitis Berlandieri in križanci Berlandieri x Riparia in Berlandieri x Rupestris
- 16 Rupestris du lot
- 14 Solonis, Noah
- 11 York Madeira

0 Vitis vinifera

Pri direktno rodni hibridih je odpornost 5 - 14, kar ne zadošča za uspešno gojenje hibridne trte na lastnih koreninah in pomeni povečano razmnoževanje škodljivca. Ker je cepljenje v sedanjem trenutku neizogibno, moramo predvsem poskrbeti, da se primerna podlaga in zlahna sorta zadosti skladata, tako da cepljeno mesto ne bo ovira za pretok vode ter hranil v obe smeri. Sorodnost cepiča in podlage ni vedno zadovoljiva. Trsi namreč slabo rastejo in rodijo ter hitro propadajo. Nezadostno sorodnost kažejo podlage križanci Berlandieri x Riparia 420 A, Berlandieri x Rupestris 57 Richter in z nekaterimi namiznimi sortami tudi Berlandieri x Riparia Kober 5 BB.

Evropska zlahna trta raste na zelo različnih tleh, kar ne drži za ameriške trte, ker so se te prilagodile in rasle samo v določenih razmerah, zlasti talnih. Veliko truda je bilo vloženo pri iskanju križancev, ki bi bili čim manj občutljivi na talne razmere, vlago, zbitost, vsebnost hranil oz. humusa, predvsem pa da bi prenašali večje količine aktivnega apna v tleh. Glede tega so zelo velike razlike med posameznimi vrstami. Predvsem je pomembno, koliko skupnega in fiziološko aktivnega apna prenese v tleh neka podlaga, ne da bi se pojavila kloroza. Kloroza nastaja, če je v tleh veliko apna, ki onemogoči sprejem železa, ker se to veže v nedostopne oblike. Vendar se v vlažnih in zbitih tleh kloroza lahko pojavi tudi iz drugih vzrokov.

(Nadaljevanje prihodnjič)

JOŽE MALJEVIČ, dipl. inž. agr.

DELO V SODU - Vinski kleti Kmečke zadruge Krško v Leskovcu so dali obnoviti enajsttisočilni sod. Zamenjati je bilo potrebno 10 dog. Delo je opravilo Sodarstvo Mavčec iz okolice Radgone, saj na vsem širšem dolenskem ni več mogoče dobiti sodarjev za takšna dela. Za nazornejši predstavitev velikosti naj povemo, da je v posodi 11 kubičnih metrov prostora. Sod je star blizu 20 let in le eden izmed številnih lesenih sodov, ki jih v kleti uporabljajo za zorenje vrhunskih vin. (Foto: M. Vesel)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Sufle - kuharska umetnina

Priprava sufleja, te nadvse rahle jedi, je prava kuharska umetnost, ki zahteva predvsem natančnost pri odmerjanju sestavin. S suflejem postrežemo ob svečanih priložnostih, njegov okus pa je lahko pikanten ali sladek.

Za pripravo pikantnega SUFFLEJA Z JAJCI za 6 oseb potrebujemo 9 svežih jajc, 50 g mehke bele moke, 1/4 litra mleka, 50 g masla, 30 g naribanega ementalca, sol, poper in nariban muškati orehek. V večji posodi razpustimo maslo, dodamo moko, premešamo, nekoliko prepražimo, nato pa zalijemo z mlačnim mlekom. Med mešanjem naj omaka zavre in se zgosti. Nato dodamo še poper in sol ter odstavimo s štedilnika. Druga za drugim vmešamo dobro razmešane 3 rumenjake, nato še nariban sir, muškati orehek in trd sneg iz 3 beljakov. Pripravimo 6 ognjevaren modelov, jih namastimo in napolnimo z rahlo maso do polovice. Z žličko naredimo majhne vdolbine in v vsako ubi-

jemo po eno jajce. Preostalo maso spiraloasto nabrizgamo do vrha modelov. Postavimo jih v ogreto pečico in sufle pečemo 15 minut pri 180 stopinjah C.

Če pa želimo razveseliti omizje s sladkim okusom, pripravimo ČOKOLADNI SUFFLE. Za 6 oseb potrebujemo 300 g jedilne čokolade, 20 g kakava v prahu, 7 žlic vode, 9 jajc, 180 g sladkorja, 60 g jedilnega škroba, 20 g masla, sladkor v prahu in 2 modela za sufle s premerom 14 cm. V skledo damo čokolado in vodo ter segrejemo nad soparo. Iz beljakov in sladkorja stepemo trd sneg. Rumenjake gladko razmešamo in jih počasi prilivamo nekoliko ohlajeni raztopljeni čokoladi. Primesamo še preostali sladkor, kakav in škrob. Nazadnje dodamo še trd sladke sneg in vso maso rahlo premešamo. Modela za sufle namastimo, potresemo s sladkorjem in z maso napolnimo do vrha. Pečemo 30 minut pri 180 stopinjah C.

KMETIJSTVO

O KONJIH ŠT. 1

LJUBLJANA - Izšla je že tudi prva številka revije o konjih in letu 1996, v kateri so objavljeni zanimivi članki o prehrani konj, problematičnih kobilah, galopskem športu, ameriški konjenici, ABC jahanja, prezimovanju konj na pašnjaku, western jahanju, konjskih parazitih in še čem. Revija, ki jo izdaja ČZP Kmečki glas, stane v prosti prodaji 400 tolarjev, za naročnike pa 360 tolarjev, in je vredna tega denarja.

PET ZVEZDIC ŠT. 1

LJUBLJANA - Že je izšla januarska številka revije za umetnost kuhanja in uživanja ob hrani in pijači, ki jo izdaja ČZP Kmečki glas. V njej so objavljeni meniji iz zvezdne kuhinje, jedilniki za varovalno prehrano, stari recepti za jedi graščakov, menihov in tržanov, članki o pomenu aditivov, o harmoniji okusov itd., vse ilustrirano z odličnimi barvnimi fotografijami na najboljšem papirju. Revija stane za naročnike 495 tolarjev izvod, v prosti prodaji pa 550 tolarjev.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Ponudba petkove predpraznične trznice je bila bogata. Ne le sadja in zelenjave, tudi mesnih kosov in izdelkov je vsak tržni dan več na mizicah. Krvavice so 600 tolarjev, ocvirki 500, kilogram domačega zajca 1.000, prekajene klobase 1.200 in še kaj bi se našlo. Ostale cene: domači kis 150, smetana 600, sirček 400, slivovka 700, jajca 25, fige 600, lešniki 1.200, orehi 900, suhe marelice 1.000, krhlji 800, koren 150 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi so mandarine 158, banane 105, fižol 247, čebula 70, rozine 265 tolarjev. Cene pri Deladinju: klementine 130, pomaranče 120, banane 120, solata 250, hruške 180, mladi krompir 280 in mlada čebula 300 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem rednem tedenskem sejmu 23. decembra je bilo naprodaj 290 do tri mesece starih in 120 starejših prašičev. Mlajših so prodali 190 po 310 do 360 tolarjev, starejših pa 60 po 220 do 250 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Organoleptično vodi cvetnik

Uradna slovenska sortna lista obsega 9 slovenskih in 20 tujih sort krompirja. Med slovenskimi so zelo zgodnje sorte kresnik, zgodnja jana in vesna, srednjegodne tone in srednjepozne: cvetnik, dobrin, igor, jaka in meta. Izbor tujih sort je večji: od zelo zgodnjih sort (jemseg, saskia, ulster sceptre), zgodnjih sort (arkula, cleopatra, jaerla, ostara, sirtema in ukama), srednjegodnih (bintje, karin, krostar, resy in sante), srednjepoznih (agria, desiree, edzina, kennebec in romano) pa vse do pozne sorte eba.

Izbor je torej kar velik, za kakšne sorte se bodo odločili porabniki, pa je odvisno tudi od jedilne kakovosti, glede katere so v sodobnem gospodinjstvu zahteve vse večje. Da bi se kupci lažje znašli, je narejena posebna razvrstitev, osnova zanjo pa je organoleptično ocenjen olupljen kuhan gomolj, v katerem pridejo lastnosti mnogo bolj do izraza, kot bi jih mogli ugotoviti brez kuhanja.

Vsaka gospodinja ve, kakšna neprijetnost je, če se krompirjevi gomolji razkuhajo. To je znak, da je v njih predvsem veliko škroba in malo kakovostnejših sestavin, kot so na primer biološko odlične krompirjeve beljakovine. V tip A spadajo tiste sorte krompirja, ki se ne razkuhajo in so primerne za pripravo krompirjeve solate. Taki gomolji so čvrsti, nemoknati, meso je vlažno in drobnozrnato. Za organoleptično najboljši krompir se pri nas šteje sorta cvetnik, ob dobrinu prva slovenska sorta, ki je bila vpisana v sortno listo leta 1964.

V tip B spada krompir, ki je primeren za raznovrstno uporabo. Ima čvrste gomolje, le neznatno moknate, s precej drobnozrnato sestavo. Tip C je moknat krompir in za kuho ni več priporočljiv, pač pa za industrijsko predelavo in krmo. Krmne lastnosti ima še poudarjene krompir tipa D, ki ima debelozrnato meso, zelo moknato in rahlo. Ponavadi imajo manj kakovostne sorte večji hektarski pridelek.

Za slovenski trg je značilna še ena posebnost, ki je v tujini skorajda ne poznajo in ne razumejo. Pri nas je bila bela barva mesa mnogo bolj zaželena kot rumena, čeprav so vse druge lastnosti enake. Gre za predsodek, ki se ga je treba čimprej znebiti.

Inž. M. L.

SMUČIŠČA SAMUJEJO

KOČEVJE - Na ribniško-kočevskem območju je zapadlo več kot 40 centimetrov snega, kar zadošča za dobro smuko. Snežna odeja je presenetila tiste, ki bi morali skrbeti za zimske radosti, saj razen v Sodražici smučišča ne obratujejo. Najbolj jezni so v Kočevju, kjer že nekaj let sameva smučišče v Dolgi vasi. Ko je obratovalo, se je po strmini spuščalo nekaj sto smučarskih navdušencev. Zaradi neurejenih lastniških razmer športni objekt sameva, vsi poizkusi nekdanjega izvršnega sveta in nove občinske uprave zadeve niso premaknili z mrtve točke. Zdi se, da je bilo tudi premalo volje za reševanje smučišča pred propadom, saj so zelene zime smučarje odgnale drugam, občinski veljaki pa pozabili na objekt. Da bi učencem omogočili vsaj nekaj dni smučanja, v OŠ predlagajo, da bi usposobili manjšo vlečnico, ki je lani obratovala, občinski svetniki pa naj se dogovorijo, kaj in kako s smučiščem v Dolgi vasi. Po besedah župana Janka Vebra, je ta zima že izgubljena, v prihodnje pa bi bilo najbolje smučišče oddati v najem.

TURNIR V MALEM NOGOMETU

ČRNOMELJ - Nogometni klub Bela krajina organizira 13. in 14. januarja v športni dvorani Loka turnir v malem nogometu. Prijavnina znaša 8.000 tolarjev, žrebanje parov bo 12. januarja ob 18. uri v prostorih NK Bela krajina. Vse informacije dobite na telefon 52-500 - popoldne.

Interier premagal Olimpijo

Krški košarkarji so z 81:73 premagali Ljubljancane in temu posavskemu mestu poklonili lepo novoletno darilo

KRŠKO - Prvo uradno gostovanje Smelta Olimpije v Leskovcu je privabilo v tamkajšno športno dvorano več kot 1500 gledalcev, ki so z bučnim navijanjem pripomogli k veliki zmagi domačih košarkarjev. Interierjevi košarkarji so uspešno zaustavili najnevarnejšega Olimpijinega strelca Hauptmana (11 točk), pa tudi ostali gostujoči igralci se ob različnih taktičnih zamislih domačega trenerja niso razigrali. Sedaj se že pojavlja povsem realno vprašanje, če je Interier sposoben zasesti sam slovenski košarkarski prestol.

V prvih minutah srečanja je bila na obeh straneh nervoza, saj so Ljubljancani kljub vsemu veljali za favorite, če tudi niso bili o tem povsem prepričani, v domačem taboru pa so bili v pričakovanju skalpa Smelta Olimpije. Domači trener Mahorič je v ogenj poslal McDonalda, Krajcarja, Nakiča, Ademija in Kraljeviča, trener gostov Drvarič pa je med devetimi igralci, ki jih je pripeljal v Krško (manjkal je poškodovani Horvat) sestavil naslednjo prvo peterko: Daneu, Hauptman, Gorenc, Reed in Nesterovič. Temnopolti McDonald je vseskozi uspešno pokrival Hauptmana, ki je svoji prvi točki dosegel šele v 12. minuti prvega dela, na drugi strani je najnevarnejšega domačega strelca Nakiča prevzel Gorenc. V 6. minuti srečanja so domači po vodstvu gostov s 6:3 z dvema zaporednima trojkama Nakiča in Ademija povedli s 15:10 in nato vodstva do konca srečanja niso več izpustili iz rok. Največjo prednost v prvem delu si je Interier priigral v 14. minuti (28:19). V tem delu igre je bil Nakič za Ljubljancane neresljiva uganka, McDonald se je izkazal s koristnimi asistencami, pod obročema pa sta kraljevala Ademi

in Kraljevič in povsem zasenčila Olimpijina zvezdnika Nesteroviča in Reeda. V naslednjih dveh minutah so (po zaslugi Gorenc) gostje znižali na 28:26. To je bila le kratkotrajna kriza domačih, ki so do odmora ponovno uredili svoje vrste in polčas dobili z 42:35. V drugem delu je Tomo Mahorič (lani pomočnik Sagadina pri Olimpiji), ki je srečanje odlično vodil, poslal na igrišče Zaturskega in Kralja. Slednji se je izkazal kot pravi jokerp, saj je kar nekajkrat ob visokih Reedu in Teheranu ujel odbito žogo, v napadu pa uspešno realiziral podaje soigralcev. Razlika se je vseskozi gibala med sedmimi in enajstimi točkami. Še najbolj vroče je bilo v 16. minuti nadaljevanja (71:66), toda Ljubljancani v naslednjih treh minutah niso dosegli koša, domači pa so si s koši McDonalda in Krajcarja ponovno priigrali prednost desetih točk. Ob koncu je Olimpija poskusila s pokrivanjem po vsem igrišču a se je bolj kot ne osmešila, kajti McDonald je z odličnim obvladovanjem žoge hkrati preigral tudi po tri nasprotnikove igralce in spravljal občinstvo v delirij. Koše za Interier so dosegli: Nakič 24, McDonald 21, Kraljevič 12 (odlično skakal), Krajcar 9, Ademi 9, Kralj 4 in Zaturroski 2, najuspešnejši pri Olimpiji pa sta bila Gorenc z 21 in Reed z 12 točkami.

Interier je že med tednom zmagal na srečanju 16. kroga v Postojni proti Republiku z rezultatom 105:84. Po 17. krogih imata Smelt Olimpija in Interier štiri poraze, vendar imajo Ljubljancani dve točki prednosti pred Posavci zaradi vnaprej odigranega srečanja s Triglavom. V soboto bo v Krškem gostovala Idrija.

ROBERT KASTELIC

Rokometaši Dobove pod samim vrhom

Uspešen nastop Dobove v slovenski ligi - Krčani in Trebanjci se bodo borili za obstanek

NOVO MESTO - Prvi del tekmovanja v prvi slovenski rokometni ligi za moške je končan. Čeprav nekaj srečanj še ni bilo končanih, je naslov zmagovalca že oddan. Naslov so osvojili rokometarji celjske Pivovarne Laško, na drugem mestu so trenutno Dobovčani (13 točk), ker pa velenjsko Gorenje mora odigrati še odložene tekme, je drugo mesto še odprto. Neglede na to so rokometarji AFP Dobove naša najspešnejša ekipa, kjer igrajo glavno vlogo vratar Denič, Mijačinovič, Stojakovič in drugi.

V drugem delu prvenstva se misli ekipa Dobove še okrepiti. Štartalabo na najvišje mesto, čeprav je to že skoraj oddano nepremagljivim Celjanom. Drugo, tretje oziroma v najslabšem primeru četrto mesto pa odpira pot v Evropo, kar je tudi eden od ciljev rokometarjev iz Posavja.

Drugi posavski predstavnik Krško je zbral 7 točk, ima pa še zaostalo tekmo z Gorenjem na domačem igrišču. Dve točki bi zelo razveselili Imperla, Iskro, Bogoviča in druge rokometarje, ker se jim v nasprotnem primeru slaba piše. Kot smo zvedeli, bodo v klubu v prihodnje posvetili več pozornosti domačim igralcem, kar se je že večkrat izkazalo kot ko-

ristno. Računati je treba na domače igralce, ker nekaj rokometarjev obljublja, da bo zapustilo vrste Krčanov.

Najslabše kaže rokometarjem Akripola, saj so Trebanjci zbrali vsega šest točk in so skupaj s Fructalom prav na repu ter bodo bili trd boj za obstanek. Trebanjci so dobro štartali, potem pa se je ustavilo, čeprav ne igrajo slabo, brez športne sreče namreč ne gre. Še vedno plačujejo ceho novince, kar velja zlasti na gostovanjih. Da znajo igrati, so dokazali, ko so doma premagali favorizirano Dobovo. Vendar ne bi smelo ostati samo pri tem. Če premagajo takšno ekipo, kot je Dobova, zakaj ne bi potem mogli drugih (izjema so seveda Celjani)? Trebanjci se lahko pohvalijo tudi, da imajo najbolj bučne in najbolj številne navijače. Pri Akripolu je prav gotovo nekaj vrhunskih igralcev, med te lahko štejemo vratarja Borla, igralca Vešlajiga in Počervino ter domačine Viščka.

1. RADEJEV MEMORIAL LAZIČ IN NOVAK

BLANCA - V telovadnici osnovne šole Blanca je bil odigran I. memorial Jožeta Radeja v šahu, kjer je v mladinski konkurenci nastopilo 15, v članski konkurenci pa kar 26 šahistov. Pri mladincih je zmagal Gorazd Novak (ŠK Triglav, Krško), pri članih pa Predrag Lazič (ŠK Milan Majcen, Sevnica). Pred tekmovanjem je delegacija šahistov nesla šopek rož na grob prerano umrlega športnika Jožeta Radeja.

Rezultati - mladinci: 1. Novak 6, 2. Župevc 5, 3. Tomažin 5, 4. Štajner (vsi Triglav, Krško) 4, 5. Mojca Grilc (M. Majcen, Sevnica) 4 točke itd.

Člani: 1. Lazič (M. Majcen) 11,5, 2. Grilc (Triglav) 10, 3. Mesojedec 9,5, 4. Kranjec 9, 5. Kuzmič (vsi M. Majcen) 8,5 točk itd.

J. BLAS

Strajnarja, Šavriča itd. V drugem delu je agila klubska uprava v svoji vrsti pripeljala Karla Spendeta iz Krškega, ki bo v veliki pomoč. Nekaj kadrovskih sprememb je tudi na trenerski klopi, Nikolo Radiča bo zamenjal igralec kluba Januzovič, ki bo delal skupaj z Radeljem.

MARJAN GREGORČIČ

ZMAGALA DVOJICA Z. LAVRIČ - KRALJ

OTOČEC - V teniškem centru na Otočcu so pripravili 1. teniški turnir dvojic, ki se bodo na šestih turnirjih po računalniški lestvici potegovali za zaključni turnir najboljših, ki bo aprila na Otočcu in kjer se bo za naslov oziroma za nagrado 2.000 DEM pomerilo 32 najboljših tenisačev. Na 1. turnirju je zmagala dvojica Z. Lavrič - Kralj (N. m.) 2. par Stibilj - Grandovec (Trebneje), 3. par Hočvar - Radakovič (N. m.). Naslednji turnir bo v soboto, 20. januarja, kjer organizator pričakuje še večjo udeležbo.

ROZI FLISAR KLUBSKA PRVAKINJA

KRŠKO - Trebanjske kegljavke so na kegljišču Sremič v Krškem sklenile letošnje klubske prvenstvo. Presenetljivo je zmagala Rozi Flisar, ki je podrla 1.172 kegljev, sledijo: Angelca Dalma cija 1.162, Milena Veber 1.155, Marija Zupančič 1.131, Andreja Rifelj 1.108, Alojzija Kožar 1.089 itd.

NAMIZNOTENIŠKI IGRALCI KRKE GREDO V EVROPO?

NOVO MESTO - Morda je malo preuranjeno pisati, da bodo namiznoteniški igralci novomeške Krke letos videli Evropo. Vendar, če sklepamo po lanskih dosežkih, ko je ekipa Krke osvojila odlično tretje mesto, je takšen sklep možen. V Evropo odpirajo pot prva štiri mesta na končni spomladanski lestvici in med temi štirimi naj bi bila tudi mlada novomeška ekipa, ki v glavnem nastopa z doma vzgojenimi igralci, kot sta Kralj in Retelj. Tem naj bi se po napovedih priključili še en igralec iz same TOP lestvice, in to Prekmurec Borut Benko, ki bo prav gotovo prva violina Novomeščanov. Seveda ne gre pozabiti izkušenega Marjana Hribarja, ki je nosil levji delež jesenskega dela prvenstva.

S. D.

Vzpon kočevske košarke

Snežniku se nasmehnili A-2 liga - Sašo Polovič kot v mladih dneh - Zdaj potrebuje vsaj še dve zmagi

KOČEVJE - Košarkarji Snežnika so zadovoljni odšli na božično-novoletne počitnice, saj so po tretji zaporedni zmagi v gosteh zbrali pričakovano število točk, ki jim omogočajo mirno igro v končnici tekmovanja v Prvi B ligi-zahod. Ko ocenjuje jesensko sezono, trener Dušan Henigman še posebej poudarja "prebujenje" starejših igralcev, ki so na vseh tekmah igrali disciplinirano in kolektivno. Posebno pozornost so posvetili obrambi in so zmagali na nekaterih pomembnih tekmah. V najpomembnejši tekmi v sezoni, proti vodeči Didakti iz Radovljice, igralci niso upoštevali navodil trenerja in že dobljeno tekmo po neumnosti izgubili.

"To je bila najboljša sezona, v kateri so poleg že uveljavljenih igralcev prve peterke svoj delež prispevali tudi mlajši. Liga je izenačena, klubi igrajo brez tujcev, kar je pravilno, saj

je to priložnost, da dozorevajo mlade moči. Pri nas je ozadje kar močno, kar pomeni, da imamo priložnost," je povedal trener Henigman. Kape-tan Sašo Polovič, nekoč odlični odbojkar, čeprav najstarejši igralec, je na nekaterih tekmah bil mož odločitve. Izkazal se je kot organizator in nezgrešljiv strelec, ki je zadel iz vseh položajev.

"V drugem delu jesenske sezone se nam je odprlo. Res je, da smo nesrečno izgubili proti Didakti, toda doslej nismo še nikoli zmagali na toliko tekmah v gosteh kot v tej sezoni. Upam, da bomo zmogli in se v nadaljevanju s pametno igro uvrstiti v A-2 ligo," pravi Polovič.

Kočevci potihoma upajo na sanjski dosežek oziroma uvrstitev v A-2 ligo. Pot do uresničitve cilja je dolga, a matematično "preprosta". Snežnik bi moral do konca rednega dela prvenstva vsaj dvakrat zmagati, kar pomeni uvrstitev med pet najboljših v zahodni skupini. V novi ligi, kjer igra še pet ekip iz vzhodne skupine, pa bi morali doseči najmanj četrto mesto in se v končnici potegovati za dve mesti, ki vodita v višjo ligo.

"Igralci se zavedajo, da jim je pot odprta. Ali bomo prišli na cilj ali se tako kot prejšnja leta ustavili nekje na sredini, pa bo odvisno izključno od nas samih," je še povedal trener Henigman.

MILAN GLAVONJIČ

PLANINCI BODO OBISKOVALI GORE

NOVO MESTO - Planinska sekcija Intel servis Novo mesto pripravlja v letošnjem letu vsak mesec en izlet v slovenske in tuje gore. Poglejmo program: Dražgoše, Jamnik, Kropa (27. januarja), Donačka gora (24. februarja); Porezen - zimski pohod (27. marca); Sivka, bolnišnica Franja (27. aprila); Košenjak (25. maja); Begunjska (22. junija); Kot, Staničeva koča, Rjavina in Krma (27. in 28. julija); Visoki Kanin, Rombon, Prestreljenik (23., 25. avgusta); Monte Cavallo (29. septembra); Izlet v neznano (26. oktobra); Polhograjska Grmada (23. novembra) in Kočevski Rog (14. decembra). Poleg tega planinska sekcija pripravlja maja nagradni izlet za avsolvente planinske šole, junija tradicionalni spomladanski pohod planincev na Gorjance in oktobra še tradicionalni kostanjev piknik.

MATJAŽ BAJC je na dveh tekmah dosegel 52 košev, kar pa je bilo vseeno premalo, da bi se Novomeščani okronali z zmagom.

VUČKOVIČ V NAPADU - Premalo je bilo tako uspešnih akcij Novomeščanov pod košem Škofjeločanov. (Foto: Slavko Dokl)

Skrb vzbujajoča poraza košarkarjev

Košarkarji Krke so v enem tednu doživeli dva poraza - Najboljši Matjaž Bajc

NOVO MESTO - Pred novim letom so košarkarji novomeške Krke, ki so v samem vrhu slovenske košarkarske lige A-2, gostovali na vročem terenu v Sežani, kjer so bili gostje Kraškega zidarja. V prvem delu tekmovanja so Novomeščani na svojem terenu katastrofalno porazili eno najboljših ekip v tej ligi, premagali so jih za trideset košev razlike (105:75). Nekaj podobnega so zdaj doživljali Novomeščani na Krasu, saj so jih gostitelji porazili z razliko sedemindvajsetih košev (106:79). Gostje so v celoti odpovedali, svoj delež je prispeval samo Matjaž Bajc, ki je dosegel 29 košev, vendar hudega poraza kljub temu ni mogel preprečiti. Ta pričakovani poraz ni bil usoden, drugače pa gledamo na nepričakovani sobotni spodrsrljaj v srečanju s škofjeloško Kavom Loka v svoji dvorani. Da je neresča še večja, so Novomeščani podlegli ekipi, ki tudi računa na play off.

Zmaga gostov je zaslužena, saj so večji del tekme imeli vajeti v svojih rokah. Gostje so imeli srečo, da so naleteli na nerazpoložene gostitelje, ki jim prav nič ni šlo od rok. Ekipa, ki v dvanajstih minutah doseže vsega devet košev, resda ne more zmagati. Za gostitelje sta bila neresljiva uganka Mitič in Vušanovič, ki sta se dobesedno sprehajala pod košem gostov.

Prve minute srečanja so bile izenačene, v nadaljevanju pa so gostje z početno igro povsem razbili Novomeščane, ki so delovali neobgljeno. Gostje so se posebno razigrali po edinem vodstvu gostiteljev, v 15. minuti je bilo (37:33), saj so koše dosegali kot po tekočem traku. Ob

polčasu so imeli prednost starih košev (46:42) in so to razliko že na začetku drugega polčasa povišali na neulovljivih 69:51. V tem obdobju šlo je za 12 minut igre - so Novomeščani dosegli vsega devet košev, kar je košarkarska posebnost. Skratka, v tem obdobju so Novomeščani zaigrali še slabše, pa naj gre za napad ali pa obrambo.

Ritem gostiteljev je malce porušila tudi poškodba Stipančičeva v 5. minuti, ko je moral iskati zdravniško pomoč zunaj dvorane. Ko se je v 2. polčasu spet vrnil na igrišče, pa je bil poleg Bajca in Petrova najboljši v ekipi Novomeščanov. Najboljši mož je bil Matjaž Bajc, ki pa je imel premalo pomoči pri soigralcih. Branilce

V alpinistični odpravi smo vsi eno

Pogovor z alpinistom Drejcem Karničarjem, ki je skupaj z bratom Davorinom kot prvi Slovenec smučal z osemtisočaka

Drejc Karničar je, če bi sodila po pogovoru z njim, najprej Jezerjan, potem alpinistični smučar, na koncu pa še absolvent fakultete za šport. Kljub temu da velja alpinistično smučanje za mlado "vedo", sta z bratom Davorinom že pred leti presmučala stene, ob katerih ti zastane dih. Lani sta bila skupaj proglašena za najboljša slovenska alpinistična smučarja, smučanje z vzhodne rame Matterhorna pa je bilo proglašeno za najboljši alpinistični smuk. Letos, na Drejčevi drugi himalajski odpravi, so jima bogovi, ki ždijo na vrhu osemtisočaka Anapurna I, dovolili 29. aprila, da postane Anapurna, skrita gora in želja, tudi njuna resničnost. S tem dejanjem sta slovenskemu himalajizmu po 35 letih dodala še krono - za Slovence sta osvojila še zadnji, štirinajsti, osemtisočak, za Jezerjane pa sta jih šele začela osvajat. Samemu dejanju sta pridodala kup superlativov svetovne razsežnosti: kot prva človeka sta se v enem dnevu povzpela na vrh osemtisočaka in odsmučala do baze, prva sploh smučala z Anapurne I in kot prva Slovenca smučala z osemtisočaka.

V svojem dnevniku s svoje prve odprave na Šiša Pangmo leta '93 si lepo napisal: "Čeprav so tu stvari drugačne, ima človek enak občutek kot pri nas, ko prideš z mesta nekam ven, na deželo, pod hribe. Ljudje imajo drugačne oči, veš, da lahko zadihajo in da si del vsega za hip lahko tudi ti." Ti daje ta občutek prostranosti tudi Jezerško?

"Prav gotovo. Imam se za hribovca. To, da sem doma v hribih, in to, da hodim v hribe, sem jemal ne kot nekaj, česar bi se moral sramovati, zaradi česar bi moral biti prikrajšan, temveč kot nekaj, kar mi je v prid in ponos. Mi alpinisti, ki izhajamo iz hribov, drugače gledamo na hribe kot tisti, ki se za vikend pripeljejo pod hribe. Ni važno, kje v Alpah se vzpneš iz doline, povsod razbereš iz kulture, gradbeništva, načina razmišljanja, enakega odnosa do sveta enak način prebijanja skozi življenje. Dolinci so pač drugačni od nas gorjancev, ampak zato niso ne oni in ne mi nič slabši. Poskušajmo le razumeti drugačnost, ker je na svetu potem veliko lažje in tudi lepše."

Se ti zdi, da ko si na odpravah, ko plezaš, obremenjen s občutkom, da te doma čakajo, skrbijo zate? Je tiha misel na dom takrat s tabo?

"Pri meni je izredno močno prisotna, lahko rečem, da me spremlja celo domotožje. Vendar tista tiha misel ni vedno le obremenjujoča, ampak mi pogosto ravno ona da nov polet. Velikokrat bi lahko hodil na odprave, po svetu, vendar s to mislijo, da se lahko vrnem domov."

Iz knjige Nejcja Zaplotnika Pot lahko najbolj razbereš njegov obremenjeni občutek odtujitve od njegovih v dolini. Tudi tebe vse odtuji ali te na nek način celo bolj združuje?

"Mislim, da me veliko bolj združuje, kar je pokazala tudi izkušnja na zadnji odpravi na Anapurno. Šele potem, ko se vrneš z odprave, zveš, kolikokrat ljudje, ki te na cesti samo pozdravijo in za katere misliš, da jih tvoje življenje niti ne zadene kaj preveč, mislijo nate. Takrat se bolj začutiš tisto pravo povezanost."

Meniš, da si alpinizem že tako vsrkal vase, da je to tvoj način življenja, ali ga jemlješ le kot šport?

"Zame je način življenja in najbrž tudi za tiste, ki ne živijo v hribih, ker vse svoje misli, vse vlagajo v to. Enako bi lahko rekel za kateregakoli vrhunskega športnika, ki trenira 8 ur na dan, vendar je alpinizem način življenja še na duhovni način, gre za filozofijo razmišljanja, doživljanja gore in samega sebe. Pri alpinizmu so metri, težavnost, kategorizacija, točke samo stvari, ki jih lahko pokažeš navzven. Doživeti, tisto največ, pa za vedno ostaja v naših srcih."

Ali je zate alpinizem izziv smrti? Do kod si ti pripravljen iti?

"Do tam, kjer sem se prepričan, da zmorem. Sama narava početja te prisili, da ohraniš samega sebe, da se povzpneš na višjo kvaliteto bivanja, ne pa da se uničiš. Na Anapurni je bil vsak odhod na goro smrtno nevaren, bilo je jasno, da se podirajo seraki, da je to loterija. Ampak to ne pomeni, da moraš zato spakirati in oditi. Smučanje je specifično v primerjavi s plezanjem, ker se moraš, že ko greš po smeri gor, odločiti, ali si to sposoben odsmučati in ali je varno. Na težkem delu si pri smučanju ne smeš privoščiti, da te je strah in bi zato snel smučke, ker jih ne bi mogel. Pri plezanju pa prideš na zelo zahtevno mesto, teoretično lahko zabiješ dober klin in se

spustiš, res je, da so tudi smeri, ko ni povratka."

Drejc Karničar

V zadnjem času alpinistično smučaš le z bratom Davorinom, kar daje navezi še posebno izjemnost. Ali to, da sta brata, še krepi vajino navezo?

"Ja, zelo okrepi. Na Anapurni me je najbolj navduševalo to, da sva se dobro razumela. Za sam uspeh mi veliko pomeni, da sva bila kot brata skupaj. Bilo je tudi lažje, ker sem imel ob sebi nekoga iz domačega okolja, s katerim se pogovarjaš o tem, kdaj so domači šli po ogenj, kdaj so nesli k žegnju, kaj delajo, ker smo bili na odpravi ravno v času velike noči. Obremenilnega domotožja pa sploh nisem imel."

Ali imajo klasične odprave z velikim moštvom, 20 alpinistov in veliko nosačev, torej še prihodnost?

"Ne, je pa žal v Sloveniji tako, da odlični alpinisti ne najdejo toliko skupne besede, da bi se zmedli za sodobno kvaliteto odprave in skupaj nekaj dosegli. Zakaj ne bi mi iz male Slovenije z malo nacionalne zavesti šli čez sebe in skupaj naredili več? Med slovenskimi vrhunskimi alpinisti pa je danes očitno vse preveč nestrpnosti in nevošljivosti."

Se strinjaš z načelnikom Komisije za odprave v tuja gorstva Tonetom Škarjo, da moramo Slovenci plezati najtežje smeri v čim večjih stenah? Kakšna bi morala biti po tvojem mnenju vizija slovenskega alpinizma in alpinističnega smučanja?

"Ja, ne vem, kdo bi to lahko zanimal, kajti treba je imeti vizijo, le da v njej ne smeš videti samo sebe. To je prav gotovo aktualen problem slovenskega alpinizma, ker o stvarih vse preveč odločajo akterji. Vizija slovenskega alpinističnega smučanja bodo prav gotovo še nekaj časa najvišji vrhovi sveta, hkrati pa se bo potrebno uveljavljati tudi v že presmučanih in v svetovno priznanih smereh."

Z bratom Davorinom sta se kot prva pri nas zavzemala za "čist" način alpinističnega smučanja, samo s smučarsko opremo. Kaj vaju je privedlo k temu?

"Ogromno poročanj je bilo tendencioznih, v alpinističnem smučanju se je vsaka presmučana stvar ocenila kot ekstremno težka, najbolj nevarna. Ko pa bo kdo res presmučal zelo ekstremno smer, jo bo težko pravilno ovrednotiti. Drugo je oseben odnos, moralni pogled na ocenjevanje, kar je vsesplošen problem. Iz večine poročil s smučanjem v Himalaji se ne da veliko izvedeti, veliko je vprašljivih zadev, kot so: od kod so smučali in s kakšno pomočjo. Alpinistično smučanje je še nedorečena stvar, malo se jih s tem ukvarja, zato je še veliko ribarjenja v kalnem. Velikokrat se ocenjuje spust po tem, koliko je koga strah, ne pa koliko je stvar težka."

Tvoja prva odprava je bila leta 1993 na Šišo Pangmo (8046) v okviru akcije SKI 8000. Si imel pred tem kakšne druge predstave o odpravi?

"Pred to odpravo sem mislil, da ne bom nikoli prišel v Himalajo, mogoče pri štiridesetih letih. Že to, da sem šel na odpravo, mi je pomenilo zelo veliko, kljub temu pa sem tja odšel s trdnim namenom, da moram priti na vrh. Na tej žepni odpravi štirih, za katero mi je odstopil mesto brat Luka, sem se v redu počutil, tudi razumevali smo se dobro, dobil sem grobo predstavo o odpravi."

Proti vrhu sta z Urbanom Golobom morala, ker je veter dobesedno pometal z vama, obrniti pred vrhom, pot čez vrh prav gotovo ne bi šla brez omrzlin. Si kdaj kasneje razočaran nad takšno odločitvijo?

"Zdelo se mi je, da moram dol, o tem sem ostal prepričan tudi kasneje. Naredil sem toliko, kolikor sem mogel. Mogoče si razočaran, ko obrneš, prve dni te še grize, potem pa se zadeva oddaljuje, bolj objektivno gledaš na stvari in vidiš, da si naredil prav."

Si bil takrat zadovoljen z doseženimi 7400 metri?

"Ja, glede na svoje počutje in to, da sem se obrnil pred vrhom, ker me je zeblo v noge, se mi ne zdi, da sem naredil premalo. S tem prepričanem sem tudi obrnil. Izkušnja, ki jih dobiš v Himalaji, ne moreš dobiti nikjer drugje. Sam moraš doživeti tiste višine, mraz, počasnost, da se lahko naslednjič psihično pripraviš na stvar."

Za sabo imaš že mnogo ekstremnih spustov v Alpah, od kate-

rih prav gotovo izstopata spusta po vzhodni steni Matterhorna z rame in po severnem ozebniku Mt. Blanc de Tacula. Kako bi sedaj primerjal alpinistične smuke v Alpah in v Himalaji?

"V Alpah je drugačen pristop do zadeve. Vse skupaj lahko traja 3 dni. Ko pa greš v Himalajo, se moraš najprej zavedati, da greš na odpravo, ki traja dlje. Kar zadeva samo smučanje v Himalaji, pa moraš vedeti, da se poleg vseh težav z višino in mrazom tudi razmere še bolj spreminjajo. Na enem spustu, ki ima dobrih 3000 metrov višinske razlike, imaš lahko vse vrste in oblike trdote snega, pa še hitro izgubljaš višino. Ko sva se na primer na Anapurni vzpenjala od prvega do drugega višinskega tabora, sva mislila, da bo tam krasna vožnja po pršiču, nazadnje pa je bilo pol metra južnega snega, po katerem sva se komaj premetavala iz zavoja v zavoj."

Anapurna ima črno statistiko, 82 jih je stalo na vrhu, 52 pa jih je za vedno ostalo na gori. Si bil s tem kaj obremenjen?

"S tisto najbolj čudno statistiko smo bili v bistvu obremenjeni šele tik pred odhodom, ko se je pojavilo to razmerje. Drugače pa smo se na pripravah zavedali, da Anapurna zaradi tega, ker je bil prvi osvoinjen osemtisočak, še ni najlažji."

Potopisne alpinistične literature je ogromno. Te obremenjuje, kljub temu da opisuje tisto, kar se lahko dogaja na gori? Herzogova Anapurna je bila najbrž zastrašujoča.

"Ta literatura je koristna, ker pripomore pri raznih detajlih pri vzpenjanju. Preden sem šel zadnjič na hrib, sem hotel prebrati še o zadnjih dnevih na hribu, pa sem ga polomil, ker je v knjigi tisto najhujši del. Zaradi tega me je bilo strah, tega takrat ne bi smel početi."

Anapurna je pri tebi zahtevala določen dolg. Kaj je botrovalo omrzlinam?

"Najbrž sem bolj nagnjen k temu, da me zebe v noge. Tudi po Šiši Pangmi sem imel "gluhe" prste še nekaj časa po odpravi. Vse dneve na Anapurni me je zeblo. Zadnji dan od desetih do enajstih zvečer, ko sem si namazal noge s finalgonom, pa je bilo vse krasno. Končno je enkrat prišla tale zadevica, sem si mislil. Se celo hvalil sem se pred ostalima dvema, ki sta rekla, da ju zebe."

Po povratku si v Kliničnem centru poskusil tudi novo tehniko zdravljenja omrzlin v posebni komori. Kakšna tehnika je to?

"Ta tehnika je dobra, tudi glede na rezultate, ki so jih že dosegli s pomrznjenimi tukaj v Alpah. Bilo je le naporno, ko sem se dvakrat na dan vozil zaradi tega v Ljubljano. Tako sem ohranil predvsem kožo na podplatu, ki so mi jo potem potegnili v smeri proti prstom. V tej komori sem se "potopil" v globino 15 metrov in dodatno vdihaval kisik."

KATJA KRASKO

Nabriti Nacek Hudoklin

Starejši Novomeščani se še spominjo Gorjanskega birta Nacka Hudoklina, ki na Miklavža ni privabljal gostov samo z dobro kapljico in jedačo, ampak tudi z vrhano žlico humorja. O njem se je ohranilo precej anekdot, ki izpričujejo naravno bistrost in duhovitost tega človeka. Spomnimo se jih nekaj.

Nacek ponuja specialitete

Hudoklinov Nacek z Gorjancev je večkrat govoril, da turistom ponuja posebne specialitete. Ko se je nekdo pozanimal, kaj to pomeni, je Nacek dejal: "Če pride Lah z druge strani Gorjancev, mu ponudim laško pivo, Kranjcu kranjsko klobaso, Nemcu hamburger, Srbu srbski pasulj in če pride Italijan, musolinija."

Velika ponudba

Nekoč se je novomeški obrtnik Anton Žonta s svojimi prijatelji oglašil pri Nacku na Gorjancih. Gostilničarja so vprašali, kakšno pijačo ima. Nacek je odvrnil: "Imam vino. Snopsa mi je glih večeraj zmanjkalo, pir imam črn in bel naročen, pa mi ga niso še pripeljali. Kisle vode pa na Gorjancih tako nihče ne pije, drugega pa nimam."

Kdo bo pil to kislico?

Maks Vale in Jože Zamljen Drejče sta nekoč kolovratila po Gorjancih. Za zadnjo postajo svojega romanja sta si izbrala Miklavža, kjer sta se ustavila pri Nacku. Gosta sta naročila pol litra belega. Gostilničar se je hitro zasukal, kmalu je bilo pred njima vino, pa še kruh jima je prinesel.

Prvi je vino poskusil Maks in naredil kisel obraz rekoč: "Nacek, kje za vruga si dobil to kislico? Kaj nimaš nič boljsega? Saj tole ne moreva piti!"

Nacek: "Imam, imam!"

Stopil je k vratom in na glas zaklical: "Roman, Roman, pridi, bova nov sod na pipo dala!"

Roman je ubogal. Nekaj časa ju ni bilo. V kleti je močno ropotalo. Potem pa se je veselega obraza prikazal Nacek s steklenico v roki.

Gosta sta segla po pijači. Po prvem požirku je Maks dejal: "No, vidiš Nacek, to vino pa je čisto nekaj drugega."

Birt se je zasukal na petah, ker mu je močno šlo na smeh. Gostoma je namreč prinesel enako vino, pa to sploh nista opazila.

Krivolovec ni bil

Novomeščana Tone Jakše in Ludvik Bencik sta se čez vikend odpravila na Gorjance. S kolesi sta se peljala do Gabrja, od tam pa peš do Miklavža. Trije znanci so se pogovarjali o krivolovu ali "raubšicu", kot je temu dejal Nacek. Gostilničar Tone je svojega stanovskega kolega povprašal, če na Gorjancih kaj "raubšica".

"Kje pa! Tega se jaz ne upam," je pripomnil gorjanski birt.

"Kljub vsemu pa vama bom povedal štorijo. Poslušajta! Imel sem majhen vrtiček, v njem pa zelje. Vanj se je hodil past srnjak. Pa ga gledam prvi večer, ravno tako drugi in tretji, potem pa ga četrti večer ni bilo več."

Rad bi kuril s premogom

Po vojni je Nacek šel na občno po nakazilo za dva kubika premoga. Tam so ga debelo gledali. Končno pa so mu dejali, da je njegova želja kaj čudna, ker vedo, da živi pri Miklavžu na Gorjancih, kjer je kuriva na pretek.

Nacek se ni dal prepričati. Še vedno je vztrajal. Končno je povedal: "V socializmu se mora marsikaj spremeniti! Meščani morajo kuriti z drvni, čeprav nimajo gozdov. Mi pa, ki jih imamo, bomo kurili s premogom."

Imam kar dve Ani!

Italijani so med drugo svetovno vojno po Gorjancih "jagali" za partizani. Ko jim je bilo lova dovolj, so se ustavili pri Miklavžu. Poleg Nacka in žene Ane je stala tudi mladoletna hčerka Ana, ki so si jo vojaki ogledovali, saj je bila čedno dekle.

Italijanski oficir, ki je bil najbolj zgovoren in klepetav, je Nacku dejal: "Quanto anni?" (koliko let) in z roko pokazal na svetlolasko.

Nacek je prikimal in rekel: "Ja, ja, kar dve Ani imam." Seveda je mislil na ženo in hčer.

Kokoši pa take!

Nacek se je rad hvalil s svojimi kokošmi. Vsakomur, ki ga je hotel poslušati, je pripovedoval, da ima takšne nesnice, da jim ni para. Dejal je: "Kokoši imam vedno v temi. Ko moja Manca (Ana) odpre kurnik in kokoši zagledajo svetlobo, takoj znešajo jajca. Kokoši mislijo, da je dan. Kolikor jajc potrebujem, tolikokrat odprem kurnik."

Oj, ti ljubi Jezus, kako si trpel!

Gorjanski birt ni imel primernega prevoznega sredstva, da bi na Miklavža pripeljal pijačo in jedačo. Večkrat se je trudil s parom volov, vendar je šlo zelo počasi, ker so bile gozdne poti slabo vzdrževane, skorajda neprevozne.

Ker sta se dobro "zastopila" z Rudijem Drakslerjem, ki je bil upravitelj tovarne na Gorjancih, ga je leta nekoč povabil domov, da bi mu pokazal, kako praktični so oslički za prenašanje tovora. Rudi ga je pregovoril in Nacek je vzel na posodo Sivka in Lizo.

Ko je prvič tovoril iz doline, je oslovski par nosil vreče z moko. Oslička je ubogala in je nesla tovor, osliček pa se je na sredi poti vrgel na tla in noge dvignil v zrak. Ker se je pripravljalo k nevihti, ga je Nacek na vse načine rotil, naj vstane in gre k Miklavžu. Nič ni zaleglo. Nacek je obupal in se sam z Lizo napolil proti domu. Komaj sta dobro prispele na Miklavža, že je bil za njima tudi trmasti osliček.

Drugi dan je Nacek oba oslička odpeljal k Rudiju. Lepo se mu je zahvalil, hkrati pa pripomnil: "Oj, ubogi Jezus, če je moral s tako trmastimi živalmi potovati v Jeruzalem."

Prosim, pijte počasi!

Ko Nacku na Gorjancih prodaja vina ni preveč šla, je neznano družbo vedno nagovoril takole: "Prosim, pijte počasi, ker bo vina 'glih' zdaj zmanjkalo!"

Seveda je to spodbudilo pivce, da so naročili več kot so mislili, ker so se bali, da bodo ostali brez Nackove kapljice.

Nacek je bil zelo hud

Gorjanski birt Nacek je sredi noči, bila je menda ura dve po polnoči, zbudil Novomeščane, ki so spali na skupnem ležišču, z besedami: "Hudiča, kdo pa kadi?" Ker se nihče ni oglašil, je vprašal še enkrat. Končno je pripomnil: "Če ne daš čika iz gobca, bo pa gver (puška) pela."

Oglašil se ni nihče, ker nikomur ni prišlo na pamet, da bi sredi noči prižgal cigareto v slami.

Zbral: S. DOKL

Jiu-jitsu prodira iz policijskih vrst

Najmlajša slovenska zveza, a uspehi že vidni - Status športnika še ni urejen niti za evropske in svetovne prvake - 800 članov, od tega dve tretjini policistov

SROMLJE PRI BREŽICAH - Jiu-jitsu je prišel v Slovenijo pred več kot tremi desetletji in je deloval kot sekcija Judo zveze Slovenije, člani sekcije pa so zaradi razvijanja svoje zelo široke veje sklenili, da ustanovijo svojo zvezo. To se je zgodilo konec leta 1994, pravnoformalno pa štiri mesece kasneje, in je tudi članica svetovne federacije jiu-jitsa.

Danes ima zveza 10 klubov, med njimi tudi Športno društvo Policist Krško, Ninjaklub Črnomelj in Karateklub Sevnica s sekcijo jiu-jitsu. Do ustanovitve zveze je bil jiu-jitsu primat policijskih športov oziroma borilnih veščin, sedaj pa je začel prebijati led in se uveljavljati tudi med civilnim prebivalstvom. Jiu-jitsu zveza ima sedaj okoli 800 članov, od katerih je okoli 60 odst. policistov.

Že v začetku leta 1995 je zveza začela z aktivnostmi in tekmovanji za izbor slovenske reprezentance, rezultati pa so vidni tako v evropskem kot svetovnem merilu tudi že iz preteklih let, saj so tekmovalci osvojili celo nazive evropskih in svetovnih prvakov. Zveza se ubada s problematiko sodnikov, ima namreč le 3 mednarodne in 12 nacionalnih sodnikov, tekmovalci pa še nimajo urejenega statusa športnika, česar jim tudi v preteklosti ni uredila judo zveza.

V letu 1996 se bodo tekmovalci udeležili svetovnega prvenstva v

Franciji, kjer pričakujejo zelo močno konkurenco, organizirali pa bodo

Klemen Kranjčič in predsednik Jiu-jitsu zveze Srečko Kropeta

tudi več turnirjev državnega ranga. Pri olimpijskem komiteju so vložili že vlogo za sprejem v športno zvezo, tako da bi jiu-jitsu vnesli v kategorizacijo športov, ta pa bi bil že 51 vpisani šport.

Po besedah predsednika Jiu-jitsu zveze Srečka Kropeta se tudi člani klubov iz Krškega, Črnomlja in Sevnice aktivno udeležujejo tekmovanj, pohvalno pa je, da imajo veliko mladih, kar je pomembno pri širjenju te borilne veščine izven policijskih vrst.

Svečana seja Jiu-jitsu zveze Slovenije je bila v petek, 22. decembra, na Sromljah pri Krajncu, kjer je doma tudi najmlajši državni prvak, član športnega društva Policist Krško. 15-letni Klemen Kranjčič se s to borilno veščino ukvarja devet mesecev, prej je dva meseca treniral karate, kmalu pa bo rumeni pas zamenjal z zelenim. Na noveletnem turnirju v Globokem je osvojil 2. mesto. Trenira pod vodstvom trenerjev Staneta Preskarja, Damirja Urka, Jožeta Ferenčaka in Rudija Leveca, sam pa za jiu-jitsu pravi, da mu predstavlja izziv, saj ostanejo pri njem le najboljši.

T. G.

DOLENJSKI LIST

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Dol. list št. 52, 28. decembra

Bralec iz Podzemlja, ki je v prejšnji rubriki Halo, tukaj bralec Dolenjca! Iz lažni blatil Osnovno šolo Podzemelj, gotovo ni imel dobrega namena. Če ne bi bilo tako, bi jasno in glasno povedal svoje ime in priimek in se ne bi skrival za splošnostjo. Po telefonu je povedal vsaj tri krepke laži: prvič: otrok ni bil pretepen, ampak je dobil klobuto. To nas seveda ne odvzema odgovornosti. Šofer kombija je že plačal odškodninski zahtevek. Drugič: učenca smo na njegovo zatevno odpeljali v Zdravstveni dom Metlika, in ne v bolnišnico. Bralec iz Podzemlja je metliški Zdravstveni dom res lahko bolnišnica, a to so že stvari različnega dojemanja, ki se giblje na relaciji mlaka - morje. In tretjič: denar za prevoze otrok v šolo in iz nje ne gre šoferju naravnost v žep, ampak plačila potekajo po vseh zakonih in predpisih. Če "bralec iz Podzemlja" tega ne verjame, ima na voljo inspekcijske službe, ki nam jih lahko ob vsakem trenutku pošlje na naš naslov.

Upam, da ima uredništvo Dolenjskega lista ime in priimek ter naslov "bralca iz Podzemlja". Potrebnovali ga bodo, kajti za sodišče bo premalo povedati, da je nekdo telefoniral in tvezel, kar mu je trenutno prihajalo v skisane možgane.

Pa še tole: na različne pripombe "dobrotnikov" iz Podzemlja in njegove okolice ne mislim več odgovorjati, vsaj kar zadeva "primer klobute" in prevažanja. Stvari so jasne in čiste. Kdor ima v glavi meglo, naj jo razblini na drugih področjih, v šoli imamo še kopico drugih problemov, pri reševanju katerih pričakujemo tudi pomoč staršev. Seveda nam ti ne morejo pomagati, če so preveč zavzeti s kopičenjem mark in če se oglašijo samo ob klobuti, ki bi jo namesto otroka pravzaprav morali dobiti oni.

TONI GAŠPERIČ, ravnatelj
Osnovne šole Podzemelj

Grofje kot nočna mora

Dol. list št. 51, 21. decembra

Da, kakor je v svojem uvodniku zapisal urednik DL Marjan Legan, smo Dolenjci že pred poldrugim letom "mrmrali" pa tudi protestirali proti vračanju slovenske zemlje in drugih nacionalnih dobrin tujcem, proti vračanju grofov. Še posebej pa smo bili presenečeni, ko smo iz časopisov izvedeli, da je bilo grofu Margheriji, ki želi Otočec z okolico, podeljeno naše državljanstvo zgolj zato, da bi si pridobil tudi posestniške pravice. Lahko smo si le mislili, kdo je tisti, ki izkorišča luknje v zakonodaji in ob tem vsaja v narodovo telo tujke, da bi mu zopet bili gospodarji.

Takrat je bil naš protest glas vpjočega v puščavi. Nihče ni imel za potrebno ukreniti karkoli razen Združene liste in posameznih poslancev, posebej gospoda Jelinčiča. Razumljivo, da je bilo ob takim vzdušju in pomanjkljivi zakonodaji čedalje več pohlepa po slovenski zemlji: Nemcev, Avstrijcev, Italijanov itd. Končno se je zaradi protestov po vsej državi in odločne zahteve nekaterih strank in poslancev le zganil tudi parlament. Vendar poslanci niso soglasno rekli "stop", prekinimo s škodljivo prakso in poglejmo, kaj je za zakonom narobe. Namesto tega smo bili priča večdnevemu žofčnemu prerakanju in zmerjanju,

predvsem na račun agrarnih ukrepov prejšnjega sistema, ki je le sledil dotedanjim podobnim agrarnim posegom in dodelil zemljo tistemu, ki jo obdeluje, gozdove pa podržavil. Jasno pa se je izkazalo, kdo je za zaščito slovenske zemlje in kdo ne, kdo je za odložitve vračila veleposesti in kdo ne. Proti zakonu o odložitvi vračila so glasovale stranke nekdanjega Demosa, ki so ta škodljivi zakon tudi sprejele, čeprav se imajo za najbolj patriotične. Besede so eno, dejanja pa drugo, zato bomo na prihodnjih volitvah znali poiskati prave stranke in posameznike, ki so storili, kar so mogli, da bi zaščitili narodno bogastvo.

Nesprejemljivo je tudi dejstvo, da so marsikje pohiteli z vračilom velikih površin in objektov mogočnem, ki lahko dobro plačujejo odvetnike, slovenski kmetje pa, ki so upravičeno pričakovali, da bodo hitro dobili vrnjeno zemljo, ker njihove zahteve ne bi smele biti sporne, se morajo še naprej boriti za svoje pravice. O cerkvenih zahtevah po vračanju velikih površin gozdov pa je toliko, da lahko iz pisanja nekaterih naših priznanih strokovnjakov razberemo, da so te zahteve sporne in jih je potrebno temeljito proučiti.

Dolžni smo storiti vse, da naši potomci ne bodo nikoli več nikogaršnji hlapi in dekle. Zato naš protest še naprej velja. Posebno še, ker ti samozvani denacionalizacijski upravičenci ne izbirajo sredstev, ko hočejo preslepiti javnost o svojih pravicah in dobronamernosti do naših ljudi. Tako se na pr. grof Margheri gre neke igrice na socialnem področju in snubi nekatero dolgoletne aktiviste Rdečega križa, naj se mu pridružijo pri njegovi "dobrodelnosti". Kaj skuša s tem doseči, je popolnoma jasno. Žalostno je, da tudi sicer delujejo nekateri sile, ki skušajo razvednotiti dejavnost Rdečega križa, te svetovne humane organizacije, ki je tudi pri nas v zadnjih 50 letih opravila na mnogih področjih veliko poslanstvo.

Dokler bodo Slovenijo razdvajale sile, ki želijo, zaradi prevzema oblasti in revanšizma izničiti vse tisto, kar je bilo doseženo prej (in tega ni ravno malo); dokler bomo barantali, ali naj z vsemi sredstvi zaščitimo naše narodno bogastvo, ali ne; dokler si posamezniki za vsako ceno, četudi brez argumentov, trudijo diskreditirati predsednika države, ki ga narod ceni kot enega najbolj poštenih državljanov; dokler bo za nekateri glavni atribut državnosti "ta bedasti antikomunizem" (dr. Bučar, Dnevnik 23.12.), ki ga zganjajo poleg revanšistov in drugih tudi nekateri nekdanji zvesti privrženci komunizma, ko so začutili, da lahko na avreoli narodnih zaslužnikov zadržajo na nasprotno stran in so zaradi svojih interesov pripravljene, celo po inozemstvu, blatiti svojo državo; dokler bodo posamezniki s svojimi strankami ob državnih praznikih prirejali svoje proslave, proti državnim, pri tem pa izrabljali kulturo za svojo volilno propagando - vse dotlej bomo Slovenci stopicali na mestu, in ker se očitno ne cenimo sami, nas ne bodo cenili in spoštovali niti drugi pa tudi naši zanamci ne, ko bodo kritično presojali, da je naša generacija sicer izborila svojo državo, da pa ni storila dovolj, da bi to državo z enotno voljo postavili na trdne temelje.

Ob glasovanju pred petimi leti, ko smo rekli svoj odločni "da" za samostojno državo, nismo mogli niti sanjati, da bo prišlo do toliko razprtij, nesoglasij in celo sovraštva, ki čedalje bolj siromašja državljanje in državo. Zato se ob obletnici plebiscita ozrmo vase in presodimo, kaj smo kot posamezniki pripravljene storiti za skupno korist, da bi stoletne sanje o svoji uspešni in za državljane prijazni državi postale resničnost.

V imenu "mrmrajčih"
MARTIN RUKŠE

• Pa še to:
Kultura, finansirana iz sredstev vseh davkoplačevalcev, ki se pusti izrabiti za izrazito predvolilno propagando ene stranke, in to na sam državni praznik, ne more biti nacionalna kultura vseh Slovencev.

"Vroč" telefon v KS Podgrad

Dol. list št. 51, 21. decembra

Krajani KS Podgrad smo dolžni odgovoriti na pisanje Telekoma v Dolenjskem listu dne 21.12.1995 in pojasniti dejstva v zvezi z grad-

njo telefonskega omrežja v naši KS. Pri tem ne mislimo zavajati javnost, kakor to počne Telekom Slovenije, PE Novo mesto.

Naš prvotni namen objave članka z gornjim naslovom dne 30. novembra je bil v seznanjanju najširše javnosti o obnašanju Telekoma pri izgradnji telefonskega omrežja. V njem so bila zapisana dejstva, katere je težko zavreči, ker če že ne drugega samo časovno obodnje desetih let gradnje omrežja govori zase. Temu nespornemu dejstvu pa se je Telekom izognil z luknjo, ki naj bi jo našel v sporazumu med KS in PTT-jem, podpisanim konec leta 1985, češ da v njem ni bilo opredeljeno, da mora nekdanja PTT določila sporazuma izpolniti v dveh letih. Očitno niso na Telekomu natančno prebrali članka. Po napeljavi prvih 28 priključkov (od katerih je bilo kar precej dvojčkov) leta 1989 so predstavniki PTT-ja pred krajani na občnem zboru javno zagotovili, da bo 62 preostalih priključkov napeljenih v dveh letih, v katerih naj bi razširili telefonsko centralo v Stopičah. Nato naj bi prišli na vrsto še preostali zainteresirani krajani. Obljube pa so se zavlekle vse do konca oktobra 1995, in ne septembra, kakor navaja Telekom, ko je bilo priključnih na omrežje 62 krajanov. Od Telekoma bi pričakovali pri navajanju dogodkov vsaj časovno doslednost.

Opozoriti je potrebno na velikansko laž, ki jo v omenjenem pamfletu navaja Telekom, in sicer, da je bilo v akcijo za graditev omrežja vključenih samo 90 krajanov. Ta manipulacija nas je zelo razburila. Treba je pojasniti sledeče: v akcijo so bila vključena skoraj vsa gospodinjstva v KS (vsako gospodinjstvo je prispevalo dva ali več drogov, izklopalo dve ali več jam za drobove; odvisno od posamezne vasi; sami krajani so postavljali drobove, pri tem je bil navzoč le en delavec PTT-ja, in pomagali napeljevati kabel). Torej akcija je bila kolektivna, za vsa gospodinjstva in ne le za 90 krajanov. S temi podatki o delu posameznikov bi moralo razpolagati tudi vodstvo KS, ki bi se moralo postaviti na stran krajanov. Tako pa se čedalje bolj zdi, da zavestno ali nezavestno "pakтира" s Telekomom. Krajani smo upali, da se bo vodstvo KS zavzelo za vse krajanje, ki so bili zainteresirani za pridobitev telefonskega priključka, ne pa, da bo z njim sklepalo posamezne dogovore. V nekaterih KS (npr. Birčna vas) je vodstvo KS postavilo pogoj Telekomu, da mora napeljati telefon vsem zainteresiranim krajanom, in to tudi doseglo. Če se vodstvo ne zna pogajati in se zavzeta za vse krajanje v KS, so rezultati takšni, kakršni pač so. Kako se vodstvu KS nič ne da, priča naslednji dogodek. Vodstvo KS Podgrad je bilo povabljen na sestanek o telefonski problematiki v Stopičah decembra 1995 s predstavniki Telekoma in županom g. Konciliju. Vendar iz vodstva KS na tem sestanku ni bilo opaziti nikogar. Telekom nas je na vsak način hotel obravnavati v paketu skupaj s KS Stopiče in Dolž, tako da bi s sredstva za nerazvite in demografsko ogrožene dobili tudi v Stopičah, kjer do njih niso upravičeni.

Trditve Telekoma, da se nismo hoteli, mogli ali želeli vključiti v akcijo, je neutemeljena, njen namen je predvsem v zamegljevanju dejanskega stanja in zavajanje ljudi. Interes za pridobitev telefonskega priključka je bil že leta 1985 po vaseh KS Podgrad gotovo 80-odst. Zato je omenjena navedba Telekoma laž. Ne vemo sicer, kje so to navedbo pridobili, dejstvo pa je ravno nasprotno: KS in predstavnik PTT sta krajane obvestila, da obstaja le omejeno število telefonskih priključkov in da se bodo morali krajani sami dogovoriti o razdelitvi le-teh. Kako se je delilo, je bilo opisano v naslovnem članku.

Spomladi leta '94 je bil sestanek s predstavnikom Telekoma g. Zupancem pod lipo pri šoli v Podgradu. Na njem je omenjeni gospod krajanom zagotovil, da je na voljo dovolj telefonskih priključkov za vse zainteresirane krajanje, in to po ceni 102.000 SIT (plačati bi bilo celo možno na šest obrokov). Obljubljen je bil podpis pogodbe v 2 mesecih. Vendar se je zadeva iz nam neznanih razlogov zavlekla vse do danes, ko Telekom trdi da pridobitev dodatnih telefonskih priključkov brez dograditve omrežja ni možna. Zelo nas zanima, kam so vse tiste številke izpuhtele. Narejen je bil tudi spisek vseh zainteresiranih kra-

janov, katerega hrani po naših informacijah tajnik KS g. Branko Turk.

800 DEM, ki naj bi jih morali krajani plačati preko "bypassa KS" Telekomu, naj bi bilo namenjeno posodobitvi in vzdrževanju omrežja, kar je jasno in nedvoumno pojasnil predstavnik Telekoma na sestanku s krajani 19.11.1995. Potrdil pa je tudi, da Telekom v prejšnjih letih ni vlagal denarja v te namene. V odgovoru Telekoma je to zanikano. V začetku graditve omrežja je bil telefonski kabel 100 parov, kasneje je vanj udarila strela in je ostalo samo še 70 parov. Telekom pa poškodovanih 30 parov ni popravil. Ponekod v Jurni vasi so celo delavci Telekoma napeljali telefonski kabel kar po električnih drogih. In primer g. Pelka iz Podgrada 20 a, kateremu je Telekom napeljal kabel (omrežje do drugega sosedja) kar čez vse podstrešje njegove hiše, ne da bi mu priključil telefon. Primer krajana, ki ima na svojih parcelah 13 drogov. Pristal je na soglasje kakršne koli odškodnine, z namenom, da bo dobil telefonski priključek. Obenem je moral prispevati drobove in kopati jame zanje in sodelovati pri napeljavi in postavitvi omrežja. Nazadnje pa je ostal z dolgim nosom.

Predstavnik Telekoma je tudi primerjal položaj Telekoma z nemško Bundespost, pri tem pa se ni zavedal, da primerjava med Slovenijo in Nemčijo ni mogoča. Znano je namreč, da imajo v Nemčiji 2 telefonska priključka na enega prebivalca. Slovenija pa je ena izmed držav, ki imajo najmanj razvite telekomunikacije. Pričakovali bi, da bi Telekom zaradi tega več investiral v telefonijo. Omeniti pa je potrebno tudi možnost manipulacije s strani Telekoma pri navajanju tehnične zmogljivosti omrežja. Po našem mnenju bi moral zmogljivost omrežja oceniti neodvisen strokovnjak. Obstaja jasno izražen namen Telekoma za doseganje čim večjega dobička, pri tem pa pozablja, da so kot monopolist na področju telekomunikacijskih storitev v večinski lasti države, in nedvoumno je tudi, da so krajani KS Podgrad državljani te države, kateri plačujejo davke in prispevke. Telekom pa se obnaša do nas kot do tretjerazrednih državljanov.

Telekomu kot lastniku našega omrežja javno zastavljamo naslednje vprašanje: zakaj bi morali mi, ki nimamo telefona, dati 800 DEM za posodobitev in vzdrževanje omrežja? Ne vemo tudi, na kakšen način je Telekom prišel do lastništva nad telefonskim omrežjem v naši KS. V primeru, da ne bi prišlo do dogovora in da bi vsi zainteresirani krajani pridobili telefon po 103.000 SIT, bomo vzeli stvari v svoje roke in porušili omrežje. Kar bo sramota za nas, Telekom in vodstvo KS Podgrad.

Naše zahteve ostajajo enake in upanju, da je možno dogovarjanje z vsemi vpletenimi subjekti v korist rešitve telefonske problematike krajanov, ki so ostali brez telefonskega priključka.

Krajani KS Podgrad
(69 podpisov)

Enim dovolilnice, druge na vlak

Dol. list št. 52, 28. decembra

Ker se je Alojzij Lukšič odzval na moje pisanje o avtoprevoznikih, sem se čutila dolžna dati nekaj pojasnil. S tem se nikakor nisem opravičevala, saj ne vidim razloga za to. Prav tako ne vidim nobenega smisla v nadaljnjem razpravljanju. Prav resno namreč dvomim, da bi se lahko spravila na raven g. Lukšiča. Če bi to zmogla, bi verjetno zdaj sedela v parlamentu, trgala iz vsebine odlomke, jih povezovala, kombinirala in iz tega sklepala ter vzbujala pozornost. Ne, to ni v moji naravi, zato enostransko zaključujem tako razpravo v časopisu. Trdno sem namreč prepričana, da ima Dolenjski list dovolj razumnih bralcev, ki znajo sami kar dobro presoditi, kdo piše zmedeno.

BREDA DUŠIČ GORNIK,
novinarka

• Ljubljansko univerzo bi veljalo preimenovali v Katoliško univerzo dr. Edvarda Karelja. (Mladina)
• Rajši sem Veliki gobar kot Veliki gobec. (Dolanc)
• Tisti, ki ne čutijo teme, se ne bodo ozirali po svetlobi. (Buckle)

"Izobčenci"

Te dni pred novim letom sem pri Maximarketu srečal državljana z imenom Jože Smole. Počasi je hodil s pogledom, uprtim nekam v daljavo. Izmenjala sva besedo ali dve in šla spet vsak svojo pot. Drugih ljudi z nekoč vsem znanimi imeni ne vidim več nikjer - razen tistih, ki jih televizija pokaže na kakšnem parlamentarnem zaslišanju.

A tokrat me je obšlo vprašanje: ali je kdo te dni v stampežu novoletnih sprejemov in državnih praznikov kam povabil tega moža in druge, ki so nekaj zasedali najvišje položaje? V zadnjih letih kot novinar, ki pa me vendarle vabijo vsepovsod, čeprav sem prav tako skoraj odslužen, na nobenem sprejemu nisem videl ne njega, ne nekdanjega predsednika predsedstva tedaj svetovno znane zvezne države, ne poslovodij nekoč naddržavno močne jugopartije. Nikogar. Vsa taka vabila gredo mimo njih, kakor da bi jih bilo kdaj kako sodišče obsodilo in izobčilo.

Ta neomikani odnos se je začel s Peterletovo vlado, nadaljuje pa se še danes. Jasno je sicer, da nekateri izmed njih ne morejo, ne smejo ali tudi nečejo več aktivno politično delovati, kar je razumljivo. Ni pa razumljivo, da je družba popolnoma zavrgla njihovo znanje, izkušnje in osebnostne vrednote. V zahodnih demokracijah na primer zadrži velepovslanik svoj naziv do smrti. Enako marsikje tudi predsedniki držav. Ne le to: v ZDA in drugod v razvitem svetu nekdanjim vidnim velepovslanikom in ministrom ponudijo položaje univerzitetnih predavateljev ali svetovalec ter dohodke, ki so celo večji, kakor pa so jih imeli kot državni reprezentanti.

Kdo pa v današnji Sloveniji z izrazito neizkušeno zunanjo politiko poprosi za nasvet recimo nekdanjega odličnega jugoslovskega velepovslanika v OZN, v Moskvi, na Japonskem? Nihče! Kdo se kdaj posvetojuje z enim izmed dveh Slovencev, predsednikov predsedstva SFRJ? (Drugi je na oblasti.) Kdo kdaj pobara za izkušnje nekdanja še živečega podpredsednika zvezne vlade, ki zagotovo bolje poznata metode in mentaliteto beograjskih politikov kot na primer Thaler? Nihče! Današnji slovenski samovšečni oblastniki znajo vse brez njih. In kar je še hujske, zanje ti ljudje očitno sploh ne obstajajo več, čeprav so vsi mlajši izmed njih v Beogradu vendarle borili za slovenske interese - ali iskreno, ali samo na zunaj, uspešno ali neuspešno, to ni tema tega prispevka. Najvišje položaje so zagotovo vsaj delno uživali tudi zaradi svojih sposobnosti.

Predvsem pa je treba spoštovati njihovo dostojanstvo svobodnih državljanov v povezavi z dolžnim osebnim upoštevanjem visokih položajev samih, ki so jih zasedali. Zato torej ne bi bilo nič narobe, temveč samo kulturno in človeško, če bi jih Kučan, Drnovšek ali Školč povabili na kozareček in jim vsaj ob novem letu voščili dobrega zdravja, kakor se to spodobi - če jih že nimajo česa vprašati. Ali pa se jih, ti korenjaki, morda celo bojijo?

JOŠ TURK

Znanost - odkrivanje novega sveta

Ob novi, 8. številki Krkinega Utripa

Najpomembnejšemu dogodku v tovarni zdravil, ko so pred dnevi odprli nov razvojno-kontrolni center, ki je največja Krkina nalozba v zadnjem desetletju, je prilagojena tudi vsebina nove številke glasila Utrip. Že nekaj tednov dela v novi zgradbi centra 155 delavcev sektorja za raziskave in razvoj ter sektorja za upravljanje kakovosti. Na laboratorijskih površinah je funkcionalno povezan razvoj farmaceutskih tehnologij, razvoj analize, stabilnosti in embalaže. Nove delovne prostore sta dobila tudi center za validiranje in center za kalibracijo. Dragocena investicija, ko je Krka za novi center skupaj z opremo namnila 24 milijonov DEM, je eno izmed jamstev, ki zagotavlja tovarni delež na razvitih tržiščih po svetu tudi v tretjem tisočletju.

O tem, da bo Krka izplačevala prve dividende delničarjem konec prihodnjega leta, govori Jože Colarič, namestnik generalnega direktorja, za marketing in finance. V novih prostorih delajo že od začetka jeseni tudi sodelavci delka za biološko kontrolo sektorja za upravljanje kakovosti. Ta oddelek je edini v državi, ki ima dovoljenje ministrstva za zdravstvo, da lahko opravlja analize tudi za zunanje porabnike. Vanj je Krka vložila 1,5 milijona DEM.

Barbara Bulc piše o velikih Krkinih možnostih v Ameriki, saj njene konkurenčne prednosti ustrezajo strogim zahtevam FDA. Avtorica predstavlja Krkine dostope do številnih informacij in kontaktov na tem ogromnem farmacevtskem trgu, ki je lani dosegel 80 milijard USD. Zanimivo so podatki o čedalje pomembnejšem Krkinem trženju na Češkem in o stikih tovarne z Rusko federacijo, kjer bo Krka letos prodala za okoli 45 milijonov dolarjev izdelkov. Krka je bila tudi na kijejski razstavi Zaščita zdravja in je podpisala prve pogodbe z Azerbejdžanci. Utrip piše tudi o simpoziju na Madžarskem in udeležbi Krke na predstavitvi slovenskega gospodarstva v Budimpešti.

O četrstoletnem jubileju Krkinih nagrad, ki so postale seme obilo sadovi, odgovarja prof. dr. Miha Japelj. O njih govori tudi akademik prof. dr. Branko Stanovnik, dolgoletni mentor več ko 50 Krkinih nagrajencev. Alenki Pučko predstavlja program razširjenih kolegijev sektorjev, ki prispevajo k visoki kakovosti proizvodov, storitev in medsebojnih odnosov.

330 LET ŠOLSTVA

SMARTNO PRI LITJI - Začetki tukajšnjega šolstva segajo v leto 1665, ko je začela v zasebni hiši delovati enorazredna šola. Leta 1868 je takratni šolski nadzornik Josip Burger v prostorih šmarnske mežnarije ustanovil prvo šolo. Po osmih letih pa so odprli novoorganizirano šolsko poslopje. Stavbi sedanje pekarne. Leta 1966 pa so se učenci preselili v novo, moderno šolo. Sedanja so zaradi vse večjega števila učencev trikrat dozdili, pa je še vedno premajhna. Danes je na šoli 22 oddelkov, 530 učenci. Na osrednji slovesnosti poleg šolskega pevskega zborovodstva vodstvo Janka Slimška in stopili tudi Slovenski oktet in recitatorji. V prenovljenih šolskih prostorih je bila na ogled tudi razstava del učencev.

PODMLADEK DOLENJSKEGA LISTA Z BOŽIČKOM - "Zakaj pa ne?" smo rekli v naši hiši in na "božička" v organizaciji turistične agencije. Mana povabili otroke in vnuke naših naročnikov in bralcev. V sredo popoldne se je v avli osnovne šole Grm zbralo toliko otrok, da je Božičku v Papirusa zmanjkalo daril. Otroci so se sladkali z "jezkovimi" bomboni, jedli mandarine in napihovali balone. Nataša Papež iz Mane je vse otroke učila plesati, vzušje pa je bilo tako pristržno, da homo prireditev drugo leto ponovili. (Foto: Majda Luzar)

Le promocija površnosti in neresnic

Kritičen pregled knjige Božidarja Flajšmana "Sledovi časa" s podnaslovom "Bela krajina na razglednicah v letih od 1895 do 1945"

Pred časom je izšla knjiga "Sledovi časa...", katere založnik in avtor je g. Božidar Flajšman, poznavelec belokranjskih razglednic.

Knjig, ki predstavljajo Slovenijo na osnovi starih razglednic, je že precej, saj jih je od prve (l. 1886) ugledalo luč že več kot deset. Avtorji teh knjig, po večini zbiratelji in ljubitelji razglednic, predstavljajo in interpretirajo zgodovinsko gradivo z različnih vidikov, vse pa vodi načelo, da bi bile knjige napisane korektno in strokovno. Čeprav se takšne knjige običajno pišejo za široko javnost, so se med zbiratelji in pisarji doma in v svetu uveljavili določeni kriteriji in pravila, ki se jih je priložljivo držati. Razglednice, izvrstni primarni zgodovinski vir, reprezentativno materialno in duhovno kulturo prostora in časa svojega nastanka, imajo hkrati tudi svojo lastno zgodovino in kritiko, ki jo mora upoštevati vsak resnejši raziskovalec, ki posega po tovrstnem viru. Bibliografska obdelava sodi v bibliotekarsko stroko, med t. drobnimi tisk, njih obdelava pa je predpisana po mednarodnih standardih, ki jih predpisuje IFLA.

Flajšman se je lotil predstavitev Bele krajine na sebi svojstven način, ne oziraje se na uveljavljena načela in kriterije, ki veljajo pri nas in v svetu, saj se mu ni zdelo potrebno, da bi bogato slikovno gradivo opremil z ustreznim komentarjem.

Najprej si ogledimo Flajšmanovo ugotavljanje časa nastanka razglednic. Ugotoviti čas nastanka razglednic, ki nam služijo kot temeljna orientacijska točka za nadaljnje raziskovanje, je ključnega pomena. Določanje starosti razglednic v glavnem ne terja posebnega napora za malo bolj izkušenega zbiratelja, kajti same nudijo elemente, na katere se lahko kar zanesljivo opremo (tisk, tehnika izdelave, žigi pošte, znamke, razmejitvena črta 1904, sporočila, predmet prezentacije, založniki etc.). Če razglednica ni bila odposlana ali je poškodovana, čas njene nastanka vendarle lahko približno ocenimo. Večina belokranjskih razglednic je nastala med leti 1897 - 1914, torej v zlati dobi razglednic nasploh razglednic, izdane med prvo svetovno vojno, so redke. V stari Jugoslaviji je nastalo manjše število razglednic; nekatere so tudi ponatisi prejšnjih, po izdelavi in kvaliteti pa so veliko slabše ter so na oko takoj prepoznavne. V glavnem so bile natisnjene v novi državi, tako v Ljubljani kot Zagrebu, sčasoma pa se je začela uveljavljati foto razglednica.

Od 185 razglednic, ki so objavljene v tej knjigi, je avtor 140 razglednicam starost prisodil s "približno let ...", pri šestih je navedel, kdaj so bile odposlane, pri trinajstih pa leto tiskanja (to so večinoma secesijske razglednice, ki imajo na robu natisnjeno leto natisa), pri 26-ih pa je razbral čas iz vsebine ali ga določil kar po svoje. Kaj pomeni avtorju "približno", pogledimo na primerih:

Dvodelna razglednica Vinice (št. 73) predstavlja hišo trgovca Šterka v Črnomlju in njegovo trgovino v Vinici, starost po avtorju "približno leta 1905". Trговец Šterk pa je hišo, ki je upodobljena na razglednici, zgradil šele v letih 1910-13.

Zanimiva je tudi Železniška postaja Semič (št. 171): "približno leta 1915". Po izdelavi je razglednica starojugoslovanska in tudi železničarji nosijo jugoslovanske uniforme. Avtor rajiš uboga o letu, kot da bi navedel: poslana leta 1928.

Nejasno je, kaj je hotel avtor povedati o prodaji bencina v Črnomlju. Glavni trg v Črnomlju, razgl. št. 33, št. 34 in št. 35, "približno leta 1915", "približno leta 1920" in "približno leta 1925" in komentar: "... pred hišo na desni je lepo videti razvoj prodaje bencina". Vse tri razglednice so napačno datirane: prva je najmanj deset let mlajša (izdelava, oblika in vsebina), ostali dve pa sta nastali po letu 1929 (pridelek k hiši na razglednicah bil pozidan po letu 1929). Poleg bencinske črpalke in sode, v katerega nekdo toči, ni videti nič takega, kar bi opozarjalo na razvoj prodaje bencina.

Moj namen ni recenzija Flajšmanove knjige, ki bi morala ugotoviti še druge nepravilnosti, netočnosti in površnosti, ki se vrstijo od razglednice do razglednice (za njo bi moral avtor poskrbeti pred izidom). Iz zgoraj navedenega pa je več kot očitno, da avtor ne loči tako prepoznavnih starojugoslovanskih razglednic od raz-

glednic, ki so bile natisnjene pred prvo svetovno vojno.

Da bi branja željnim kupcem knjige bilo zadoščeno, avtor ponatisne tekste pomembnih slovenskih mož, ki so med drugim pisali tudi o Beli krajini.

Prvi avtor, katerega dele knjige se je avtor odločil ponatisniti, da bi Metličani in Črnomlanci lahko kaj zvedeli o svoji zgodovini, je pater Florentin Hrovat, duhovnik in učitelj v Novem mestu, umrl leta 1894. Pater Florentin je poleg učiteljevanja še prevajal, objavjal življenjepis misijonarjev, priredil 9. natis Baragove "Dušne paše" in še kaj. V letih 1881-1884 je po raznih virih sestavil kratko zgodovino kranjskih mest (Vrtec, 1881-84). Leta 1885 pa je bila "Kratka zgodovina kranjskih mest" ponatisnjena v Novem mestu pri tiskarju in založniku J. Krajcu. Knjiga je bila že ob svojem nastanku sprejeta kot neobjektivna, nekritična in kot taka strokovno neuporabna. Če vzamemo v roko resnejše delo, npr. knjigo Frana Zwitterja: "Starejša kranjska mesta in meščanstvo", se lahko prepričamo o strokovni vrednosti Florentinove knjige, saj je dr. Zwitter ne omenja niti v opombah. Prav tako ga ne omenja prof. Jože Dular v svoji knjigi "Metlika skozi stoletja", izdana leta 1986. Ponatis in objava Florentinovih zgodovinskih risov Metlike in Črnomlja v Flajšmanovi knjigi spoznanjem znanosti današnjega časa ne ustreza.

Drugi avtor, katerega odlomke je ponatisnil, je vsem znani Janez Trdina, pomemben in zaslužen mož. Kdo ne pozna njegovih "Bajk in povesti o Gorjancih" in tudi njegovi "Izprehodi v Belo krajino" so marsikomu znani. Znano pa je tudi, da je bil sila nagnjen k pretiravanju in izmišljanju. Še posebej velja to za "Izprehode v Belo krajino" iz leta 1873 in 1874. Ko je v teh letih proučeval piske in spolne razvade Belokranjcev, je nekeje v semiški okolici pri kupci vina zapisal: "Če se mi te bukvice izgube, stori tisti, ki jih najde, najbolje, da jih uniči (kar ga lepo prosim), ker so opazke, v njih zbrane, brezkoristne in včasih tudi pohujšljive za vsakega, ki se ne peča kakor jaz s slovensko etnografsko".

Tretji avtor je župnik iz Adlešičev in zbiratelj ljudskega izročila Ivan Šašel. Za Belokranjce je pomemben kot pisec kronike adlešičke fare, predvsem pa kot zbiratelj ljudskega izročila, ki ga je objavil v dveh knjigah "Biserice iz belokranjskega narodnega zaklada". O svojem delu je povedal, da so vsi podatki "kolikor mogoče natančno po ljudskem pripovedovanju" zbrani. Belokranjci smo mu lahko samo hvaležni, njegovo delo pa bo ostalo in ga bodo uporabljale tudi kasnejše generacije.

Sam izbor razglednic in njihova postavitev je nenavadna. Prizori, ki jih slikajo razglednice, ne sledijo premišljenemu konceptu. Predvsem pa je problematičen izbor. Zakaj se zdi potrebno avtorju razglednice z enakim prizorom dvakrat ali trikrat ponoviti? Na njihovo mesto bi lahko prišla kakšna druga iz bogate zbirke "šeststotih". Lahko bi bilo nekaj več razglednic natisnjenih s hrbtne strani; tako bi bralec lahko spoznal zgodovinski razvoj same razglednice; videl bi pisavo ali podpis kakšnega pomembnega Belokranjca, npr. I. Šašlja, O. Zupaniča, E. Gangla, N. Županiča. Na naslovnici knjige je bralec namenil delček hrbtne strani razglednice (znamko), sicer pa ni razumel namena urednika knjige "Pozdrav iz slovenskih krajev", ko je objavil hrbtne strani razglednic na notranji strani platnic. Bralec dobi občutek, da avtor o tem ni kaj dosti razmišljal in da se mu je, bog vedi zakaj, strašansko mudilo.

Tudi pri seznamu izdajateljev, tiskarjev, založnikov in navedenih virov in literature (slednje v glavnem ni uporabljal), avtor ni upošteval uveljavljenih kriterijev. Navajanje stvarnih in konkretnih podatkov o razglednicah, navedenih na hrbtne strani, ki jih bralec ne vidi, je enako pomembno kot čas nastanka, bralec pa nudi boljše razumevanje vsebine razglednic.

Pričujoča knjiga ni odgovorila zahtevam zbirateljskih in običajnih razglednic, ki se vrstijo po celem svetu. Manjka ji premišljena zasnova, odgovorna izbira gradiva, preverjena dotacija in opis, komentar, besedila, naslovnika in predstavitev, raznovrstnosti pri izbiri upodobljenih krajev in zlasti korektno, informativno, dejstvom zvesto spremljevalno besedilo o krajih in ljudeh. Avtor ni izbral možnosti, da bi ob razglednicah iz Bele krajine predstavil pomembne osebe za zgodovino Bele krajine in Slovenije, kot mu to omogoča in narekuje gradivo, ki ga hrani Belokranjski muzej. Skratka avtor je zapravil priložnost, da bi Belo krajino in Belokranjce predstavil širši javnosti tako, kot si zasluži oz. zaslužijo. Sicer pa bodo o usodi tudi te knjige in njeni vrednosti odločili bralec, predvsem Belokranjci, katerim je predvsem namenjena ta knjiga.

(Delna ocena knjige je bila objavljena v Delu 21.12.1995, KL, v pričujočem prispevku pa sem navedel druge primere.)

ALOJZ CINDRIČ, prof.

APLAVZ NI OBVEZEN Anonimneži

Gotovo nima jajc človek, ki si ne upa povedati svojega imena in priimka pod izjavo, s katero izničuje nekoga drugega. Mislim na anonimneže, ki se skrivajo pod "bralec iz okolice". Verjemite, da n. j. strah takšnih ljudi. Strah zato, ker nikoli ne veš, česa vsega je zmožen takšen tip narediti takrat, ko je prepričan, da zanj nihče ne ve. Morilci morijo, lopovi kradejo, ženske in moški prešuštujejo, ker upajo, da bodo njihova dejanja ostala prikrita očem in javnosti. Ko ugasnejo luči v kino dvorani, se z neslanimi pripombami oglašijo "junaki", ki so sicer pri svetlobi tihi kot miši. Ker so strahopetci, ker se ne cenijo, a upajo, da bodo cenjeni, če bodo povedali "resnico", za katero si ne upajo stati s svojo osebnostjo. Dosežejo ravno obratno: prezir.

Prav zanima me, kdo so ti "pogumni" anonimneži. Moji prijatelji? Moji znanci? Moji sosede? Ljudje, s katerimi pijem za šanki? Neznanci? Kdo so ljudje, ki pišejo anonimna pisma, v katerih možu sporočajo, da jih žena vara in obratno? Odgovor je lahko samo eden: to so pokvarjenici! Doma imam muco, ki ji je dal sin ime Zuža. Ob tem se je soseda, ki je tradicionalno vzgojena, zgrozila. "Živali nimajo imen," je skoraj kriknila! Tone Forzezz-Tof je v nekem intervjuju povedal: "Veliko nepodpisanih pisem dobim. Kaj storim z njimi? Vržem jih v koš!" Umno. Toda vsi ne zmoremo tega dejanja in nepodpisano tvevanje lahko naredi veliko škode. Ne-popravljive.

Če boste kdaj šepetali v telefonsko slušalko, ne da bi se predstavili, vedite, da je na drugi strani žice tudi človek. Za vsakim strojem je človek, in če ga poznate ali ne, ga lahko prizadenete. Pa kaj, prav to je namen vseh nepredstavljenih in nepodpisanih! Ponižati, osramotiti. Za vsako ceno, hkrati pa se smejeti v pest v varnem zavetju anonimnosti. Res: dejanja vredna aplavza! Pri zaprti sceni, kajti akterji si ne upajo pred soj žarometov. TONI GASPERIČ

VEČER INVALIDOV

NOVO MESTO - Novomeški invalidi smo v petek, 8. decembra, zvečer poslovlili od starega leta ter si zaželeli lepe praznike in srečo v novem letu. Društvo invalidov Novo mesto je namreč v OŠ Grm pripravilo božično - novoletni večer, ki se ga je udeležilo 200 članov in gostov. Najprej smo prisluhnili božičnemu koncertu Dolenjskega okteta in dua Breza, po večerji pa je sledila zabava s plesom. Izžrebali in obdarili so 21 prisotnih, izkupiček bogatega srečelova pa so namenili za obisk in novoletno obdaritev invalidov in starejših ljudi. Ob polnoči so ob čestitki vodstva društva člani prejeli tudi spominsko darilo - keramično skodelico s sladico "novoletni poljub". A. GREGORČIČ

SNEG VSE POKRIJE - Vsi, ki so kakorkoli povezani z novomeško avtobusno postajo, so se lahko snega samo razveselili. Vsaj za nekaj časa je namreč zakril novomeško sramoto, ki pričaka domačega ali pa tujega obiskovalca postaje. Od daleč impozantna in po nekaterih izjavah ena najlepših zgradb te vrste v Sloveniji kaj hitro zbledi, ko si jo ogledamo поблиže. Posebno neprijeten je pogled na odprto gradbišče na nedokončanem delu postaje, ki ga mimoidoči uporabljajo kar za odmetavanje smeti in odtakanje, no, saj veste česa. (Foto: B. D. G.)

Zidovom bodo vdihnili življenje

Ribniški grad bo dobil novo podobo in vsebino - Poleg čarovniškega muzeja naj bi v njem zaživila tudi kavarna starega tipa - Nosilec prenove bo Miklova hiša

RIBNICA - V prostorih ribniškega gradu, ki stoji v samem središču mesta, so trenutno muzej suhe robe in lončarstva, Petkova galerija in poročna dvorana, v stari grajski pristavi pa so shranjene blagovne rezerve. Vse to gradu ne daje željenega utripa, zato so v Ribnici odločili, da bodo grajskim zidovom vdihnili življenje z novimi vsebinami.

Grajski kompleks bodo prenavljali v sklopu statusne in vsebinske prenove najpomembnejše kulturne ustanove v ribniški občini, javnega zavoda Miklova hiša. Za izvedbo prenove bo skrbel Miklova hiša, ki je poleg upravne enote, ki uporablja poročno dvorano, eden izmed obeh uporabnikov grajskih prostorov. Miklova hiša bo v prihodnje prevzela tudi upravljanje s celotnim grajskim kompleksom, s čimer bodo rešeni tudi dolgoletni problemi, do katerih prihaja zaradi nepovezanosti med obema uporabnikoma in ribniškim turističnim društvom, ki skrbi za Park kulturnikov in ki za devajzo vzdrževanje in upravljanje

tem, kako je potekalo sojenje Marini Česar, ki so jo kot zanjno na Slovenskem obsodili in

• ZGODOVINA ČAROVNIŠTVA - V pritličju stolpa nameravajo s slikovnimi gradivi in predmeti, ki so povezani s čarovništvom, predstaviti zgodovino čarovništva, v nadstropju pa naj bi bilo v eni sobi prikazano sojenje in sežig čaravnice, v drugi pa zgodovina Ribnice. Obenem nameravajo poročno dvorano preseliti v stavbo Miklove hiše, v gradu pa naj bi poleg prenovljene galerije in muzeja suhe robe in lončarstva, zaživila tudi kavarna starega tipa, kakršno je Ribnica v preteklosti že imela.

sežgali zaradi čarovništva v Dolenji vasi na Ribniškem polju.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Črnomaljski upokojenci poslali protest

Proti spremembi zakona o pokojninskem zavarovanju

Vlada z raznimi predlogi zakonov v zadnjih letih stalno vzemirja upokojence. Upokojenci že več let poslušajo zgodbe o preobremenjenosti pokojninskega sklada in prevelikem deležu pokojnin v bruto proizvodu države. Znano pa je, da naš pokojninski sistem ni zgolj pokojninski sistem, temveč država prek njega rešuje socialne probleme. V pokojninskem sistemu je kar za 27% stroškov, ki bi jih morali kriti država iz proračuna in ne delodajalci in zaposleni s prispevki.

V decembru pa so vlada in stranke pozicije pripravile dodaten predlog k spremembi pokojninskega zakona o tromesečnem usklajevanju pokojnin z rastjo življenjskih stroškov. S tako nameravano spremembo bi odpravili eno od osnovnih načel pokojninskega sistema, to je usklajevanje pokojnin z gibanjem plač.

Ker so upokojenci v občini Črnomelj zaradi takšnih namer vlade ogorčeni, sta se ob koncu decembra sestali vodstvi društva upokojencev in demokratične stranke upokojencev ter izrazili svoje nezadovoljstvo. Vladi ter strankam vladajoče koalicije so poslali oster protest. Med drugim so v njem zapisali, da se s predlaganimi spremembami zakona o pokojninskem zavarovanju, ki so bile sprejete v drugem branju v državnem zboru, strinjajo, saj so bile usklajene tudi z upokojenci. Z novimi predlogi pa se nikakor ne morejo strinjati, ker hoče vlada oškodovati upokojence in jim znižati pokojnine. To pa je napad na pravice upokojencev, ki so uzakonjene v zakonih in ustavi.

JANEZ DRAGOŠ

Vesti iz Črnomlja

- Tri krajevne organizacije Rdečega križa iz Črnomlja so priredile srečanje starejših občanov; udeležilo se ga je nad 100 kranjčanov. Pred novoletnimi prazniki pa so aktivistke RK obiskale starejše občane, jim zaželele veliko zdravja ter izročile skromna darila.
- V decembru se je pri Občinskem odboru ZB NOB Črnomelj sestala komisija za spomeniško varstvo in negovanje tradicij NOB in sklenila, da bodo njeni člani popisali stanje spomeniških obeležij NOB v občini. Na centralnem spomeniku na Gričku izvajajo sanacijska dela. Spomenik bo potrebno osvetliti, čeprav tega v načrtih ni, a občinski svet je o tem sprejel pozitiven sklep.
- Ob koncu decembra je DU Črnomelj v Kanižarici organiziralo kegljaško tekmovanje. Najboljši rezultat so dosegli Metličani, po njih pa so bili igralci Suhorja in Črnomlja. Tekmovali so tudi kegljačice iz Semiča.
- Lani je planinsko društvo praznovalo 75-letnico delovanja. Ob tej priliki je ponatisnilo zanimivo knjizico Iz torbice belokranjskih palčkov, ki jo je zbral in ilustriral Albin Čebular, založila in izdala pa belokranjska podružnica Slovenskega planinskega društva 1925. leta. Kot je v predgovoru zapisal Ivan Žagažen, predsednik društva pred 75 leti, so pesmice in igrice, objavljene v knjizici, vzete "iz naroda zapadne Belokrajine". J. D.

ZAHVALA

Ob vsakem izteku leta se delajo inventure za preteklih 12 mesecev in tako je tudi novomeški župan Franci Koncilija naredil pregled, za kaj vse so namenili denar iz proračuna. Del tega denarja je bila deležna tudi naša družina, saj nam je občina na naši domačiji plačala tri globinske vrtnice za preiskavo tal, ki se skorajda udirajo. Čeprav točnih rezultatov raziskav še ni, verjetno ne gre pričakovati nič dobrega. Kljub temu se vsem občinskim možem, še posebej pa g. županu, zahvaljujemo, da se je ozri tudi na potrebe kmečke družine, ki je v stiski. Če bi to storili že pred leti, bi bilo verjetno več možnosti za popravilo in obnovo, kajti sedaj je jasno, da na slabih, ugrezajočih se tleh niso le svinjaki in hlev, ampak tudi hiša. Upamo, da bo občina tudi vnaprej imela za nas veliko razumevanja. Lepa hvala pa tudi krajevni skupnosti Mirna Peč, Kmetijskih svetovalni službi v Mirni Peči, ter občinskim kmetijskim svetnikom iz SLS.

ANICA ŽAGAR Jablan

Krka je še vedno bogata

Šest najlepših ribiških trofej v letu 1995

Čeprav je pred leti dolenski kraški reki Krki že pel navček, kaj takega po lanskem ulovu kapitalnih rib ne bi mogli trditi. Nismo v objektiv ujeti vseh velikih rib, vendar nas že teh nekaj lepih primerkov navdaja z upanjem, da se je umiranje reke ustavilo.

Začelo se je 1. julija, ko je eden od najboljših novomeških ribičev Drago Grill ml. na Otočcu iz Krke potegnil 85 cm dolgega in 15,50 kg težkega krapa usnjarja, ki je prava redkost. Nenavadna ni njegova teža, saj doseže tudi 30 kilogramov, izjemno pa je to, da tako velika riba ugrizne v vabo.

Štirinajst dni pozneje, bilo je 14. julija, je Boris Gregorič iz Ljubljane, član ribiške družine Novo mesto, v Krki pri Otočcu ujel kapitalnega soma, ki je tehtal 20 kg, dolg pa je bil 1,51 m. Boris je izvrsten ribič, saj je lani na suho potegnil kar 19 kapitalnih somov.

DRAGO GRIL ML. S KAPITALNIM KRAPOM - Tako velika riba je za odprte vodotoke prava redkost.

SAMO VERBIČ IN KAPITALNA POTOČNICA - Riba ni končala v ponvi, Novomeščan jo je s pomočjo konservatorja ohranil.

Za ribiče je bil zlasti srečen avgust. Tako je 11. avgusta pod Seidlovim jezom v Novem mestu novomeški ribič Milovan Jovanović zapel kapitalno potočnico, ki je tehtala 3,20 kg, dolga pa je bila 60 cm. Zanimivo je, da je postrv zagrabila na koruzo, saj je Milovan lovil platnice. Vendar ni ostalo pri tej postrvi. Na istem mestu, kjer vsako leto ujamejo saj enega kapitalnega sulca, se je 18. avgusta okronal s trofejo tudi Novomeščan Samo Verbič, ki pa je ujel 4,77 kg težko in 70 cm dolgo potočno postrv. Riba je tudi tokrat zagrabila na koruzo.

Istega dne, to je 18. avgusta, je imel srečen prijem tudi straški ribič Sretan Madžarevič, ki je v Krki pri vasi Otočec zapel 12 kg težkega in 131 cm dolgega soma, ki pa je bil poškodovan od krivolovca.

Nekaj dni prej, bilo je 12. avgusta, je Sretan Madžarevič prizkušal ribiško srečo v ribniku Mačkovi pri Brestanici. Ni zastoj namakal vabe, iz ribnika je potegnil 10,50 kg težkega in 97 cm dolgega tolstolobika, ki ni naša avtohtona riba in je bila v naše vode prenesena iz Rusije.

SRETAN MADŽAREVIČ IN RANJENI SOM - Takšni somi niso nikakršna redkost v Krki.

Priimki in naselja v zgornji Kolpski dolini

Na območju zgornje Kolpske doline imajo mnoga naselja ista ali podobna imena kot ljudje, ki žive tam, v Kočevju, na Dolenjskem in drugod po Sloveniji pa tudi na Hrvaškem in po svetu.

Klepec brez naselja?

V deželi Petra Klepeca, se pravi v ožji in širši okoli Osilnice in Čabra, nisem našel naselja ali zaselka Klepci. Pred letom in več pa sem na televiziji le naletel tudi na naselje Klepci. Med poročili o bojih se je kar nekaj dni zapored pojavljala tudi zemljevid, na katerem je bilo označeno naselje Klepci.

Pa vendar sem bil prepričan, da sem nekoč v neki knjigi bral tudi o vasi s podobnim imenom. Dolgo nisem mogel najti tiste knjige in podatka, končno pa se je vztrajnost poplačala in sem v knjigi o priimkih v Gorskem Kotarju našel zapis, ki pravi, da je v Gorskem Kotarju v zadnjem času zabeleženih 132 naselij ali delov naselij, ki niso nastanjeni, nastanjenih pa je 475. Popis iz leta 1818 je označil le naselja, ne pa delov naselij in zaselkov, čeprav jih naselje ima. Tako avstrijski popis iz leta 1818 beleži tudi neko naselje severno od današnjega Smrečja pod imenom Szmrečje Gorskga (Gorsko Smrečje), ki se ne pojavlja v nobenem drugem popisu. Očitno so to naselje ostali popisi vključili kar v naselje Smrečje. Josip Pršle iz Vod (Vode so vas pri Smrečju, Smrečje pa je vas pri Malem Logu na Hrvaškem, ki je le nekaj km od slovenske Osilnice, op. pis.) mi je pomagal (namreč avtorju knjige o priimkih v Gorskem Kotarju, op. pis.) razrešiti in ugotoviti, da je star hrvaški naziv za Gorsko Smrečje pravzaprav Bresni Potok. Pred kakimi osemdesetimi leti (zdaj je že več kot 90 let, ker je bila knjiga tiskana 1983, op. pis.) "taj zaselak od 4 kuče nosio je prezime Guzović, Janež i Klepac". Napisano je torej nekoliko nerodno, da ni povsem razumljivo, če je bilo zaselku med drugim ime tudi Klepac ali pa so tisto le priimki družin, ki so v tem zaselku takrat živele. Dejstvo pa je, da je Smrečje najbližja vas Malemu Logu (lugu), kjer naj bi bil po eni izmed inačic rojen Peter Klepec, po drugi pa je prišel sem za pastirja nekje od Osilnice, si tam sezidal hišo in tudi tam živel do smrti. V isti knjigi je omenjeno le še Klepeče selo, ki pa ni v občini Čabar, ampak Delnice.

Od Osilnice proti Fari

Pot nadlajujemo ob Kolpi od Osilnice navzdol, kjer je na slovenski strani vas Ložec, na hrvaški pa Ložac. Priimki Ložar in Lozer pa so znani na hrvaškem bregu Kolpe in tudi slovenskem, Ložar tudi v Kočevju. Na hrvaški obali Kolpe je vas Turke oz. Turki, ki naj bi dobila to ime, ker je Peter Klepec do tam preganjal Turke oziroma ker so Turki tam taborili. Priimkov Turk, Turek je v Sloveniji veliko, na Hrvaškem pa so še Turčić, Turina, Turkalj, Turković. Sosednja vas slovenskih Mirtovičev so hrvaški Gašparci, priimek Gašparac je zelo razprostran na Hrvaškem, več Gašparcev pa živi tudi v Kočevju. Podobni so še priimki Gašper, na Hrvaškem pa Gašpar, Gašparić, Gašparović.

V zadnjem obdobju smo kar precej brali o Kužlju. Pravzaprav sta dve naselji s tem imenom, in sicer na slovenski in hrvaški strani Kolpe, znana pa je tudi slikovita Kuželjska stena, ki je nekdanji domačinom služila za uro, saj so vedeli po tem, kako pada senca te stene, zelo natančno, koliko je ura.

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

REFERENDUM O NOVM VOLILNEM ZAKONU

Mnenja in predlogi Mihaela Petroviča ml. iz Kočevja se mi zdijo vredni vse pozornosti. Nekajkrat previseko poslanske in funkcionske plače glede na njihovo neprimerno delo in nedoraslost položaju, ki ga zasedajo, burjio duhove po vsej Sloveniji. Se posebej je tako razmišljanje upravičeno danes, ko naša gospodarska šibka država vse bolj in bolj sprejema in deluje po pogubnih mafijjskih načelih. Enako zavzeto podpiram tudi mnenja in predloge Borisa Feldina in Mire Stros, da je potrebno najprej ozdraviti naš volilni sistem, o katerem je pisal že dr. Marko Kos. Vse bolj se namreč kaže potreba po vseljudskem referendumu za sprejetje novega zakona o volilnem sistemu.

IVE A. STANIČ

Podobni priimki so Koželj, Kuželj, Kuželj in tudi Kožar, saj naj bi po eni izmed inačic Kuželj dobil ime prav po človeku, ki je tu živel, dajal živali iz kože in kože obdelaval. Kuželj pa je tudi blizu Petrine, kjer je danes mejni prehod. Še prej pa je na slovenski strani vasica Grivac. Na hrvaški strani niso znani podobni priimki, na slovenski pa, na primer pokojni novinar Dolenjskega lista France Grivec.

Ze pri Fari imamo na slovenski strani naselja oz. zaselke Planina (priimek Planinc), Jakšiči (Jakšič), naprej ob cesti proti Kočevju pa še Krkovo (Krkovič), Gotenc (Gotenc), Colnarji (Colnar), Delač (Delač), Lipovec pri Kostelu (Lipovec, Lipovac) itd.

Navzdol ob Kolpi do Dola in Prelesja ni več dosti naselij. Mnogo so delno ali popolnoma prazna. Nekatera imajo tudi podobna imena kot v zgornjem toku Kolpe in Čabranke. Zato jih kar bolj na hitro naštejemo: Žaga (Žagar), Muhovo (Muhič), Turkova Draga (Turk), pa še Kralji (Kralj), Kovčača vas (Kovač).

Ta zapis naj bi bil spodbuda komu, ki bi želel podrobneje, znatveno obdelati to temo.

JOŽE PRIMC

ZADNJA POROKA V LANSKEM LETU - Vikend, ki je bil v znamenju prestopa iz starega v novo leto, so nekateri izkoristili tudi za vstop v novo življenjsko obdobje, kot zadnja pa sta na Otočcu svoj "da" rekla Karmen Dragan iz Sentjerneja in Matjaž Kruljac iz Novega mesta. Zadnjima mladoporocencema v letu 1995 je srečo zažel tudi Sentjernejski župan Franc Hudoklin, saj si Karmen in Matjaž urejata dom v Sentjerneju. (Foto: T. G.)

BOŽIČNI KAKTUS S 116 CVETOVIZRASEL TUDI S POMOČJO MLEKA - Pri žnidaršičevih z Arnega pri Studencu so že dolga leta naročniki Dolenjskega lista, in ker v našem časopisu berejo tudi o raznih rekordih, so nam pokazali tudi svoj dosežek. Seveda je za božični kaktus s 116 cvetovi najbolj zasluzna gospodinja Nežka, ki ima zelo rada rože, zato ima veliko uspehov pri vzgoji, medtem ko je soprog Tone upokojen rudar (v ozadju plete jerbasa). Naša gostiteljica se razgovori in zaupa, da je pri zalivanju kaktusa dodajala celo nekaj mleka, ker je nekoč slišala na ljubljanskem radiu, da to nekaterim rastlinam dobro de. (Foto: P. P.)

OBISKALCI 90-LETNICO - Predstavnice Krajevne organizacije Rdečega križa Majde Šilc, območne organizacije Rdečega križa iz Novega mesta, in Krajevne skupnosti Majde Šilc so 28. decembra, obiskale starostnico z Ragovega Amalijo Teropič, ki je letos praznovala 90-letnico življenja. Jubilatko so obdarile s priložnostnim darilom in ji zaželele obilo zdravja v nadaljnjem življenju. Gospa Amalija je bila rojena v Kandiji kot hči znanega Novomeščana Malenška. Nato se je poročila in preselila na Ragovo, kjer živi od leta 1917. Amalija je bila kmetica in znana branjevka na novomeški trznici. Družina je skupaj z njo in možem Francem štela 9 članov. Živih je še pet otrok. Pred tremi leti jo je bolezen priklenila na posteljo, tako da zdaj zanjo skrbita vnuk Slavko in njegova žena Andreja, ki imata še vrtce. Amalija je bila obiska zelo vesela in je pohvalila, da domači lepo skrbijo zanjo. Iz oči ji kljub boleznim še vedno sije radost in volja do življenja. Ob tem jubileju se čestitki pridružujemo tudi mi. (Jože Hartman)

DOMAČE TRNJE

- Naše gospodarstvo je že dolga leta raj za voluharje.
- Inšpektorji ne poznajo letnih časov: spijo zimsko spanje celo leto.
- Stroški ob obisku papeža bodo verjetno pomenili "finančno pokoro" davkoplačevalcev.
- Mnoge fabrike v Sloveniji postajajo "mrliške vežice gospodarstva".

MARJAN BRADAC

DOLENJSKI LIST

vaš četrtkov prijatelj

MIMOGREDE

Zakaj zvoni?

Nikoli nisem povsem sprejel misli pesnika Johna Donna, da noben človek ni Otok povsem sam zase, da je vsak človek kos Celine. Vedno sem verjel, da so med nami tudi enkratni otoki, polni čudovitega cvetja, nevisljive dobrote, duhovnega bogastva, pa tudi otoki strupenih kač, smrdljivega blata in duhovne revščine. In kakor taki otoki in otočki polepšajo ali pogršajo celino, tako taki ljudje polepšajo ali pogršajo življenje. Ali smo bili torej v preteklem letu kos celine ali posamezni otoki, je tisto temeljno vprašanje, ki bi si ga moral zastaviti vsak izmed nas. Kajti če si je med božičnimi prazniki vzelo življenje šestkrat več ljudi, kot jih je umrlo v prometnih nesrečah, potem res ni več pomembno vprašanje, komu zvon zvoni, temveč zakaj zvoni.

MARKO POLENŠEK

Najbolj delavni so pevci

V spomin na Marija Kogoja in Franceta Prešerna - Sodelovanje s Škocjanci - Božični koncert in drugo

TURJAK - "Skladatelj Marij Kogoj je bil poročen s Turjačanko Marijo Podlogar. Vse do svoje smrti 26. februarja 1956 je rad zahajal na Turjak, zato smo 15. marca 1956 ustanovljeni KUD Turjak poimenovali po njem," je za uvod pred bližnjo 40-letnico KUD povedal njegov predsednik Franc Pečnik.

Delo KUD je kasneje zamrlo, oživel pa je leta 1987, ko so ustanovili ženski pevski zbor, ki ga vodi Olga Jež in ima 18 članic. Ta zbor od ustanovitve dalje pridno nastopa in je bil že dvakrat izbran med šest najboljših pevskih zborov v bivši občini Ljubljana-Vič-Rudnik, ki je štela 83.000 prebivalcev. Zbor bo imel božični koncert v cerkvi v Škocjanu pri Turjaku. Pet let pa uspešno deluje tudi moški oktet, ki prepeva predvsem ljudske pesmi. V okviru KUD so ustanovili še tri skupine: dramsko, plesno in recitacijsko. KUD ima skupno okoli 50 članov.

Dogovorjeno je že, da bodo ob 40-letnici smrti dostojno proslavili spomin na skladatelja Marija Kogoja. Slavnostni govornik bo skladatelj Jakob Jež, ki bo tudi na klavirju zaigral nekaj Kogojevih skladb. Nastopila bosta še pianistka Brina Brezovšček in violinist Branko Brezovšček ter domači ženski pevski zbor. 8. februarja bodo proslavili slovenski kulturni praznik skupaj s KUD Škocjan, 15. marca pa 40. obletnico ustanovitve KUD. Še pred novim letom bo na Turjaku gostoval KUD Škocjan z igro "Kadar se ženski suče jezik".

J. PRIMC

Franc Pečnik, predsednik KUD Marij Kogoj, Turjak

PRIJELI VLAMILCA V ZLATARNO

ČRNOMELJ - 18-letni N. S. iz Črnomlja je utemeljeno osumljen kaznivga dejanja velike tatvine, ker je 26. decembra po 3. uri vlomil v trgovino Chic v Metliki in ukradel več zlatih izdelkov in denar ter s plenom pobegnil. Občan je dejanje takoj prijavil policistom in zelo natančno opisal storilca, tako da so ga prijeli prej kot v pol ure na avtobusni postaji v Metliki. Ukradene predmete, ki jih je bil osumljenec skril, so policisti vrnili lastnici trgovine L. T. iz Črnomlja, N. S. pa ji je s tem povzročil za 1.196.000 tolarjev škode.

Vzgoja za srečo

Pred leti sem imela otroka v bolnišnici. Poleg njega je ležal petleten fantek. Ko sta se od njega poslavljala starša, sta vedno rekla samo adijo, nobeden pa ga ni stisnil k sebi (tudi ves čas med obiskom ne), nobeden ga ni pobožal, poljubil itd. Kdo bo takim otrokom, ki jih ne objemajo, ne poljubljajo, ne pohvalijo za pridnost, privzgojil samozavest, nežnost in ljubezen? Pri vzgoji otrok ni treba kakšnih posebnih pridig. Otroci naj bi iz ljubezni med staršema dobili zgled za svoje poznejše življenje.

V Švici sem srečala družino, za katero lahko trdim, da je idealna. Starša sta vzgojila sta pet otrok in pri svojih 60-ih letih oba izžarevata zdravje, notranjo srečo in ljubezen. Kadar sta prišla ob vsakdanjem delu drug do drugega, sta se objela in poljubila. On ji je večkrat zašepetal: "Rad te imam, ljubezen moja." Te čarobne besede, ki nič ne stanejo, bi tudi marsikateri Slovenki odpravile bolečine okoli srca, prenehali bi glavoboli, povečali bi se delovni elan, otroci bi postali bolj pridni... Kako malo je treba, da bi bili ljudje bolj srečni, pa žal ne vedo za načine, kako se dokopati do tega.

TINCA KUHELJ
Sentiernej

IZŠLA JE "MOČ VOLJE"

NOVO MESTO - Društvo invalidov Novo mesto vsako leto januarja izda novo številko svojega glasila Moč volje, ki jo dobi vsak član društva. Tako je že izšla letošnja deveta številka, ki prinaša številne novice in podrobnosti o delu in aktivnosti društva skozi vse preteklo leto 1995. Poleg tega glasilo prinaša društvena obvestila, program izletov in prireditev za leto 1996 ter nagradno križanko.

Solza za Blanko

Kako belo je bilo tisti dan! Bil je bel sneg. Bile so bele rože. Bile so bele sveče. Bila je bela ladjica.

In bila je žalost
Še bolj črna kot črna.
Prihajali smo, pokropili in čakali. Kdo ve, kaj? Morda besedo? Da bi jo slišali, besedo. Ali pa da bi jo rekli, besedo.

Besede ni bilo. Ni se mogla osmisliti. Zavestno. Potopila se je v molk. Samo da bi se izognila soočenju s trenutkom. Nekako tako, kot počno vrbe v logu, ko jim ujma pobere dragocene ptice. Zgledajo se v tolmune in vraščene v nemoč iščejo po dnu pisane okrogle kamenčke, iz katerih skušajo sebi v uteho oblikovati in obdržati podobo nekega časa, prostora, bivanja. Mozaik spominov, ki bo ohranil dogodek z vaj, nastopov, družabnih večerov.

Pokropili smo in čakali. Trenutek se ni dal preslepiti: moj bog, pred nekaj meseci je končala srednjo šolo! Blanka. Sopranistka. In smo ji rekli: ker se, žal, res ne izzide, da bi še naprej ostala pri nas, vključno še tam, kamor pač greš, v kak zbor. Saj ni pomembno, kje človek poje, da le poje! Pesem vedno vrača. Tudi kadar se zdi, da je zgolj pribezaljšče ali pa odlagaljšče usedlin in prekipevanj. In bilo bi tudi škoda zanemariti glas. Ravno mediti je začel, dobivati pravo barvo, moč, gibkost, iskrenost in pesem ga je imela rada, čeprav mu ni mogla več uiti v višine. Ali pa ravno zato. Razumeš, Blanka? Poj in pridi nas obiskat!

Pa ne tako! Pa ne v beli ladjici!
Pokropili smo in čakali. Veter, ali pa je bil kamenček iz tolmuna, je z odra sevniške dvoranice prizibal melodijo:

Slavček med trnjem se je zganil in zapel.
Bel cvet divje rože je zakrvavel...
Je bila pesem zložena zate? Kdo ve? Gotovo pa bo ohranjala spomin na pot, ki smo jo skupaj prehodili.
Pevke, pevci in zborovodja MePZ Lisca iz Sevnice

Jovsi, ornitološki raj ob reki Sotli

V naravnem parku so zdaj zaščitene ogrožene ptice, kot na primer rjavorepa kozica, modroperuta zlatovranka in smrdokavra

Občinski svet občine Brežice je septembra letos sprejel odlok o razglasitvi območja Jovsov za naravni spomenik. Gre za obsežen močvirni kompleks med reko Sotlo in Kapelskimi goricami, nekaj kilometrov severno od sotočja z reko Savo. V letu 1993 in 1994 so člani Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, že prej pa Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto, opravili temeljita ornitološka opazovanja v vseh letnih časih. Ugotovili so, da je na tej okoli 3 kilometre dolgi in 2 kilometra široki uravnani aluvialni ravnici prisotnih kar 20 vrst redkih in ogroženih vrst ptic, ki so uvrščene na rdeči seznam ogroženih ptic v Sloveniji, med njimi tudi kozica, zlatovranka in črnočeli srakoper.

Jovsi so po pisanju dobovskega kronista Franja Vadnala dobili ime po nemškem Gnojničnem jezeru - Jauchesee. Besedo so v naši govorici skozi desetletja skrajšali najprej v Jause, nato v Jouse in nazadnje v naše Jovse. Kmalu se je tudi v uradnem katastru izgubila vsaka sled za nekdanjim Jauchesee.

Z Jovsi je povezana legenda o Turkih, ki so na iskrih in lahkih konjičkih vpadali na slovensko ozemlje in tako tudi v Obsotelje. Ljudje so pred njimi pobegnili v močvaro; le malo je bilo takšnih, ki so jih turški konjeniki dohiteli in posekali. Turškim vojščakom ni prišlo na misel, da bi tako kot domačini vzeli po dve deski in jih polagali predse na vgrezajočo se zemljo. Ljudem se zato ni bilo treba bati, da bi jih zasledovalci odkrili in odpeljali v ujetništvo.

Naj na kratko opišemo vsaj tri vrste ptic, ki so že redke v svetu in že dolgo na rdečem seznamu ogroženih ptic. Rjavorepa kozica je dobila ime po kozjemu meketanju podobnem glasu. Značilen me-me-me povzroči ptič, ko se mu repna peresa zatresejo. Kot prikazen smukne čez blatno obrežje, pridno zabadajoč dolg kljun v mokro zemljo. To njeno početje traja do jutra, toda že pri najmanjšem znaku nevarnosti z bliskovito naglico izgine v najbližje skrivališče. Za njo ostanejo le sledovi nožic in tisoči majhnih lunjic, ki se v zamotanih verigah vlečejo po blatu sem in tja. Manci so se zdeli, kot da so v blatnem pesku zarisani hieroglifi, čudno podobopisje, pisava ptičjega sveta.

Ko sem pred kratkim vodil po Jovsih znanega publicista Draga Medveda in akademskega slikarja Staneta Jagodiča, smo nenadoma zagledali, kako je ptič lepe barve priletel na trto v Podvinjah in zažvrgolel: "Kraak, kraak, kraak!" Bila je modroperuta zlatovranka, ki gnezdi v duplih glavatih vrh.

prezimuje pa v vzhodni Afriki.

Smrdokavra nas bo presenetila s svojim značilnim "pu-pu-pu". Zanimiva je tudi zato, ker ima zakrnel jezik in zato z njim ne more požirati hrane. Pomaga si tako, da zaloga, ki ga izbrska iz iztrebka ali iz mehke zemlje, akrobatsko vrže v zrak, nato pa ga z odprtimi kljunom hitro prestreže. Na glavi ima lepo perjanico, kot bi bila v princeski obleki deklica iz pravljice. Njena prelepa obleka pride do pravega izraza šele v letu, ko je smrdokavra podobna velikemu metulju. Lahko bi se reklo, da ji ime sploh ne pritiče, razen če njen boter ni mislil na njeno brskanje po iztrebkih.

Jovsi so eno redkih poplavnih območij z veliko pestrostjo rastlinskih vrst in družb, med katerimi naj omenimo samo peruniko in šašje. Že zaradi prisotnosti naštetih vrst je bilo potrebno Jovse uvrstiti ob bok najvišje ovrednotenim "območjem naravne dediščine" v Sloveniji, kot je v Lovcu in strokovnih revijah pisal poznavalec ptic Peter Trontelj.

V utemljivi odloki je med drugim rečeno, da ekološke razmere opredeljujejo visok nivo talne vode in hidromorfna tla, ki jih je prvotno preraščal poplaveni gozd, katerega ostanke še najdemo v sosednji Dobravi. Gozd je bil postopno izsekan, zato so Jovsi danes v vegetacijskem smislu območje močvirnih in vlažnih travnišč, prepredeni s pasovi obrežne vegetacije ob odvodnikih ter številnimi posamičnimi drevesi, živicami in grmišči. Izraziteje je zamočvirjen zahodni del, vzhodni del ob Sotli pa je nekoliko višji in zato ugodnejši za kmetijstvo.

Na celotnem varovanem območju so dovoljene dejavnosti, ki so usklajene z biotopsko funkcijo: košnja, paša, obdelovanje zemlje, vzdrževanje drevesne in grmovne

zrasti, lovsko gospodarjenje in ribolov, gibanje obiskovalcev Jovsov itd. Prepovedani pa so vsi posegi, ki bi razvrednotili, poškodovali ali uničili naravno dediščino in prizadeli njeno svojevrsnost. Predvidene so tudi denarne kazni.

Kaže posebej omeniti, da je bil eden izmed treh pripraviljalcev osnutka odloka in vseh pripadajočih dokumentov, topografskih načrtov, fotografij in diapozitivov tudi lovec in član Diane inž. Hrvoje Oršanič, sodelovala pa sta tudi Andrej Sovinc in Andrej Hudoklin.

FRANC ŠETINC

BILO JE PRED STO LETI Nesreča za nesrečo

Iz Dolenjskih novic izbral
Miloš Likar

Zopet je preteklo jedno leto in z mnogimi nadami smo nastopili novo. Bog daj, da bi bilo bolj srečno nego je bilo minulo. Leto 1895 bo našemu narodu ostalo v neizbrisljivem žalostnem spominu, ker toliko nadlog in hudih uim ga že ni kmalu zadelo nego v preteklih mesecih.

Prve dni lanskega leta je padlo toliko snega, da ga ljudje že davno nismo pomnili. Še marca ga je ležalo toliko, da so se vršile javne molitve za pomoč tej nenavadni stiski. Potem smo doživljali strašne povodnji. Sneg je zapadel še 16. maja in ležal tri dni v najlepši pomladi. Letina je bila zelo slaba. Bili so tudi veliki požari npr. v Toplicah, na Dobrovi, v ambruški fari in drugod. Torej nesreča čez nesrečo. Najhujši udarec je zadel slovenskemu ljudstvu grozen potres o veliki noči - aprila. Rane katere je zasekala slovenskemu ljudstvu ta grozna nesreča, bodo se začele komaj v desetletjih.

Vendar pa moramo tudi nekaj veselega zabeležiti iz preteklega leta. Zadnje deželno-zborske volitve so dokazale prav sijajno, da naše vrlo kmečko ljudstvo se drži še vedno krepko starih katoliških in narodnih načel.

Dolenjske novice, januar 1896

SILVESTER NA TRGU - Okoli 500 Novomeščanov je nekaj minut po polnoči prišlo na Glavni trg in se v idiličnem zimskem vzdušju srečalo s prijatelji. Snežiti je prenehalo prav opolnoči in ob soju novoletnih žarnic in zasneženem trgu skorajda brez parkiranih avtomobilov je bilo letošnje srečanje enkratno doživetje. Petard je bilo le za vzorec, pa še te v snegu niso pošteno pokale. Namesto njih so se novoletniki kepali in plesali v snegu. Na sliki: folkloristi skupine Kres so se združno odločili za posilvestrsko zabavo na Glavnem trgu. (Foto: J. Pavlin)

ROMI PLESALI NA TRGU - Predzadnja od prireditev Veselega decembra na novomeškem Glavnem trgu je bila v znamenju Romov. V soboto popoldan so plesalci in pevci skupaj s svojim ansamblom folklorne skupine Romalen društva Rom predstavili svoje plesne in pesni številnim obiskovalcem, med katerimi, se razume, je bilo največ prebivalcev Žabjaka, romske naselja iz Šmihela in Ruperčvrha, prišli pa so tudi iz šentjernejske in škocjanske občine. Mnogi "civilni" bi si podobne predstave še želeli videti. Pred skupino Romalen so nastopili člani ansambla Ivana Puglja in se tako kot drugi, ki so nastopili v Veselem decembru, odrekli honorarju in korist obdaritve dolenjskih otrok. (Foto: J. Pavlin)

BOŽIČNI DAR - Članice Slovenske ženske zveze pri SKD Kočevje so v soboto, 23. decembra, dopoldan v Šeškovem domu v Kočevju na prireditvi, poimenovani Božični dar, obdarile člane društva Sožitje in društva paraplegikov. Obdaritev je spremljal krajši kulturni program, pogostitev s čajem in slaščicami ob zaključku prireditve pa so obdarjenci in njihovi starši izkoristili za krajši klepet. (Foto: M. L.-S.)

Še en božič minil brez elektrike

Naj bo bivališče še tako skromno, je na svojem, čeprav bi lahko pri hčerki živela bolje - Želje, da bi za novo leto dobila elektriko, se niso uresničile

DOLENJSKE RADULJE PRI ŠKOCJANU - Ko se je danes 74-letna Terezija Zupanek pred štirimi desetletji primožila v leseno hišico ob cesti, v naselje, ki je posejano z zidanicami in vinogradi - tudi sama hišica je nekoč služila kot hram - si verjetno ni mislila, da se bo na tam dom tako navezala, da ga kljub skromni opremljeni v dveh majhnih prostorih ne bi hotela zamenjati za udobnejše življenje pri svoji hčerki. Še pred kratkim je upala, da bo ta božič pričakala v soju luči, žal je usoda obrnila drugače.

Terezija je kar nekaj časa spravljala denar za električno napeljavo. Danes ima kable napeljana do hiše in v njej, tudi luči in zunanja omarica s števcem so že nameščene, a Elektro toka ne priključi, ker so kabli prešibki in jih bo potrebno zamenjati. To pa ne bo mogoče pred pomladjo, tako da bo Terezija še nekaj časa odvisna od petroleja, ki ga kar veliko pokuri, saj pravi, da se ponoči ne počuti dobro, če ne gori petrolejka. Na srečo je v hiši, ki verjetno šteje več kot dve stoletji, vsaj voda, za katero je tudi sama pomagala kopati.

Rezka je v življenju doživela kar nekaj neprijetnih trenutkov. Med vojno je bila izgnana v Nemčijo, 10 let po vojni se je poročila in kmalu rodila hčerko in sina, pred 25-imi leti pa se je v Savinjski dolini njen mož

ponesrečil. Še prav dobro se spominja tistega 2. septembra 1970, ko je izvedela za nesrečo. Tri dni po njej je postala vdova z dvema otrokoma in skromnim posestvom na 30 arih, kjer je vinograd, nekaj jablan in orehov in manjša njivica, kjer je lahko pridelala nekaj hrane za družino. Sicer pa se ni nikoli bala prijeti za delo. "H kmetom hodim na dnino; spomladi pomagam rezati, potem vezati,

DOMAJE NAJLEPŠE - Če si ne morete predstavljati življenja brez elektrike, si ga Terezija lahko, čeprav je upala, da bo za novoletne praznike po 75-ih letih življenja ob petrolejki le lahko prižgala električno luč.

kasneje okopavati," pripoveduje. Dela ji nikoli ne zmanjka. Tako je pred leti celo po trikrat na dan hodila v "tabrh", da je lahko kupila tudi nekaj gozda.

Čeprav bi človek sprva pomislil, da je Rezki dolgčas, lahko kaj kmalu ugotovi, da sploh ni tako: družbo ji delata mačka in kokoška, s katero si občasno sicer skromna prostora po bratsko delita, kajti prejšnjo kokoško, ki je bila v hlevu, je uničila kuna. Pri najinem pogovoru so naju motile siničke, ki so trkale na steklo vrat. A trkanje ni naključno, prijateljstvo in zaupanje med Terezijo in pticami je nenavadno veliko in ptic kljub moji prisotnosti ni bilo prav nič strah zobati iz Rezki roke.

Tudi drugače ji dnevi hitro minevajo. Malo gre na obisk k sosedom, ob nedeljah gre k maši ali se peš odpravi na Bučko, do katere ima kar uro časa, prebere kakšno knjigo, saj je naročena na Svet knjige, neprebrana ne ostaneta niti Kmečki glas in Dolenjski list. Čeprav že več let ni bila pri zdravniku, je nedavno tega morala k oculistu, peša ji namreč vid. Sama pa pravi, da ji pravzaprav nič ne manjka in se nima nad čim pritoževati, ko le ne bi že čutila let. In čeprav ji hčerka z možem ponujata udobnejše življenje nad Kostonjivico, se Terezija najbolje počuti tu, kjer je: "Sicer je skromno, a sem na svojem," pravi.

T. GAZVODA

DETAIL IZ JOVSOV - V ozadju vrbe z dupli, v katerih gnezdiijo nekatere redke ptice. (Foto: Drago Medved)

Zavidljivci so ostali brez besed

Ob odprtju nove šole v Fari, ki je najlepše darilo za

Kočevski župan Janko Veber je ob slavnostni otvoritvi nove šole v Fari izjavil, da je to krona vseh naložb v občini Kočevje. Kaj naj šole na to rečejo učitelji in učenci te šole?

Otvoritev je bila zadnji dan pouka v letu 1995. Kakšno prečudovito darilo, Božička ali dedka Mraza, vseeno! Da poleg urejenega in obogatene prostora tudi lepe in tople besede veliko pomenijo, smo imeli priložnost slišati od ravnateljice šole. Njene besede v pozdravnem govoru so bile namreč zares enkratne. Da je tako, so potrdile drobne solze na licih prisotnih. Zadovoljna pa je bila tudi državna sekretarka v ministrstvu za šolstvo in šport ga. Teja Valenčič. Ob globokem zavedanju, kaj pomeni nova šola za tako močno zaostalo območje, kot kostelsko zagotovo je, je njena roka ostala mirna. Že njen prvi met je bil popoln zadetek, kajti košarkarska

žoga, vržena iz njenih rok, je poljubila mrežico in trak z državnim simbolom, ki ga je ta mrežica čuvala. V tistem trenutku se je sprožil val navdušenja med številnimi gosti, starši, učenci in učitelji, ki so napolnili novo telovadnico. Spet je bilo moč opaziti rahlo rosne oči. Tudi tisti skeptiki, ki so imeli ob gradnji šole toliko pripomb, so ostali brez besed. Da je šola z dosedanjim delom dokazala uspešnost, je dokaz sodobni računalnik, darilo ministrstva.

Prepričan sem, saj tu živim in delam več kot 20 let, da bo nova šola prinesla veliko novega in da bo postala center vsega dogajanja. Ob vsem tem valu navdušenja pa le obstaja grenak priokus, ki so ga sprožili v času gradnje mnogi komentariji, pa ne samo v Kočevju, ampak predvsem v dolini sami. V Kostelu so tudi pesnisve zemlje dobre! Pa srečno, Kostelci!

FRANC CIMPRIC

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 4. I.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 OTROŠKI PROGRAM
PLESNO AKROBATSKA SKUPINA
10.25 BATMAN, amer. naniz., 12/32
10.50 OPAZUJMO NARAVO, kan. poljudnoznan. serija, 9/12
11.15 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
14.50 TEDENSKI IZBOR
SKRIVNOSTNI SVET ARTHURJA
CLARKA, angl. dok. serija, 10/13
15.20 SLOVENIJA V LETU 1995
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 TV DNEVNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 V NAJBOLJŠIH DRUŽINAH, norv. naniz., 1/21
18.35 KOLO SREČE, TV IGRICA
19.10 OTROKOM ZA PRAZNIKE, 11. oddaja
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 NOREC V MNOŽICI, amer. naniz., 2/16
20.40 TEDNIK
21.35 KANADSKA GLASBENA ODDAJA
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.05 SOVA
HUDA TELESNA POŠKODBA, angl. nadalj., 8/10

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 10.35 Impulzi, ponov. - 11.10 Poljubi me, Kat, amer. film - 12.55 Innsbruck: smučarski skoki - 16.00 Državljan Kane, ponov. amer. filma - 18.00 Po sloveniji - 18.45 Izv, poslovna oddaja - 19.15 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike - 20.05 V žarišču - 20.35 Okus po zločinu, angl. naniz., 1/10 - 21.25 Umetniški večer - 23.00 Slovenski jazz v klubu Gajo

KANAL A

7.00 CNN poročila - 8.05 Novice - 8.45 Fresno (ponov. 3. dela amer. nadalj.) - 10.00 Družina Adams (ponov. 3. dela) - 10.30 Sirene (ponov. 16. dela) - 11.20 Unpato (ponov.) - 12.00 Novice - 12.45 Video strani - 16.00 Novice - 16.40 Vreme - 17.00 Dance session (ponov.) - 17.30 Risana serija (ponov.) - 18.00 Fresno (4. del. amer. nadalj.) - 19.00 Pika na A - 19.30 Vreme - 19.35 Družina Adams (4. del. amer. risane serije) - 20.00 Dežurna lekarna (58. del. špan. hum. naniz.) - 20.30 Maručini kristali (vedeževanje v živo) - 21.05 Revolver (amer. film) - 22.40 Gost pike na A - 23.00 Novice

HTV 1

7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezen (serija) - 12.45 Goldie in bokser (amer. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 16.45 Hrvaska danes - 17.45 Kristalno cesarstvo (serija, 29/120) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Moč denarja - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Smrt Jugoslavije (dok. oddaja) - 21.10 Glasbena oddaja - 22.10 Podobica - 22.15 Dnevnik - 22.35 S slika na sliko - 23.05 Triler

HTV 2

12.30 Video strani - 12.45 TV koledar - 12.55 Innsbruck: smučarski skoki - 16.00 Kulturna krajina - 17.00 Šopek dolarjev (ponov.) - 17.30 Federacija in konfederacija - 18.00 Skrivnostno življenje rastlin (serija za otroke, 3/52) - 19.23 Risana - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kitajska plaža (serija) - 21.00 Rešitev 911 (dok. film) - 21.50 Od 16 do 24 - 22.35 Seks, laži in video trakovi (amer. film)

PETEK, 5. I.

SLOVENIJA 1

9.15 - 0.35 TELETEKST
9.30 VIDEO STRANI
10.00 TEDENSKI IZBOR
MALI ČAROVNIK IN SNEŽINKA
10.10 OTROCI ŠIRNEGA SVETA, amer. dok. naniz., 13/26
10.35 KANADSKA GLASBENA ODDAJA
11.25 CRKNI, FRED, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
14.50 SLOVENSKA KLAVIRSKA GLASBA, 1/9
15.20 ZVOKI GODAL
15.50 SVET V LETU 1995, ponov.
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ZLATI PRAH, 1/4
17.25 HEATHCLIFF, risana serija, 18/21
18.00 V NAJBOLJŠIH DRUŽINAH, norv. naniz., 2/21
18.30 UMETNIKI ZA SVET
18.35 HUGO - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 GRADENA UDARU, amer. naniz., 18/26
20.30 PODARIM, DOBIM
20.40 POGLEJ IN ZADENI
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 9.50 Maribor: Veleslalom, 1. tek (2) - 11.15 Meč' te me stran, ponov. amer. filma - 12.50 Veleslalom, 2. tek (2) - 13.45 V žarišču

- 14.15 Umetniški večer - 15.00 Slovenci za obzorji Argentina, 1. del - 16.00 Znanje za znanje - 17.00 Posnetek veleslalom - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Poglej me! - 19.25 Pasje mesto, risana serija, 3/23 - 20.05 V žarišču - 20.20 Forum - 20.35 Umor v družini, amer. nadalj., 1/4 - 21.20 Studio City - 22.20 Novice iz sveta razvedrila - 22.45 Nor na reklame, 1/15

KANAL A

7.00 CNN poročila - 8.00 Dobro jutro - 8.05 Novice - 8.45 Fresno (ponov. 4. dela amer. nadalj.) - 10.00 Družina Adams (ponov. 4. dela) - 10.30 Maručini kristali (ponov.) - 11.15 Video strani - 12.00 Novice - 16.00 Novice - 16.40 Vreme - 17.00 Slam (oddaja o košarki - 17.30 Dežurna lekarna (ponov. 58. dela špan. naniz.) - 18.00 Fresno (5. dela amer. nadalj.) - 19.00 Pika na A - 19.35 Družina Adams (5. del. amer. risane serije) - 20.00 To trapasto življenje (amer. naniz.) - 20.50 Devetdeseta (oddaja o stilu) - 21.20 Časovni stroj (amer. film) - 23.05 Novice - 23.15 Gost pike na A - 23.30 Slam (ponov.) - 0.00 Revolver (ponov. maer. filma) - 1.55 CNN poročila

HTV 1

7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezen (serija) - 12.45 Ukrađeni načrti (amer. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 16.45 Hrvaska danes - 17.45 Kristalno cesarstvo (serija, 30/120) - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Pol ure za kulturo - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Dok. oddaja - 20.45 Aplavz, prosim - 21.45 Sto let hrvaškega filma (dok. oddaja) - 22.15 Poročila - 22.35 S slika na sliko - 23.05 Dok. film - 23.55 Poročila

HTV 2

17.20 TV koledar - 18.30 Triler - 19.00 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kavarna "Na zdravje" (hum. serija) - 20.40 Ameriški film - 22.15 Latinica - 23.30 Ameriški film

SOBOTA, 6. I.

SLOVENIJA 1

7.45 - 0.45 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.35 TEDENSKI IZBOR:
RADOVEDNI TAČEK
8.55 OGLEJMO SI!, angl. dok. serija, 11/12
9.20 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
9.50 UČIMO SE TUIH JEZIKOV, angleščina, 1/11
10.10 SNEŽNA VILA JUKI, jap. risani film
11.35 ZNANJE ZA ZNANJE, ponov.
12.35 KVARTET TARTINI
13.00 POROČILA
13.05 HUGO, ponov.
14.00 SVET NARAVE, angl. poljudnoznan. serija, 1/10
14.50 TEDNIK
15.40 POLICIST S SRCEM, avstral. naniz., 22/26
16.25 STARODAVNI VOJŠČAKI, amer. dok. serija, 7/13
17.00 TV DNEVNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
O BOBENČKU IN PALIČKAH
17.30 IRSKA: ZLATI ČASI ZELENEGA OTOKA, 1. oddaja
17.55 ALPE JADRAN
18.25 OZARE
18.35 HUGO - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 TA PRESNETI BLUES
21.00 BIBLIJA
21.55 TURISTIČNA ODDAJA
22.30 DNEVNIK, VREME, ŠPORT
23.00 ČUDNA ZNANOST, amer. film

SLOVENIJA 2

7.00 Euronews - 7.50 Poglej in zadeni! - 9.20 Maribor: Veleslalom, 1. tek (2) - 10.55 Flachau: Veleslalom, 1. tek (m) - 12.20 Veleslalom, 2. tek (2) - 13.15 Bischofshofen: Smučarski skoki - 13.55 Veleslalom, 2. tek (m) - 14.45 Smučarski skoki (nadaljevanje prenosa - 18.30 Karaoke - 19.30 4x4 oddaja o ljudeh in živalih - 20.05 Policijska pištola, franc.-nem. film - 22.05 Novo leto v Sarajevu

KANAL A

7.00 CNN poročila - 8.05 TV prodaja - 8.20 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 9.20 Risana film - 10.15 Kino, kino, kino (ponov. oddaja o filmu) - 11.15 Maručini kristali (ponov.) - 11.45 Dance session (ponov.) - 12.35 Video strani - 16.55 Vreme - 17.15 Šolska košarkarska liga - 18.00 Magnetoskop (kont. glasbena oddaja) - 19.00 Vreme - 19.05 Risana serija - 19.30 Devetdeseta (ponov.) - 20.00 Vreme - 20.05 Čikaške zgodbe (amer. film, 1. del) - 21.20 Končna razsodba (amer. film) - 23.30 Vreme - 23.35 Časovni stroj (ponov. amer. filma) - 1.40 Ljubezenski vodič, 2. del - 2.10 CNN poročila

HTV 1

8.40 TV spored - 8.55 Poročila - 9.00 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Prizma - 13.20 Dok. oddaja - 14.45 Brijantent - 15.35 Svetovni reporterji - 16.25 Poročila - 16.30 Sinovi Nevihte - 18.00 Televizija o televiziji - 18.30 Kdo prihaja na večerjo - 19.14 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Zabavna oddaja - 21.15 Ameriški film - 23.15 Dnevnik - 23.35 S slika na sliko - 0.05 Nočna premiera: Poirot

HTV 2

11.45 TV koledar - 11.55 Posnetek veleslalom (2) - 13.15 Posnetek smučarskih skokov - 15.00 Film - 16.45 Življenje na severu (serija) - 17.30 Policiisti s srecem (serija, 9/26) - 18.15 Dok. oddaja - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Eufemija (dok. film) - 20.45 Vidikon - 21.30 Zjadri okoli sveta - 22.00 Šport - 22.15 Hr top 20

NEDELJA, 7. I.

SLOVENIJA 1

6.45 - 1.00 TELETEKST
7.00 VIDEO STRANI
7.20 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
8.05 ČEBELICA MAJA
8.30 SAMO ZA PUNCE, ponov. amer. naniz., 12/13
9.00 UMETNOST DIRIGIRANJA, 1. del
10.00 NEDELJSKA MAŠA, prenos
11.30 OBZORJE DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 SLOVENSKA ETNOLOGIJA PRAZNUJE
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
HUGO, ponov.
KARAOKE, ponov.
14.35 NEDELJSKA REPORTAŽA
15.10 TONE MORE BITI LJUBEZEN, amer. film
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.45 LOTO
18.50 ZA TV KAMERO
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 NOVOLETNI 3 X 3
21.40 IZGRATI KRALJA, angl. nadalj., 1/4
22.40 TV DNEVNIK, VREME, ŠPORT
23.10 ZGODBA, KI JE NI, slov. film (CB)

SLOVENIJA 2

Opomba: Maribor: SP v AS, 1. tek od 9.25 do 10.20 ter 2. tek od 12.20 do 13.20 (2); Flachau: SP v AS, 1. tek od 10.25 do 11.20 ter 2. tek od 13.25 do 14.25 (m)
8.00 Euronews - 8.40 Tedenski izbor: Videošpon; 9.25 V vrtincu; 10.10 Tok, tok (kontaktna oddaja za mladostnike); 10.55 Poglej me!; 11.40 4 x 4 oddaja o ljudeh in živalih - 17.45 Zardoz, amer. film - 19.30 Risana - 20.05 Antologija skupine The Beatles, glas. dok. film, 5/6 - 21.00 Večerni gost - 21.55 Svobodni padec, franc. drama - 23.30 Športni pregled

KANAL A

7.00 CNN poročila - 8.05 Risani film - 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Muppet show (18. del) - 10.30 Magnetoskop (ponov.) - 11.15 Epikurejske zgodbe (oddaja o slov. gostilnah) - 11.30 Zametne vrtnice (glas. čestitke B. Koptarja) - 12.15 Unpato (ponov.) - 13.30 Video strani - 15.40 Šolska košarkarska liga (ponov.) - 16.25 Živetni danes (ponov.) - 16.55 Vreme - 17.00 Muppet show (ponov.) - 17.30 Mala morsk deklica (sinhronizirana risanka) - 18.00 Avto ljubezni (amer. mladinski film) - 19.00 Vreme - 19.05 Risana serija - 19.30 Slam (oddaja o košarki) - 20.05 Duša in telo (amer. nadalj., 1. del) - 21.00 Kino, kino, kino, oddaja o filmu - 21.35 Jeleni z zahoda (10. del amer. nadalj.) - 22.25 Vreme - 22.30 Slam (ponov.) - 23.00 Končna razsodba (ponov. amer. filma) - 1.15 CNN poročila

PONEDELJEK, 8. I.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.40 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 OTROŠKI PROGRAM
PRITLIKAVČKI, angl. nadalj., 4/12
10.35 LJUBLJENA, LJUBLJENA
11.25 ZGODBA, KI JE NI, ponov. slov. film
13.00 POROČILA
13.05 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
14.10 TEDENSKI IZBOR
UTRIP
14.20 ZRCALO TEDNA
14.30 ZA TV KAMERO
14.45 FORUM
15.00 NEDELJSKA REPORTAŽA
15.30 VEČERNI GOST
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
RADOVEDNI TAČEK
17.25 OGLEJMO SI!, angl. dok. serija, 12/12
18.00 SIMPSONOVI, amer. naniz., 14/48
18.35 LINGO, TV IGRICA
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 NORO ZALJUBLJENA, amer. naniz., 15/22
20.40 PRO & CONTRA
21.40 TRAJANJA
22.20 NAPOVEDNIKI
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.00 HUDA TELESNA POŠKODBA, angl. nadalj., 9/10

SLOVENIJA 2

9.00 Euronews - 12.05 Tedenski izbor: Učimo se tujih jezikov - angleščina, 1/11; 12.30 Ljudje in zemlja - 13.00 Policisti s srecem, avstral. naniz. - 13.45 Ta presneti blues - 14.30 Sobotna noč - 16.30 Studio City - 17.45 Športni pregled - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Sedma steza - 19.15 Angleška glasbena lestvica - 20.10 Osmi dan - 20.45 Fedora, amer. film - 22.40 Brane Rončel izza odra

KANAL A

7.00 CNN poročila - 8.00 Dobro jutro - 8.45 Fresno (ponov. 5. dela) - 10.00 Družina Adams (ponov.) - 10.30 Zametne vrtnice (ponov.) - 11.15 Jeleni z zahoda (ponov. 10. dela) - 12.25 Video strani - 14.00 Novice - 17.10 Vreme - 17.30 Slam (ponov.) - 18.00 Fresno (6. del amer. nadalj.) - 19.00 Gost pike na A - 19.30 Vreme - 19.35 Družina Adams (amer. naniz., 6. del) - 20.00 Zlata dekleta (19. del. amer. hum. naniz.) - 20.30 Guverner in stripižeta (amer. film) - 22.30 Jonathan (oddaja o turizmu) - 23.05 Vreme - 23.10 Rodeo (kontaktna glas. oddaja) - 23.55 Gost pike na A - 0.30 CNN poročila

TOREK, 9. I.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 OTROŠKI PROGRAM
DREJČEK IN TRIJE MARSOVČKI, 3/10
10.35 UNICEF - KONCERT ZA OTROKE
11.45 PRIGODE PINGVINA POTEPINA, jap. risani film
13.00 POROČILA
13.05 LINGO, tv igrica
13.50 TEDENSKI IZBOR
AMERIŠKA KNJIŽEVNOST, dok. serija, 1/10
14.20 OBZORJE DUHA
14.50 SVOBODNI PADEC, franc. drama
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK
17.10 OTROŠKI PROGRAM
SAMO ZA PUNCE, kan. naniz., 13/13
17.40 KLJUKČEVE DOGODIVČINE, 1/25
18.00 VNAJBOLJŠIH DRUŽINAH, norv. naniz., 3/21
18.35 KOLO SREČE - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 KOSE SRCA VNAMEJO, amer. naniz., 13/20
20.40 MADE IN SLOVENIA
21.30 ROKA ROCKA
22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.55 POSLOVNA BORZA
23.05 HUDA TELESNA POŠKODBA, zadnji del angl. nadalj.

SLOVENIJA 2

Opomba: Ljubljana: Košarka 20.00 do 21.30
9.00 Euronews - 10.50 Tedenski izbor: Sedma steza; 11.20 Osmi dan; 11.50 Starodavni vojščaki, amer. dok. serija, 7/13; 12.20 Alpe Jadran; 12.50 Novoletni 3 x 3; 14.20 Opera - Figarova skladba - 16.40 Opazujmo naravo, kan. poljudnoznan. serija, 10/12 - 17.10 Okus po zločinu, angl. naniz., 1/10 - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Da ne bi bolelo - 19.15 Videošpon - 21.30 (Ne)znani oder - 22.15 Staromodna komedija, predstaa SNG Ljubljana

KANAL A

7.00 CNN poročila - 8.00 Dobro jutro - 8.45 Fresno (ponov. 6. dela) - 10.00 Družina Adams (ponov.) - 10.30 To trapasto življenje (ponov. 16. dela) - 11.35 Video strani - 14.15 Jonathan (ponov.) - 16.40 Vreme - 16.45 Rodeo (ponov.) - 17.30 Risana serija - 18.00 Divje palme (1. del amer. nadalj.) - 19.00 Pika na A - 19.30 Vreme - 19.35 Družina Adams (7. del. amer. risane serije) - 20.00 Hermanova glava (19. del. amer. naniz.) - 20.30 Karma (oddaja na mejji) - 21.40 Državnik novega kova (angl. naniz.) - 22.10 Kako določiti poslovni potencial (3. oddaja) - 22.40 Gost pike na A - 23.00 Novice - 0.00 CNN poročila

SREDA, 10. I.

SLOVENIJA 1

10.15 - 1.15 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
11.00 OTROŠKI PROGRAM
PA NE LE TO LETO
11.15 OTROŠKA ODDAJA
11.40 ROKA ROCKA
12.30 SLOVENSKA ETNOLOGIJA
PRAZNUJE
13.00 POROČILA
13.05 KOLO SREČE, ponov.
13.40 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
15.30 MADE IN SLOVENIA, ponov.
16.20 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarske tv
17.00 DNEVNIK 1
17.10 POD KLOBUKOM
18.00 V NAJBOLJŠIH DRUŽINAH, norv. naniz., 4/21
18.35 KOLO SREČE - TV IGRICA
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 GOSPOD BEAN, angl. naniz., 2/13
20.40 NOČ NA ZEMLJI, amer. film
22.40 NAPOVEDNIKI
22.50 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
23.20 UMORI, amer. naniz., 1/20
0.10 KRALJESTVO, danska nadalj., 1/5

SLOVENIJA 2

Opomba: Bled: Hokej 20.30 do 22.30
9.00 Euronews - 11.05 Tedenski izbor: Da ne bi bolelo; 11.35 V žarišču; 12.05 (Ne)znani oder; 12.50 Staromodna komedija, SNG Ljubljana; 14.30 To ne more biti ljubezen, amer. film - 16.40 Gospod Bean, ponov., angl. naniz., 1/13 - 17.15 Umor v družini, amer. nadalj., 1/4 - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Univerzitetni razgledi - 19.15 V vrtincu - 20.05 V žarišču - 22.30 Koncert simfoničnega orkestra SF

KANAL A

7.00 CNN poročila - 8.00 Dobro jutro - 8.05 Novice - 8.45 Divje palme (ponov. 1. dela) - 10.00 Družina Adams (ponov. 7. dela) - 10.30 Karma (ponov.) - 12.00 Novice - 16.00 Novice - 17.30 Državnik novega kova (ponov.) - 18.00 divje palme (ponov. 2. dela) - 19.00 Pika na A - 19.35 Družina Adams (8. del amer. risanke) - 20.00 Sirene (18. del amer. naniz.) - 20.50 Replika (kont.-konfl. oddaja) - 22.00 Dance session (oddaja o plesu) - 22.30 Gost pike na A - 22.45 Epikurejske zgodbe (ponov. oddaja o slov. gostilnah) - 23.00 Novice - 23.30 Video strani

RADIO
104.5 105.9
107.3 107.5
91.2
OGNJIŠČE
tel. 152-11-26 fax. 152-13-62

DOLENJSKE BELE KRAJINE
STUDIO
103.0 MHz

RADIO SLAKA
94.6 MHz

ČETRTEK

4.30 - 8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 11.00 Avtotimes - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 13.30 Vreme in mi - 4.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Planinski kotiček - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Kinetoskop, Altergodba

PETEK

4.30 - 8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program

SOBOTA

6.00 Začetek, horoskop - 8.30 Glasba je življenje - 10.00 Kuharski recept - 11.00 Evropa ta teden - 11.45 Nasončni in senčni strani Gorjancev - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 13.30 Čestitke - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Voluhar ekspres - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program

NEDELJA

6.00 Začetek - 7.45 Horoskop - 8.00 Duhovna misel - 8.30 Kmetijski oddaja - 11.00 Mali oglasi - 12.30 Čestitke - 19.00 Glas evangelijski - 19.30 - 24.00 Večerni program (ob 21.30 Dee Jay Time)

PONEDELJEK

4.30 - 8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved, priložnostne oddaje - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.15 - 17.00 Lestvica NZ glasbe - 17.30 Zdravstvena oddaja - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Rezerviran čas

TOREK

4.30 - 8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 8.30 Svetovalna oddaja - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15 - 13.00 NZ želje - 14.00 - 15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Lestvica 3.3.3 - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Telefonske zabavne želje

SREDA

4.30 - 8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 8.30 Kulturn

NAJ - TRGOVCI V SEVNICI

Ob iztekajočem se letu 1995 smo naredile manjšo anketo. Svoj novinarski nos smo vtaknile med "trgovce" sevnških trgovin. Anketirale smo 300 Sevnčanov, ki smo jih ustavile kar pri nakupih. Žal moramo grajati nekatere meščane, saj so nas kljub prijaznemu nagovoru odpravili kar: "Kaj boš pa ti, ta mala?" Mimoslovoče smo vprašale, v kateri trgovini so jih trgovci najbolj prijazno sprejeli in jih postregli. Najbolj zadovoljni so bili kupci s trgovino Merx. Na drugo mesto se je uvrstila trgovina Obutev. Vsem trgovcem želimo še veliko uspeha, Sevnčanom, ki so sodelovali v anketi, pa se lepo zahvaljujemo.

LUCIJA, ANA, LUCIJA, KRISTINA
novinarski krožek
OŠ Sava Kladnika, Sevnica

DEDEK MRAZ

Bliža se zima in mraz, z njima pride dedek Mraz, ki prinese sneg in srečo ter z darili polno vrečo.

S spremstvom se po vasi vozi, otrokom pa darila nosi. Pridnim pest bonbonov da, porednim pa korena dva.
JASNA PAVLIN
Otočec ob Krki

SREČA

Srečen sem skoraj vsak trenutek, le včasih se mi sreča izgubi tja v daljavi, pa jo kmalu spet najdem. Takrat mi pride pred srce in mi teče: "Je kdo doma?" Vrata srca se odprejo in javim se. Sreča je topla beseda, ki je rečena iz srca. Takrat duša kar zažrgoli. Sreča mi vedno pomaga. Spremlja pa tudi druge ljudi in jih osrečuje, toda le če jo znajo sprejeti. Vprašanje?

DEJAN BOJANEČ, 5.b
OŠ Bršljin

PRVI SNEG

Ko sem se nekega jutra odpravil v šolo, sem po naključju pogledal skozi okno in nisem mogel verjeti svojim očem. Gledal sem namreč še čisto zaspano, zato sem stekel v kopalnico, si umil obraz z mrzlo vodo in še enkrat pogledal. Oči me niso varale! Zunaj je čez noč zapadlo kar dobrih deset centimetrov snega. Bil sem vesel. Hitro sem se oblekel in si badel šal in rokavice. Na poti v šolo sem se s sestrom in prijatelji kepal. Moram priznati, da moja sestra kar dobro cilja, in me je enkrat zadela ravno v obraz, a nisem bil preveč jezen. Po šoli sem na domačem sadovnjaku zgradil iglu za vse nas in za psičko Nelly. Skupaj sva naredila dva snežaka, nato pa sem se šel smučat na bližnji hrib. Upam, da sneg ne bo kmalu skopnel.

LOVRO BLATNIK, 4.r.
OŠ Krmelj

NENAVADNE BESEDE

Nekega lepega sončnega popoldneva smo se odpravili k atkovi mami. Mami in moja sestrična Nataša sta se pogovarjali, kako je kaj v srednji šoli. Naenkrat je Nataša rekla: "Na naši šoli je vse okay." Mama, ki je ravno prebirala krompir, je začudeno vprašala: "Kaj pa pomeni O KAJ?" Vsi smo se ji začeli smejati, mama pa nas je gledala, kot da nas že dolgo ne bi videla. Seveda ni vedela, kakšne besede uporablja dandanašnja mladina. Mislim, da moramo tudi mi otroci imeti kakšno svojo besedo.

MAJA REPOVŽ, 5.r.
OŠ Milana Majena, Šentjanž

MALE SIVE CELICE

Tričlanska ekipa našega literarnega krožka se je lani udeležila kviza Kinološkega društva. Ker smo bili uspešni, smo se prijaviše za oddajo Male sive celice. Le teden dni smo imeli do tekmovanja, zato smo si v šolski knjižnici sposodili knjigo Od japonskih avtomobilov do dinosavrov. Razdelili smo si področja, pred tekmovanjem, ki je bilo 27. novembra na OŠ Jožeta Moškriča v Ljubljani, pa smo knjigo še skupaj ponovili. Tekmovalo je približno 100 ekip iz 40 šol. Za odgovore smo imeli časa 20 minut in nekaj vprašanj je bilo zelo težkih. Razglasitev rezultatov je vodila Nataša Bolčina-Zgavec, mi pa se žal nismo uvrstili v polfinale, čeprav smo od 50 točk dosegli kar 46. Razočarani smo bili, ker je bil ustni del kviza lažji. V diskoteki Dakota nas je zabavala skupina Pop design, tam pa je potočkala tudi razglasitev rezultatov. Čeprav se nismo uvrstili v televizijsko oddajo, je bilo to za nas prijetno doživetje.

MARJETA GORNIK, SIMON GRABROVEC, MATJAŽ SEGA, 6.r.
OŠ Ob Rinži Kočevje

TAKO JE PRI NAS

(Domišljijski spis)

Živim v okolici Ptujja. Pred kratkim sem se poročila in imam že kar tri otroke - dvojčka in deklico. Moj mož dela v Perutninarstvu Ptuj, jaz pa v trgovini. Kupila sva nov avto, zato morava varčevati. Vsako jutro voziva otroke v šolo. Starejša dva hodita v 2. razred, Teja pa v vrtec. Ob večerih hodimo na sprehode, če imamo čas, gremo tudi v gozd po gozdne sadje. Ob zimskih večerih jim opisujem stare šege, kot so jih včasih nam babice in dedki. Otroci imajo zelo radi poletje, ko gremo na morje. Lepo mi je, ko gledam njihove obraze ob čofotanju po vodi. Dnevi zelo hitro minevajo in tudi mi smo vsak dan starejši. Da, lepo je bilo takrat, ko so bili otroci še majhni. Sedaj pa so skrbi večje. Otroci si bodo kmalu ustvarili svoje družine in imeli otroke. Jaz, babica, pa jih bom pazila.

MIRJAM AVŠIČ, 6.r.
OŠ Artiče

DRUŽINSKI DAN

14. decembra smo imeli učenci 8.r. OŠ Trebnje družinski dan. Obiskale so nas socialne delavke, duhovnik in zakonska para. V načrtu smo imeli tudi obisk zdravnika, vendar ga zaradi stavke zdravstvenih delavcev ni bilo. Najbolj podrobno smo družino obravnavali s psihološkega in socialnega vidika. Socialni delavki sta nam opisali predvsem vezi med družinskimi člani. O družini s pastoralnega vidika je razglabljal duhovnik, z zdravstvenega vidika pa kar socialna delavka. Med vsem temi pogovori so se pojavljala vprašanja, največ pa takrat, ko smo imeli v učilnici zakonski par ozr. družino. Družinski člani so nam opisali svoje navade in odnose ter sproti odgovarjali na vprašanja. Moje mnenje o družinskem dnevu je pozitivno. Upam, da bodo tudi naši nasledniki imeli priložnost spoznati družino na takšen način, kot smo jo mi.

MOJCA PODPADEC, 8.a
OŠ Trebnje

NOVOLETNA ČAJANKA OTOŠKIH OTROK - Prizadevne vzgojiteljice prijaznega vrta v Lešnici večkrat letno pripravijo srečanje skupaj s starši otrok. Največja takšna prireditev je novoletna čajanka, ki so jo minuli četrtek pripravili kar v dvorani kulturnega doma. Otroci so se med seboj obdarovali, pogostitev so pripravili vsi, zaplesali in zapeli pa so skupaj z ansamblom Maj. (Foto: J. Pavlin)

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 6. januarja, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

• Novo mesto: od 7. do 19. ure: Market, Drska od 7. do 20.30: trgovina Anita pri gostišču Kos od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 6.30 do 20. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca 20 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 7. do 14.30: market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brnar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija

• Šentjerneje: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market

• Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rog

• Metlika: od 7. do 21. ure: trgovina Prima

V nedeljo, 7. januarja, bodo odprte naslednje prodajalne živili:

• Novo mesto: od 8. do 11. ure: Pogača, Glavni trg 22, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Seidlova cesta, Market Ragsavska, Market Drska, Market Kristanova, Nakupovalni center Drska,

Samopostrežba Šmihel, PC Ločna, PC Kandija, Prodajalna Gotna vas

od 7. do 20.30: trgovina Anita pri gostišču Kos od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragsavska 17 od 7. do 13. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 8. do 19. ure: trgovina Sabina, Mirana Jarca 20 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 11. ure: market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Brnar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 11. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 12. ure: market Pero, Stopiče od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: market Perko, Šentpeter od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Glavni trg od 7. do 12. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija

• Šentjerneje: od 8. do 11. ure: Market

• Žužemberk: od 8. do 11.30: Market

• Škocjan: od 7.30 do 10. ure: Pri mostu

• Trebnje: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Blagovnica

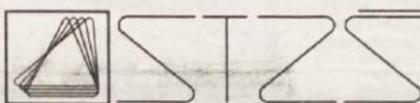
• Mima: od 7.30 do 11. ure: Grič

• Mokronog: od 8. do 11. ure: Samopostrežba

• Črnomelj: od 8. do 11. ure: Pod lipo, Market Čardak

• Semič: od 7.30 do 10.30: Market

• Metlika: od 7. do 21. ure: Prima

Srednja tehniška in zdravstvena šola Novo mesto, Šegova 112

Tel.: (068)25-207; faks: (068)21-184

Izobraževanje odraslih

Vpisujemo

v programe usposabljanja

1. Voznik viličarja

(upravljanje dizelskega in električnega viličarja)
Trajanje: 2 meseca v popoldanskem času (132 ur)
Pogoji za vpis: starost 18 let, zdravstvena sposobnost

2. Upravljanje težke gradbene mehanizacije

(upravljanje buldožerja, bagerja, grederja, in kombinirke)
Trajanje: 2 meseca v popoldanskem času (132 ur)
Pogoji za vpis: starost 18 let, zdravstvena sposobnost, poklicna izobrazba strojne, gradbene ali sorodne stroke

3. Varjenje kovin

(osnovni in nadaljevalni tečaji)
• Plamensko varjenje in rezanje kovin
• Ročno obločno varjenje
• Varjenje v zašč. plinih (MAG in TIG)
Trajanje: 6 tednov v popoldanskem času (105 ur)
Pogoji za vpis: izpolnjena osnovnošolska obveznost, zdravstvena sposobnost, starost najmanj 18 let

4. Strojnik centralnega ogrevanja

(tečaji upravljalce ogrevalnih naprav v stanovanjskih in poslovnih zgradbah)
Trajanje: 120 ur v popoldanskem času
Pogoji za vpis: zaželjena poklicna izobrazba strojne, elektro, gradbene ali lesarske smeri

5. Pnevmatika

(osnovni in nadaljevalni tečaj za vzdrževalce, upravljalce in sestavljalce pnevmatskih naprav)
Trajanje: 20 ur v popoldanskem času
Pogoji za vpis: zaželjena poklicna izobrazba strojne, elektro, gradbene ali lesarske smeri

6. Hidravlika

(osnovni in nadaljevalni tečaj za vzdrževalce, upravljalce in sestavljalce hidravličnih naprav)
Trajanje: 20 ur v popoldanskem času
Pogoji za vpis: zaželjena poklicna izobrazba strojne, elektro, gradbene ali lesarske smeri

7. WORD 6.0 za WINDOWS

(začetni in nadaljevalni tečaj za vse, ki želijo pisalni stroj zamenjati za računalnik)
Trajanje: 20 ur v popoldanskem času
Pogoji za vpis: jih ni

8. EXCEL 5.0 za WINDOWS

(začetni in nadaljevalni vsem, ki se ukvarjajo s številiškimi podatki)
Trajanje: 20 ur v popoldanskem času

9. AutoCAD 12

(začetni in nadaljevalni tečaj za vse, ki se ukvarjajo s tehničnim risanjem in konstruiranjem)
Trajanje: 20 ur v popoldanskem času

10. CORELDRAW 5.0

(začetni in nadaljevalni tečaj za vse, ki se ukvarjajo z grafičnim oblikovanjem)
Trajanje: 20 ur v popoldanskem času

11. Prevoz nevarnih snovi (ADR)

(začetni in obnovitveni seminar za skladiščenje in voznike, ki prevažajo nevarne snovi)
Trajanje: 16 ur v popoldanskem času
Pogoji za vpis: starost 18 let

12. Higijenski minimum

(začetni in obnovitveni seminar za osebe, ki so po predpisih obvezne opravljati izpite in obnavljati znanja s tega področja)
Trajanje: 16 ur v popoldanskem času
Pogoji za vpis: starost 18 let

13. Avto šola

a. Tečaji prometnih predpisov
b. Tečaji prve pomoči za voznike motornih vozil
c. Učenje praktične vožnje B, C, D in E kategorije z vozili RENAULT R19, CLIO, R5 dizel, TAM 130, MERCEDES 1314 in MERCEDES 302 (avtobus)

Učencem in študentom nudimo posebne ugodnosti. Pokličite nas!

Prijave sprejemamo vsak dan od 8. do 14. ure ter od 16. do 19. ure na: Srednji tehniški in zdravstveni šoli Novo mesto, Šegova 112, Novo mesto, soba 158.

Podrobnejše informacije lahko dobite po telefonu 25-207 (g. Gorše).

NOVA GENERACIJA STEKLENE VOLNE

zdravstveno popolnoma neoporečna
prijazna okolju in prijetna za vgradnjo

NOVOTERM®

KURJI MARKO
V četrtek, 14. decembra, je bila na Oddelku za mladino Knjižnice Mirana Jarca predstavitev knjige Kurji Marko, ki jo je napisal Janez Kolenc. Knjiga pripoveduje o njegovem otroštvu, predvsem o ljubezni do živali in narave. To dvoje je bilo zanj največje bogastvo. Žival je cenil tako kot človeka, z njo se je pogovarjal, delil srečo in žalost. Imel je veliko živali, celo kavke in kače. Zaradi izjemne ljubezni do njih je dobil

vzdevek Kurji Marko. Zelo mi je ostala v spominu njegova misel: Čim bolj boste živeli z naravo, tem bolj boste razumeli življenje. Ilustracije Jožeta Kumra so zelo popestrile strani te knjige. Pri risanju je uporabil akril barve, predvsem tople, saj si je zamislil lepo in živahno pisateljovo otroštvo. Spoznala sem, da je Janez Kolenc eden izmed zelo redkih ljudi s tako ljubeznijo do živali, narave in življenja.
NAIMA OBLAK O., 7.b
OŠ Grm

Iskra Commerce Trgovina
d.o.o.
Prodajalna NOVO MESTO, Rozmanova 34, tel./fax (068) 321-137

ISKRA, DA TI SRCE ZAVRISKA

AKCIJSKE CENE - PONUDBA MESECA

9.483 tolarjev VIBRACIJSKI VRTALNIK S 558 A

- praktičen, lepo oblikovan vrtalnik
- dve mehanski hitrosti in elektronsko stikalo za spreminjanje hitrosti in smeri vrtnja
- moč 710 W, 0-630 in 0-1700 vrt./min
- zmogljivost: beton do 16 mm, jeklo do 13 mm
- osnovni pribor: stranski ročaj, merilo za nastavitev globine vrtnja in ključ za vrtalno glavo

- krožna žaga KZ 55 D 10.267,00 tolarjev
- povratna žaga PZ 55 B 9.770,40 tolarjev
- tračni brusilnik SKIL 14.751,00 tolarjev
- kotni brusilnik KB 69 A 7.740,00 tolarjev
- kotni brusilnik KB 148 A 14.919,00 tolarjev
- skobeljnik SK 1506 15.456,00 tolarjev

V naši trgovini lahko tudi kupite semena, orodja za kmetijstvo, cisterne za vinarstvo in ostali tehnično-kmetijski material po izjemno ugodnih cenah.

ISKRA, DA TI SRCE ZAVRISKA

Vsem, ki nam zaupajo, želimo srečno 1996. leto!

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

tedenski koledar

Četrtek, 4. januarja - **Angela**
 Petek, 5. januarja - **Simeon**
 Sobota, 6. januarja - **Gasper**
 Nedelja, 7. januarja - **Zdravko**
 Ponedeljek, 8. januarja - **Severin**
 Torek, 9. januarja - **Julijan**
 Sreda, 10. januarja - **Gregor**

LUNINE MENE
 5. januarja ob 21.51 - **ščip**

kino

BREŽICE: 4. in 5.1. (ob 18. uri) romantična komedija *To so bili časi*. 4., 5. in 8.1. (ob 20. uri) ter 6. in 7.1. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film *Oblegani*.
ČRNOMELJ: 5.1. (ob 20. uri) in 6.1. (ob 18. in 20. uri) ameriška ljubezenska melodrama *Sprehod v ob-*

lakih. 6. in 7.1. (ob 16. uri) komedija *Božiček*. 7.1. (ob 18. in 20. uri) ameriška akcijski film *Oblegani II*.
KOSTANJEVICA: 6.1. (ob 20. uri) romantična komedija *Ko si spal*. 7.1. (ob 20. uri) komedija *Božiček*.
KRŠKO: 4. in 5.1. (ob 20. uri) ter 7.1. (ob 18. uri) ameriška komedija *Opijeje norčije*.
METLIKA: 5.1. (ob 18. uri) komedija *Božiček*. 5. in 6.1. (ob 20. uri) ameriški akcijski film *Oblegani II*. 6. in 7.1. (ob 16. uri) risanka *Pocahontas*. 7.1. (ob 18. in 20. uri) ameriška romantična melodrama *Sprehod v oblakih*.
NOVO MESTO: 4., 5., 10.1. (ob 18. uri) ter 6. in 7.1. (ob 18. uri) komedija *Devet mesecev*. Od 4. do 7. ter 10.1. (ob 20. uri) komedija *Don Juan*.
ŠENTJERNEJ: 5.1. (ob 18. uri) komedija *Božiček*. 5.1. (ob 20. uri) romantična komedija *Ko si spal*.

film

DEVET MESECEV, komedija (*Nine Months*, ZDA, 1995, 100 minut, režija: Chris Columbus)
 Steve, ki poganja ta filmček in v katerem je že srč celotne zgodbe, je: ali je ena nosečnost dovolj dolgo obdobje, da iz japija nastane oče? Tu vprašanje je v Devetih mesecih stvar natanko devetih mesecev. Dober naslov, kajne? Predstavlja si, da bi šli gledat filme *Osamljena nosečnost* ali *Moški strahovi pred čudežem* rojstva ali *Šibkost egoistov in materinstvo* altruist, s podnaslovom *Problematika moškega in ženskega principa*. Okej, vem kaj porečete, to so naslovi za psevdofeministične dokumentarce, vendar obenem kot nalašč primerni za opis tega kar je stalo v ozadju te komedije. Seveda nismo videli nič več kot le nekaj nezahtevnih zastavkov, ampak kaj moremo, to je vendar komedija, ki iz še kako resnega "stofa" naredi uro in pol ležerne zabave. Solidne, dokaj površne, primerno prečiščene vsakršnih kritičnih točk za zdravje javne morale, saj gre za družinski film.
 Hugh Grant, ta hip verjetno najtežji izvozni artikel med igralci z Otoka, je psihoterapevt, japi s privatno prakso, kabrioletnim rdečim porshejem, izbrano garderobo in lastnim stanovanjem.

*Seveda ima punco, učiteljico bal-leta, Julianne Moore, ki sicer ni Angležinja, zgleda pa dvakrat bolj takšna kot on. Oba imata nekaj čez trideset, pet let sta že skupaj, vse "stima", standard dober, seks tudi, nekaj prijateljev in podobno. Vendar se ona vedno bolj ozira za malimi glavicami. "Kaj bova s tem," pravi on, "saj nama gre super!" Jasnno, kdo se bo pa potem ukvarjal samo z njim, šovinistom egocentričnim. V podkrepitve, da je mularija res nadloga, se mu vsekoli pod nogami motajo ne- vzgojeni smrkavci pritisnjene- ga Toma Arnolda in Joan Cusack, ki sta prepričana, da ga ni čez ne- nehno rojevanje, in čakata že na četrtega. Na drugi strani pa je njegov prijatelj Jeff Goldblum, čigar punca je odkorakala, potem ko je hotela otroka, on pa ji je rekel, da si še ne pusti ukrasti sebe in mladosti. Ja, tako razmišljajo japijevski tridesetletniki. Vmes Moorova zanosi, krivi pa so men- da tisti neverjetni 3%, za kolikor pri tabletkah ni garancije. Nekaj zvezdic gre Robinu Williamsu, živčnemu nuskemu ginekologu, ki je še včeraj pomagal na svet le živalim.
 Pot preobrazbe je počasna, ne- zanesljiva in prepadna: šele ko izgubiš, kar imaš najraje, vidiš stvari za katere je vredno živeti, pravi tale prijazna uspešnica, ki je svoj marketing kovala na zre- žiranem poletnem skandalu tik pred ameriško premiero, ko so Granta zasačili s cipo v avtu in položaju.*
 TOMAŽ BRATOŽ

SUZUKI
 PRODAJA • SERVIS • REZERVNI DELI
AVTOSERVIS MURN
 Resslerova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

- KREDITI
- LEASING
- POPUSTI

DOLENJSKI LIST
 IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
 UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.
 IZHAJA ob četrkih. Cena posamezne številke 180 tolarjev; naročnina za 1. pol- letje 4.680 tolarjev, upokojenici imajo 10-odst. popusti; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 18.720 tolarjev; za tužno letno 100 DEM oz. druga valuta te vrednosti.
 OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 2.400 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 4.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 2.800 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.600 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 160 tolarjev.
 ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
 NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
 Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propa- ganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefaks (068)322-898.
 Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.
 Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

kmetijski stroji

MOTOKULTIVATOR Gorenje Muta s koso in frezo, zelo dobro ohranjen, ugodno prodam. Jože Mlakar, Župevec, Kapele. 31
VAKUUSKO ČRPALKO Westfalia, 400 l, puhalnik z elektromotorjem, pakja na 4 vretena, samonakladalno prikolico in prevozniki bazen za mleko prodam. ☎ (068)42-925. 39
TRAKTOR IMT 579 z dvema 5-tonskima vitlama prodam. ☎ (068)87-562. 44
ŽITNA KOMBAINA Class Dominator 80 in Class Dominator 86 z koruznim adapterjem prodam. ☎ (068)75-411 ali (068)75-221. 55
SAMONAKLADALKO MENGELE, trosilec hlevskega gnoja, puhalnik, rotacijsko koso, balirko in pakja prodam. ☎ (068)75-411 ali (068)75-221. 56

kupim

ODKUPUJEMO HLODOVINO hrasta, buke, smreke, jelke in kostanja. ☎ (06)218-595 ali (0609)620-396, po 20. uri. 3
HLODOVINO smreke, buke in hrasta odkupujemo. ☎ (061)805-050. 11
BIKCA, starega 10 dni, kupim. Janez Jakše, ☎ (068)28-023, zvečer. 27
NEPOŠKODOVAN rabljen kosmo- disk kupim. ☎ (068)87-644. 30
DVA BIKCA, težka 200 kg, sivca in simentalca, kupim. ☎ (068)67-438. 45

motorna vozila

R9, letnik 1982, registriran za celo leto, prodam. Silvo Nose, Ruparjev dol 3, Gabrje, Brusnice. 9
OPEL VECTRA 1.4, letnik 91, prodam. ☎ (068)26-669. 9
R4 GTL, letnika 1988 in 1991, odlično ohranjena, prodam. ☎ (068)342-355. 10
AVTO TAM z dvojno kabino, do letni- ka 1990 kupim. ☎ (068)52-508. 13
GOLF D, letnik 1991, 90.000 km, bel, 5V, 5 prestav, prodam. ☎ (068)40-191. 16

AUDI A4, letnik julij 1995,
 ugodno prodam.
 ☎ 068/24-765.

JUGO 45, letnik 1989, registriran do 8/96, prodam. ☎ (068)24-026. 18
CITROEN ZX AURA, letnik 1992, vsa dodatna oprema (električen pomik stekel, centralno zaklepanje, električna ogledala, avtoradio), prodam. ☎ (0601)81-571. 19
R4 GTL, letnik 1987, ohranjen, prodam za 2400 DEM. Zvone Simc, Pristava 6, Novo mesto. 25
R EXPRES, letnik 1986, in viličar D, 1.5 t, ugodno prodam. ☎ (068)41-174. 33
LADO NIVO, letnik 89, prodam ☎ (068)26-669. 33
GOLF D, letnik 10/84, in Z 101, letnik 7/87, prodam. ☎ (068)52-246. 35
Z KOMBI RIVAL, letnik 1989, prodam. ☎ (068)321-832, po 20. uri. 41
MAZDO 626 2.0 D, letnik 1986, prodam. ☎ (0608)87-562. 43
OPEL KADETT L 1.3 GLS, letnik 1987, moder, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)58-681. 52
R5 CAMPUS, letnik 1993, obiralec ko- ruze in silažni kombajn prodam. ☎ (0601)81-372. 61
ARO 4 X 4, letnik 1988/89, registriran do konca 1996, v odličnem stanju, prodam za 6200 DEM ali menjam za dober osebni avto. ☎ (068)83-761. 62
JUGO 45, letnik 1987, prevoženih 51.000 km, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)83-158. 63
POLY JUGO SKALA 55, letnik 4/91, 80.000 km, registriran do 4/96, prodam za 3900 DEM. ☎ (068)321-559, zvečer. 65
Z 750, letnik 1984, registrirano do 4/96, 54.000 km, solidno ohranjeno, prodam za 1.100 DEM. ☎ (061)441-744. 66

obvestila

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valinica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 2
BELE PIŠČANCE, težke 2 do 2,5 kg, krmiljene z domačo hrano, prodam po 2500 SIT/kg. ☎ (068)81-519. 32

posest

VINOGRAD nad Stražo ugodno prodam. ☎ (061)123-53-83. 21
PARCELO, 24 a, ob asfaltni cesti v Ad- lešičih, prodam za 10 DEM/m². ☎ (068)51-287. 46
VINOGRAD, 600 trt, na Lokvici, ugodno prodam. Ivan Kambič, Črešnjev- ece 15, Semič. 51

prodam

PRAŠIČE, težke 80 do 90 kg, in prašiča, 130 kg, hranjenega z domačo krmo, prodam. ☎ (068)41-037. 6
PRAŠIČA, cca 130 kg, prodam. ☎ (068)58-220, zjutraj. 7
PRAŠIČA za zakol, krmiljenega z do- mačo krmo, prodam. ☎ (068)73-345. 8
PRAŠIČA, težkega 180 kg, ugodno prodam. ☎ (068)321-957. 12
TELEVIZOR Grundig, barvni, ekran 40 x 40 cm, še nikoli pokvarjen, v odlič- nem stanju, prodam. ☎ (068)44-140. 14

KRAVO, staro 8 let, brejo 8 mesecev, prodam. ☎ (068)43-637. 15
KRAVO SIVKO, visoko brejo, pro- dam. ☎ (0608)82-220. 17
PRAŠIČA, težkega 100 kg, prodam. ☎ (068)85-839. 20
VINO, belokranjsko belo, prodam. ☎ (068)58-168. 22
DVA PRAŠIČA, težka 100 do 120 kg, krmiljena z domačo krmo, prodam. Šinko, Gor. Brezovica, Šentjerneje, ☎ 81-643. 23

JOGI LEŽIŠČE in DVE OMARICI
 (nizki element) zelo ugodno pro- dam. ☎ 068/24-765.

PEČ NA DRVA TNT, za etažno cen- tralno kurjavo, rabljeno 2 sezoni, poceni prodam. ☎ (068)73-087. 24
KLAVIRSKO HARMONIKO, kraške- ga ovčarja, starega 4 mesece, motorno škropilnico, slamorenzico in žetveno na- pravo prodam. ☎ (068)87-554. 26
ŠIVALNI STROJ Singer owerlock, in- dustrijski, z mizo in motorjem, trinitni, prodam. ☎ (068)44-553. 29
RABLJENE 8 - valne salonitne plošče v dobrem stanju podam. ☎ (068)60-718. 34
SVINJO za zakol prodam. ☎ (068)81-746. 36
TELICO, brejo 9 mesecev in večjo ko- ličino sena prodam. ☎ (0608)89-014. 38
KOZLIČKA srnaste pasme, brez ro- gov, prodam. ☎ (068)52-615. 47
VEČJO KOLIČINO dobrega sena ugodno prodam. ☎ (0608)80-453. 49
SIBIRSKI HUSKY, mladiča z rodov- nikom, cepljenega, psica parjena v Italiji, prodam. ☎ (068)49-204. 50
VILICARJI, rabljeni, na zalogi (od 1.2 do 3.5 t nosilnosti, dobro ohranjeni, ugodna cena). ☎ (065)640-016. 54
TELE, črno - bele pasme, staro 20 dni, prodam. ☎ (068)43-562. 57
DVA PRAŠIČA, težka 130 kg, motorno žago in gumi voz, 15 col, prodam. ☎ (068)21-812. 59
TELICO, staro 2 meseca, v A kontroli, sivo - rjavo, prodam. ☎ (068)83-382. 60
PRAŠIČE, težke 130 do 150 kg, pro- dam. Franc Kastelic, Vrh pri Pahi 5, Oto- čec. 64

razno

FOTOGRAF CVETKO TRAMTE, Breš- ka vas 3, Šentjerneje, ☎ (068)81-596, od 5.40 do 21. ure. 1
POZOR! Fizične osebe lahko sodeluje- jo v nagradnem žrebanju z oddajo brez- plačnih malih oglasov. ☎ (061)574-011, Poslovni glas, p.p. 999, 61101 Ljubljana. Več preberite v tedniku Poslovni glas! 4
KITARISTA in basista iz trebanjskega ali novomeškega okoliša, po možnosti pevca, iščem. ☎ (068)44-680. 28
MOŠKI ZBOR OTOČEC išče nove pevce, predvsem basiste, za razširitev zbro- ra. ☎ (068)75-126. 37
KVALITETNE maturitetne priprave za angleščino in kemijo nudim. ☎ (068)22-106. 40
NAJDITELJA ženske ure Casio, izgub- ljene 22.12.1995 na Drski ali šmihelskem pokopališču, prosim, da jo proti nagradi vrne. ☎ (068)24-855. 58

službo dobi

V PIZZERIJI v Novem mestu zaposi- mo kuharico in dekle za strežbo. ☎ (068)22-485. 42

stanovanja

STANOVANJE na relaciji Mokronog - Trebnje iščem. Šifra: "MIR ZA ŠTUDIJ". 5

HONEY MOON
 Izdelovanje in sposojanje poročnih in maturantskih oblek ter oblek za birmo in obhajilo.
 Novi trg 1, etaža C, Novo mesto
 ☎ 068/324-222

V najem oddamo prostor (48 m²), primeren za poslovni lokal ali trgovino, v Čitalniški ulici 1 v Novem mestu.
 Prijave sprejemamo v tajništvu društva, Čitalniška 1, v Novem mestu.
 Rok prijave do 20. januarja 1996.

KOMERCIALISTI, POZOR!
 Dobro plačano delo čaka na vas!
 Telefon (061) 140-50-29.

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu

(za naročnike, samo enkrat na mesec)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

Ime in priimek: .....

Ulica in kraj: .....

Pošta: .....

Naročniška številka: ..... Podpis: .....

Datum: .....

VI NAM - MI VAM
 oglas na kratko s pošto
 po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

RENT a CAR Od 8. do 14. ure, ☎ 068/323-193,
 VOJKO OKLEŠEN, s.p. mobitel (non stop) 0609/ 637-474

Novoletni čas je priložnost za raznovrstne obračune, med drugim v tem času ljudje pogosteje kot sicer naročajo ali odpovedujejo časopise. Dolenjski list si odpovedi seveda ne želi, za nove naročnike pa je pripravil posebno novoletno ponudbo. Takale je.
 Kdor se bo v decembru ali januarju naročil na Dolenjski list, bo v dar prejel zelo lep stenski koledar z umetniškimi slikami dolenjskih slikarjev. Enaka nagrada čaka tudi tistega, ki bo pridobil novega naročnika.
 Izpolnite torej spodnjo naročilnico, pošljite jo na naslov: Dolenjski list, 68000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212 - in prejeli ne boste samo ličnega koledarja, ampak vsak četrtek v letu vsebinsko bogat časopis, ki ga bere že blizu sto tisoč ljudi.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: ..... Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): .....

Pošta: .....

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisмено odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list.
 Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: 1996.

Kraj: ..... Datum: ..... Podpis: .....

Naročnika pridobil (ime, priimek in naslov): .....

Podpis: .....

Davčno svetovanje in podjetništvo
Na območju Dolenjske, Bele krajine in Posavja

- NUDIMO:**
- **VODENJE POSLOVNIH KNJIG**
    - d.o.o., d.n.o.
    - samostojni podjetniki in obrtniki (veliki in majhni)
    - odvetniki, zdravniki
  - **VODENJE TRGOVINSKIH EVIDENC**
    - Prezemni listi
    - Trgovska knjiga TDR
    - Izračuni prom. davka brez evidentiranja tarif na register blagajni in opravljanja inventur
    - Vodenje s pomočjo PC
  - **IZDELAVO LETNIH BILANC IN DAVČNIH NAPOVEDI** (za poslovno zdrava podjetja in podjetnike)
  - **PODJETNIŠKO IN DAVČNO SVETOVANJE**
  - **KADROVSKA IN DRUGA ADMINISTRATIVNA DELA**
  - **RAČUNALNIŠKO PROGRAMSKO OPREMO ZA TRGOVINO**
    - preverjena v velikih trgovinskih sistemih
    - kvalitetno programsko svetovanje
- Pokličite: 068/323-266, 0609/633-407

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prijatelj

DO LADE BREZ DENARJA
Ne razmetavajte denarja
Vprašajte pri nas, kjer dobite LADO na gotovo najugodnejši kredit!
Nudimo tudi kredite in leasing za rabljena vozila.
Tel. 068/24-612

unicar, d.n.o.

Trgovina Anita
(pri gostišču Kos v Ločni)
Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, od 7. ure do 20.30.
Budget
rent a car
Rozmanova 19, ☎ 068/27-174

DOLENJSKI LIST

marketing
tel. (068)323-610

AVTOKLINIKA, d.o.o.

Novo mesto, Foersterjeva 10
(pri Novoteksu v Bršljinu!)
☎ 068/323-035

V našem servisu nudimo kvalitetne in hitre mehanične storitve na vseh tipih vozil po konkurenčnih cenah. Redno pa vam **BREZPLAČNO** zamenjamo pri nas kupljeno olje in oljne filtre, ki so vedno na zalogi.

Olja:
CASTROL VALVOLINE PROTON
SVEČKE IN OLJNI FILTRI CHAMPION

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen
K Roku 26, Novo mesto
☎ 068/323-193
Mobilni: 0609/615-239
0609/625-585
Delovni čas: **NON STOP**

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

V SPOMIN

V sredo, 10. januarja 1996, ob 15. uri, bo minilo 5 let, odkar smo se še zadnjič na pokopališču na Studencu pri Senvnici poslovili od naše mame, 66-letne

ANTONIJE TRAMTE

roj. Rifelj
iz Breške vasi 3, Šentjernej

Hvala vsem, ki na njenem grobu prižigate svečke.
Sin Cvetko Tramte (fotograf)
Breška vas 3, Šentjernej

OSMRTNICA

Mnogo prezgodaj je umrl naš upokojeni sodelavec

FRANC GERMOVŠEK

z Daljnega Vrha 9

Od pokojnega sodelavca smo se poslovili v torek, 26. decembra 1995, na pokopališču na Dolnjih Kamencih. Ostal nam bo v lepem spominu

DELAVCI IN UPOKOJENCI KRKE, TOVARNE ZDRAVIL, NOVO MESTO

PLAKATI VELIKOST: DO 70 X 100 cm
OBLIKOVANJE IN FILMI SO ZAJETI V CENI

BARVE	50	ŠTEVILO IZVODOV	100
1	9800SIT	18300SIT	
2	17100SIT	31600SIT	
3	24400SIT	44100SIT	
4	31700SIT	58200SIT	

ZA VSE INFORMACIJE POKLIČITE: **MediaArt**
tel.: 064/ 311 055, mbt 0609 634 089

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustil brat, stric in svak

FRANC PAVLIN
Gorenje Kamence 7

Iskreno se zahvaljujemo vsem za pomoč in podarjeno cvetje in gospodu župniku za opravljeni obred.
Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Delo, trud, trpljenje - to bilo, mama, tvoje je življenje.

V 87. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, teta, babica in prababica

ALOJZIJA STRAJNAR
iz Dol. Jesenic 8, Šentrupert

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za pomoč v težkih trenutkih in izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, za svete maše ter vsem, ki ste jo tako številno pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi pevcem za občuteno zapete žalostinke in obema duhovnikoma za lepo opravljen obred in sveto mašo. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Skromnost, delo in trpljenje - tvoje je bilo življenje.

V 71. letu starosti nas je tiho zapustil dragi mož, oče, stari ata, tast, stric, boter in svak

FILIP PIRC
iz Dol. Lakovnic 3

Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem in znancem za izražena pisna in ustno izražena sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darovane svete maše ter za tako številno spremstvo pokojnega na zadnji poti. Posebna zahvala Onkološkemu oddelku Kliničnega centra, g. župniku za lepo opravljen obred, šmihelskim pevcem za petje pri maši in grobu, JP Komunala za organizacijo pogreba, kolektivom Sekcije za vzdrževanje prog. Cestnemu podjetju sektor Gradnje, GG Vrtnarstvo, kolektivu Vrtnarstvo Župančič za podarjeno cvetje ter GD Lakovnice za častno stražo ob odprtem grobu. Lepa hvala naštetim in ne naštetim, ki ste nam kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih.

Žalujoči: vsi njegovi

TERACO, d.o.o.

Nudimo ugodna gotovinska posojila za občane.
Garancija čeki tekočega računa.
☎ (068)26-749

ZAHVALA

Zdaj hiša je prazna in tema povesod, ti luč si nam nosil in kazal nam pot, le roko si dvignil, adijo dejal, potem pa si v miru za večno zaspal. Zdaj srca so tukaj osamljena vsa, vsi iščemo luč in del tvojega srca, a kamor zazre se domače oko, povesod je praznina in blede nebo.

Po zahrbtni bolezni nas je v 69. letu starosti zapustil naš ljubi mož, oče, stari ate, brat, stric, boter in tast

JOŽE KUCHAR starejši

iz Ostroga 29

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebno zahvalo dolgujemo sosedu Kovačičeviču, gospodični Vladki, Lojzu Hribarju, patronažni sestri Verstovškovi in ge. dr. Gorenčevi za obiske na domu in lajšanje bolečin v zadnjih dneh pokojnikovega življenja, sodelavcem ŠOP-a IKON, OŠ JD Krško in Mlina Grebenc z Bistrice, GD Ostrog, kaplanu in g. dekanu iz Šentjerneja za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem, ki ste v teh težkih dneh sočustvovali z nami in dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Trpljenje si prestal, v grobu zdaj boš mirno spal, v domu našem je praznina, v srcih naših bolečina.

V 64. letu nas je zapustil dragi mož, oče in dedek

ANTON MAJCEN

iz Gaja pri Šentjanžu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom iz Gaja in Bržan, znancem, prijateljem za darovano cvetje, sveče, sv. maše ter izražene tolažilne besede. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem, GD, čebelarjem in govornikom. Posebej hvala mami Martini in gostilni Repovž iz Šentjanža. Vsakemu in vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 83. letu starosti nenadoma zapustil naš dragi mož, dobri oče, stari oče, brat in svak

JANEZ BELE
iz Stranske vasi 34, Novo mesto

Kljub neizmerni volji do življenja in dela je kruta smrt pretrgala njegovo življenjsko pot. Utihišlo je njegovo plemenito srce. Z bolečino v srcih se zahvaljujemo za pomoč sosedom in vaščanom ter patronažni sestri ge. Aniti Kelbel in vsem, ki ste nam ustno in pisno izrazili sožalje. Hvala za podarjeno cvetje in izkazano pozornost sorodnikom, kolektivoma Novoles Straža L.E. d.o.o., Šentjernej LT d.o.o., Trimu d.d. Trebnje, pevskemu zboru Ruperčevrh, g. Rozembergarju za besed slovesa, g. župniku za opravljen obred in GD Stranska vas. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Dom tvoj je prazen, tebe več med nami ni, trte kličejo za tabo, tebi več se ne mudi.

Ob boleči izgubi drage mame, štare mame, sestre in tete

AMALIJE KOVAČIČ
roj. Višček
z Debenca 4 pri Mirni

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem, sodelavcem kolektiva Treles iz Trebnjega in vsem, ki ste se od pokojnice poslovili, ji darovali vence in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Hvala tudi zdravstvenemu osebju Nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za skrbno nego, g. dekanu Petku za lepo opravljen obred in pevcem iz Mokronoga za ganljivo zapete žalostinke. Posebna zahvala g. Kosu za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Vsi njeni

ZAHVALA

Zdaj hiša je prazna in tema povesod, ti luč si nam nosil in kazal nam pot, le roko si dvignil, adijo dejal, potem pa si v miru za večno zaspal. Zdaj srca so tukaj osamljena vsa, vsi iščemo luč in del tvojega srca, a kamor zazre se domače oko, povesod je praznina in blede nebo.

Po zahrbtni bolezni nas je v 69. letu starosti zapustil naš ljubi mož, oče, stari ate, brat, stric, boter in tast

JOŽE KUCHAR starejši

iz Ostroga 29

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše. Posebno zahvalo dolgujemo sosedu Kovačičeviču, gospodični Vladki, Lojzu Hribarju, patronažni sestri Verstovškovi in ge. dr. Gorenčevi za obiske na domu in lajšanje bolečin v zadnjih dneh pokojnikovega življenja, sodelavcem ŠOP-a IKON, OŠ JD Krško in Mlina Grebenc z Bistrice, GD Ostrog, kaplanu in g. dekanu iz Šentjerneja za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem, ki ste v teh težkih dneh sočustvovali z nami in dragega pokojnika v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku, še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

Andrej Bobek

mejna prehoda Rigonce in Orešje z delom t.i. zelene meje ter mednarodni železniški prehod Dobova. Pri slednjem, kjer morajo dnevno obdelati okrog 40 vlakov, od tega temeljito 5 ali 6 problematičnih (v vsakem je okoli 300 potnikov), v dobre četrte ure, je odgovorno delo, saj je vsak "slepi" potnik velik strošek za državo.

V 12 letih dela pri policiji je Bobek spoznal delovna mesta od policista, pomočnika in vodje varnostnega okoliša do pomočnika postaje milice in komandirja PP. Ko je leta 1986 končal višjo pravno šolo za notranje zadeve je bil že v zaščitni enoti milice in v posebni policijski enoti Krško, od leta 1988 pa celo poveljnik te enote. 1. decembra 1989 je njegova enota posavskih specialcev imela nalogo, da v Krakovskem gozdu blokira avtobuse z morebitnimi Šolevičevimi udeleženci "mitinga istine" v Ljubljani. Ko so leta 1990 Andreja Bobka po policijski plati in Ernesta Breznikarja po liniji teritorialcev izbrali za "nosilca manevrske strukture" v Posavju, je v bivši Jugoslaviji vse bolj držalo po vojni. Policisti in teritorialci so v Posavju dobro sodelovali tudi v 10-dnevni vojni za Slovenijo. Ko Bobek naniza nekaj primerov, kjer se je izkazala njegova enota specialcev - štela je le 20 mož in je brez enega strela zajela na Planini na Gorjancih pripadnike JLA na čelu s poveljnikom majorjem Prodanovičem, ko so se umikali iz kolone oklepnikov blokiranih v Krakovskem gozdu - omenja tudi, da se je Janši preveč mudilo z objavo njegovih knjig, predvsem pa, da ni upošteval vloge policije v omenjeni vojni. Bobek pravi, da so tudi v regionalnem združenju veteranov vojne Sever v Krškem, ki šteje okrog 180 članov in mu predseduje prav on, zbrali že veliko dokumentov iz tega obdobja.

Precej je že poklicev, ki terjajo delo tudi med božičnimi in novoletnimi prazniki, pa se zaradi tega neobičajnega delavnika in zavoljo tega včasih narušenega bioritma zaposleni v takih poklicih ne razburjajo. Med te poklice nedvomno lahko prištejemo policiste. 35-letni Radečan, komandir policijske mejne postaje v Dobovi Andrej Bobek se je udomil v Dolnjem Brezovem, kjer sta si z ženo Lidijo v naselju ob lokalni cesti Sevnica - Blanca v bližini njenih staršev postavila lepo družinsko hišo. Andrej posebej poudarja velik prispevek svoje zakonske družice pri gradnji hiše in njeno razumevanje za specifično policijsko delo. "Ko sem bil še v službi v Sevnici, je bilo treba tudi večkrat na dan doma. Ni prijetno biti komandir v manjšem kraju, kjer imaš veliko prijateljev, kajti potem imaš zjutraj lahko tudi veliko zoprnih telefonskih klicev," se Bobek spominja svojega dela v Sevnici, kjer je bil 6 let, v letih od 1991 do 1993 pa tudi komandir policijske postaje.

Odkar je iz Sevnice prišel v službo v Dobovo, ima nekaj več čase zase. Na meji s Hrvaško delajo cariniki in policisti v zelo težavnih razmerah. Na delo se 65 zaposlenih na PMP Dobova pretežno vozi iz Posavja, prihajajo pa celo iz Prekmurja in Koroške. Pokrivajo meddržavna

Megane Maxi - narejen za zmagovanje

V Renaultu razvijajo nov avto za rally

Pri Renaultu nadaljujejo usmeritev, v okviru katere so leta 1991 razvili model Clio za rally tekmovalca, leta 1995 pa uvedli na tem avtu spremembe po novih predpisih za Kit Car tekmovalne avtomobile. V Renaultovem športnem oddelku že s polno paro pripravljajo novo vozilo za rally - Megane Maxi.

Za osnovo so vzeli novi Megane Coupe 2.0 16v. Njegova sodobna zasnova in velikost namreč omogočata, da bo v Kit Car preobleki vključeno vse naj sodobnejše znanje in tehnične rešitve. Cilj je seveda pripraviti konkurenčen tekmovalni avtomobil, s katerim se bodo tiste Renaultove evropske podružnice, ki se ukvarjajo z rally tekmovalni, lahko borile za vrh v njihovih državnih prvenstvih.

Ocene po prvih preskusnih vožnjah, ki so jih z Meganom Maxi opravili Renaultovi tovarniški vozniki, so dobre in potrjujejo videz moči, ki ga dajejo agresivne poteze tega avtomobila. Megane Maxi razvijajo v oddelku Renault Sport, poganja pa ga predelani dvolitrski motor s šestnajstimi ventili iz serijskega Megane Coupe.

Razvoj Megane Maxi v Renaultu intenzivno nadaljujejo in upajo, da bodo homologacija zanj dobili v prvem četrtletju 1996, prve tekmovalne nastope z njim pa opravili že kmalu zatem.

Megane Maxi

Za novo leto fantek in punčka

V novomeški porodnišnici kmalu po polnoči prvi v letošnjem letu fantek Marte Metelk - V Brežicah je ob pol osmih Martina Žibert rodila Majo - Darilo Dolenjskega lista

NOVO MESTO - Zadnja v lanskem letu je nekaj minut po pol osmih zvečer povila novorojenčka 26-letna Snežana Jerič iz Šenturpeta. Na prvega novorojenčka v komaj rojenem letu dežurna ekipa ni čakala dolgo. Ob 1.35 je zavekal fantek 19-letne Marte Metelke iz Petrove vasi pri Črnomlju. Pričtena se fantovsko leto, saj se je doslej že nekaj let zapored prva rodila deklica. Tudi naslednja dva državljana Slovenije, ki so jih v knjigo rojstev vpisali v novomeški porodnišnici, sta bila dečka, rodila pa sta se šele 2. januarja.

Deček, za katerega mamica Marta Metelko se ni izbrala imena, se je rodil mesec dni prezgodaj in je tehtal le 2.850 gramov, zato je ta čas še v grelni postelji.

Že v navadi je, da ob novem letu postrežemo z nekaterimi podatki o rojstvih v novomeški porodnišnici. Ti novemu zakonu o porodništvu in dokladah ne bodo povzročili pretirane škode, saj se na Dolenjskem rodi vsako leto najmanj 100 otrok manj kot preteklo leto. Če bi šlo tako naprej, čez 10 let ne bi bilo več rojstev. To se seveda ne bo zgodilo, potrebno pa bo narediti še kaj več, kot dati dodatek, da bodo slovenske družine imele vsaj dva, če ne tri otroke.

Lani je bilo v novomeški porodnišnici 1.136 porođov, rodilo se je 1.145 otrok, saj so se devetkrat rodili dvojčki. Rodilo se je 584 dečkov in 561 deklic. Na porod ta čas čaka le 14 porodnic, vodstvo te ustanove pa si želi, da bi se v letošnjem letu le preselili v nove prostore.

Na koncu zapišimo še imena silvestrske dežurne ekipe: dr. Šekoranja, babica Verida Šabanovič, Darinka Švalj in Andreja Šenica.

J. P.
BREŽICE - V tukajšnji porodnišnici so do prvega rojstva v letu 1996 čakali do 7.35. Takrat je ob pomoči dežurnega zdravnika dr. Zorana Šehoviča in babice Mirjane Kalan privekala na svet Majo. Tehtala je 3750 gramov in je bila velika 51 cm. Rojstvo je potekalo brez problemov, so povedali zdravniki in Martina Žibert, Maja mama. V ponedeljek, na dan rojstva, ob dveh popoldne (v času našega obiska) sta se Maja in njena Mamica počutili prav dobro.

Martina je letošnje silvestrsko noč preživljala doma, ob kakih treh zjutraj pa se je začelo. Sedli so v avto in se odpeljali, ker je bil sneg so morali voziti počasi, ven-

dar so še pravi čas prispeli v brežiško porodnišnico. Kot rečeno, se jim je rodila punčka, za vsak primer pa so imeli pripravljeno tudi ime Martin, če bi bil fantek.

Martina, 21-letna gospodinja z Jelenika pri Raki, in njen mož Robert, strojni tehnik, imata z Majinim rojstvom dve deklici. Adrijana, Majina starejša sestra, šteje 20 mesecev. "Dva otroka bosta vsaj za zdaj dovolj," pravi Martina, "potem bomo pa še videli."

V brežiški porodnišnici, kjer Maja še biva te dni, se je v letu

DARILO DOLENJSKEGA LISTA - Uredništvo našega časopisa čestita obema družinama ob srečnem dogodku ter želi fantiču in deklici, ki sta se prva rodila v letu 1996, vso srečo v življenju. Oba bosta prejela darilo Dolenjskega lista - hranilno knjižico z začetnima vlogama po 30.000 tolarjev.

1995 rodilo kakšnih 5 odst. več otrok kot leto poprej. Nad razmerami se porodnice niso pritoževale, vsaj tiste iz Martinine sobe, so pohvalile bolnico, še posebej pa osebe v njej.

L. M.

MAJA JE BILA PRVA - V popoldne je bila Maja še edina "stručka", ki so jo v letu 1996 povila v brežiški porodnišnici. Maja, kot ne hotela bodočih novorojenčkov vznemirjati z jokom, je prav pridno ždel v naročju mame Martine (na sliki). No, v tem pogledu niso Majo prav nič zaostajali drugi dojenčki v sobi. (Foto: M. Luzar)

EDINI 1. JANUARJA - Marta Metelko je silvestrsko dežurno ekipo spravila na noge že dobro uro po komaj rojenem letu. Njen fantek se je rodil mesec dni prezgodaj, zato ga je prve dni lahko obiskovala le ob njegovi grelni postelji. (Foto: J. Pavlin)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Ubogi dedek Mraz v Črnomlju - Škocjanski župan Janez Povšič meni, da so Romi stvar države - Da bi bilo le več poštarjev Andrejev - Zakaj ni več kresničk?

Zadnji telefonist naše dežurne rubrike za stik z bralec je bil tokrat deležen vrste novoletnih čestitk. Bilo je tudi nekaj zabave na račun telefoniranja.

Črnomaljška Sonja se je spraševala, kje je čarovnica, ki je črnomaljskemu dedku Mrazu ukradla darila. V sredo je množica malčkov pričakovala, da bo stari dedek bolj radodaren, pa je bilo vsega skupaj za otroško pest: mini lego kockice in 6 koščkov napolitank. Rekla je, da je za takšnega dedka Mraza bolje, da ne hodi več med otroke. Če bodo to lepo navado obdržali, potem bo bolje, da denar prispevajo tudi starši, če ga po podjetjih, ustanovah in občini ne morejo zbrati. Črnomaljški naj si pogledajo organizatorje v Novem mestu. Njihov dedek Mraz je vsako leto bogatejši.

Martina Škedelj iz Dolenjega Vrhpolja je drugačnega mnenja o šentjernejskih patronažnih sestrah. Njen mož se je močno opekel

in so ga sedem mesecev hodile previjati, na koncu se je pozdravil. Če so v Janševi stranki, je to njihova osebna odločitev. Romi niso le problem novomeške, temveč tudi škocjanske občine. Cenjeni in nadvse prizadevni župan Janez Povšič je za te kraje naredil že marsikaj, kar se je ljudem v drugih občinah in krajih zdelo nemogoče, le z Romi ne more priti na čisto. Vsem, ki se pritožujejo, da jim ti delajo škodo, pove, da so Romi stvar države in naj se za odškodnine obračajo tja. Marija Knafelj iz Grmovelj se nam je potožila v imenu tudi drugih prebivalcev teh krajev, ki živijo skupaj z Romi. Povedala je, da jim poleti kosijo travnike in delajo škodo po njivah. "Prodali bomo krave in konje, pa naj nas država živi!" je odločno povedala.

Končno je prispel tudi nekaj bolj prijazen klic. Štefka Zupančič iz Novega mesta je pohvalila novega poštarja Andreja v želji, da se v prihajajočem letu ne bi slučajno poslabil, javno pa se je zahvalila tudi traktoristu, ki pluzi sneg po ulici k Roku. Brez graje pa vendarle ni mogla. Odgovornim na Varnem kanalu - Televiziji Novo mesto bi moral kdo podariti točno uro, da bi ob sedmih pravočasno začeli predvajati Novice. G. Klobučar iz Mirne Peči ni imel prijaznih besed. Jezil se je na delavce Elektra, češ da so hiše pri železniški postaji že 50 ur brez elektrike. Ko so klicali dežurnega, jim je zardil, da imajo drugje več problemov.

Se še spomnite, ko je Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu takorekoč zahteval, naj vsi pešci na neosvetljenih cestnih nosilci v rokah kresničke? Že nekaj let s to svetlikajočo se fosforno ploščico ni bilo videti nikogar. Ma-

rijo iz Novega mesta zanima, ali si jo naj obesi za vrat, da bo lahko mirno šla ponoči po neosvetljeni cesti iz službe domov.

Na koncu spet klic zaradi Romov. Bralec iz Birčne vasi dobro pozna razmere v romskem naselju Ruperčevrh in se z marsičim, kar je zapisano v prispevku "Denacionalizacija po romsko na Ruperčevrhu", objavljenem v prejšnji številki Dolenjskega lista, ne strinja. Drago Miklič je povedal, da ima 34 let delovne dobe, vendar je pozabil med številki postaviti decimalno vejico. Tudi pot, za katero se borijo, je narejena na črno; zanima pa ga, zakaj se Romi ne vselijo v luksuzne hiše, ki so jih naredili, stanujejo pa v barakah. Nekaj pa je narobe tudi pri oranju snega, kjer niso vsi enaki in enakopravni. Romi imajo prej zaronane ceste kot ostali prebivalci te krajevne skupnosti.

J. P.

KLIC V SILI

- NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko pokličete na telefonsko številko (068) 341-304 v četrtke med 18. in 20. uro.
- TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je (068) 44-293.
- ČRNOMELJ - Otroci in odrasli, ki ste v stiski, lahko pokličete vsak drugi in četrti torek v mesecu med 19. in 20. uro po telefonu (068) 53-213 ali se oglašite osebno v pisarni v Ulici Mirana Jarca 8.
- LJUBLJANA - Telefon otrok in mladostnikov je vsak dan od 12. do 20. ure (tudi ob sobotah in nedeljah) na številki (061) 323-353. Za vas se bodo potrudili študentje medicine, psihologije, pedagogike in socialnega dela.

TASTU GROZIL Z UBOJEM

SEVNICA - 29. decembra okoli pol druge ure je na policijsko postajo Sevnica poklicala P. M. in povedala, da P. M. doma razgraja in razbija. Na kraj je odšla policijska patrulja, ki je ugotovila, da je P. M. razbil vhodna vrata in več šip, kričal in grozil družini, tustu pa je grozil z ubojem. Kljub opozorilom z grožnjami ni prenehal, zato so ga policisti odpeljali s seboj.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDETE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Naj se le še podriča!

Janko Mlakar, duhovnik in pisatelj planinskih in humorističnih zgodb, je bil tudi velik gorohodec, ki je pretaknil celo vrsto domačih in tujih gora. Tudi takih, ki spodaj preidejo v lepe planinske pašnike.

Na takem gorskem pašniku je Mlakarja nekoč prijelo, da si je podvihal suknič, sedel na gladko poležano travo in se kot na saneh zapeljal po strmem pobočju.

Pa ga je zagledal kmet, ki se mu je tako drsanje po njegovem svetu zdelo nesramno in nedopustno. Ves razburjen je zgrabil za vile, jih dvignil nad glavo in se pognal proti predrznežu. Pri tem pa kričal: "Prekleti škric, te bom prebodel kot mačka!"

Ko pa je Mlakar pridral preden in je gorjanec videl, da ima prišlek okoli vratu kolar (duhovniški ovratnik), ga je jeza v hipu minila. Naglo je odvrgl vile, snel klobuk in prav ponižno dejal:

"Hvaljen Jezus! Naj se le gospod še malo podričajo!"

Frajtonarica

Metličan Edi Macele, mojster na diatonični harmoniki ali po domače frajtonarici, je vprašal goste v gostilni:

"Kdo ve, kaj bo žena Tonija Gašperiča, če bi ta umrl prej kot ona?"

Vprašani so ga debelo gledali.

"Frajtonarica, ker bo fraj Tonija!" se je zarežal Edi.

Smeh na prepihu

V kratkem se bo izteklo več ko dve leti neprekinjeno objavljanje anekdot in prigod o ljudeh z obeh strani Gorjancev. Jože Dular je s pisateljsko večičino otel pozabi prenekatere zanimivo, duhovito, šaljivo podrobnost iz življenja znanih pa tudi brezimnih ljudi, na pobudo Dolenjskega lista pa je Dular iz množice domala tristo zapisov

izbral blizu 250 anekdot in prigod, jih povezal v zaokroženo celoto - in tako je sredi decembra lani izšla lično opremljena, 114 strani debela knjiga z naslovom **Smeh na prepihu**. Knjiga v prosti prodaji stane 1.900 tolarjev, s spodnjo naročilnico (pošljite jo na Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto) pa si J. Dularja Smeh na prepihu lahko zagotovite po novoletni ceni s popustom, in sicer le za 1.400 tolarjev.

NAROČILNICA

Naročam _____ izvod(ov) knjige Jožeta Dularja Smeh na prepihu

po prednaročniški ceni 1.400 tolarjev za izvod.

Knjigo mi pošljite s poštnim povzajem na naslov:

Ime in priimek: _____

Kraj, ulica, hišna številka in pošta: _____

Šale izbira Bojan Ajdič

Ušteli smo se

"Le zakaj, Milan si, vsako leto ob novem letu želimo, naj bi bilo prihodnje leto srečno, zadovoljno?"

"Čisto preprosto: zato ker je bilo minulo leto slabo, saj smo ušteli v željah."

Ni bolan

"Kaj pa je s tvojo roko, Branko, da imaš zavezano? Si padel na ledu?"

"Nič takega! Za novo leto sem moral tolikokrat seči drugim roke, da me še sedaj boli roka."

Zadovoljna je

"Ali si zadovoljna s svojimi možem?"

"Zelo, resnično zelo, kajti enkratna sreča je, če se poročiš arheologom, ki ima najraje star stvari."

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralec. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristuhnilni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Čakamo vas vsak četrtek med 18. in 19. uro na telefonski številki (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo prisluhnil.